The Latvian newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.
SATURDAY, AUGUST 9, 1958.

LATVIJA
AMERIKĀ

64./704. n-rs. SESTDIEN, 1958. gada 9. AUGUSTĀ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60 tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

GATAVOJAS BRĪVĀS LATVIJAS PROKLAMĒŠANAS 40 G. SVINĪBĀM

ALA's valdes sēde 3. augustā Ņujorkā

Priekšsēdis prof. P. Lejiņš ziņoja, ka uz ALA's atzinības vēstuli prezidentam Eizenhaueram sakarā ar Savienoto Valstu karaspēka izcelšanu Libānā saņemta prezidenta asistenta parakstīta pateicības vēstule.

ALA griezusies pie Informācijas aģentūras direktora un Brīvās Eiropas komitejas ar iesniegumiem latviešu raidījumu samazināšanas lietā.

Sēdē pacēlās jautājums: ko darīt Chruščeva ierašanās gadījumā Ņujorkā? ALA rīkojumus latviešiem nevar dot, — līdzīgus Maskavas grāvēju metodēm. Valde pieņēma sekojošu atzinumu: ALA's valdes ieskats ir, ka tai nav iespēju dot latviešiem šinī gadījumā priekšrakstus vai ierosinājumus, bet ALA ir pārliecināta, ka latviešu lokālās organizācijas Sav. Valstīs atradīs legālu veidu, kā izteikt to, ko mēs par Chruščevu un Padomju Savienību domājam."

Plašas pārrunas izraisīja neatkarīgās Latvijas valsts proklamēšanas 40. gadu atceres manifestācijas plānojumi. Nolēma:

1) Lūgt Latvijas sūtniecību Vašingtonā sagatavot un izdot īpašu brošūru par Latvijas tapšanu un brīvības posmu;

2) noturēt 18. novembrī Vašingtonā svinīgu ALA's valdes sēdi, pieņemot un pārraidot ar Amerikas Balsi vēstījumu latviešiem dzimtenē;

3) izsūtīt apkārtrakstu latviešu organizācijām: izmantot visas iespējas, lai mūsu problēmas plaši atbalsotos it īpaši amerikāņu lokālā presē;

4) sarīkot plašu nacionālu demonstrāciju, kam visiespaidīgāk būtu jāatbalsojas Ņujorkā.

Aprūpes birojs ziņo, ka jaunpasāktai CARE sūtījumu akcijai nauda ir saņemta, bet pati saiņu izsūtīšana apstājusies. Ir solījumi rudenī to īstenot.

Valde nolemj [illegible] Chruščeva plānie[illegible] brauktu šurp, — ALA's pr-d[illegible] prof. P. Lejiņam būtu jāgriežas Sav. Valstu ārlietu ministrijā ar sakārtotiem materiāliem par mūsu problēmām un lūgt tās celt priekšā „galotņu" konferencē. Ir pazīmes, ka Sav. Valstis uz šo konferenci negrib iet kā atbildētājas, bet gan kā prasītājas. Šai sakarā mūsu prasības lietderīgi iekļautos Sav. Valstu politikas rāmjos.

Prof. Lejiņš ziņo, ka iecerētais Pretboļševiku kongress šoruden nenotiks. Izskaidrojums it kā meklējams krievu emigrantu spiedienā uz šā kongresa sponsorētājiem — Sav. Valstu Kongresa locekļiem.

B. Albats piedalījies ASV tikko notikušajā Nacionālās federācijas sēdē kā informātors. Šai sapulcē piedalījušies 50 etnisko grupu pārstāvji, bijuši arī vairāki Sav. Valstu Kongresa locekļi. Sapulcē atzīts, ka etniskām grupām jākļūst politiski aktīvākām.

Brīvās pasaules latviešu apvienības valdē ievēlēja prof. Lejiņu (pr-dis), Alfredu Bērziņu (pr. v.) un valdes locekļus P. Eglīti un K. Sventecki.

ALA's Kultūras daļas vadītājs J. Kalidilis ziņo, ka III klases lasāmgrāmatas ir jau gatavas un ka drīzumā būs iespiestas lasāmgrāmatas arī IV klasei. Sakarā ar N. Strunkes gleznas apbalvošanu J. Kadilis ziņo: „Balva piešķirta pēc komisijas atzinuma (pr-dis prof. Annuss). Prof. Annuss konstatējis, ka viena glezna ir akvarelis. Noteiktu atbildi šai lietā nevar sniegt, iekāms pats autors N. Strunke nebūs atbildējis uz mūsu pieprasījumu."

Kasieris G. Meierovics sniedz kases pārskatu.

Jaunā valde, atskaitot sīkākas pārmaiņas, paliek līdzšinējā.

Detroitas kongresa ieteikumus valde skatīja cauri un sadalīja pa nozarēm.

VALDĪBU GALVU KONFERENCES VIETĀ AN PILNSAPULCE

Apvienoto Nāciju pilnsapulces ārkārtējās sesijas sasaukšana atrodas Drošības padomes rokās

Vašingtonā. Padomju Savienība, kas vēl tikai pirms pāris dienām pārmeta Sav. Valstīm un Anglijai valdību galvu konferences sākuma kavēšanu Drošības padomē, beidzot atklājuši savas īstās kārtis, paziņojot, ka tai šāda konference nav pieņemama.

Ņujorkā. Savā pēdējā vēstulē Sav. Valstu prezidentam Eizenhaueram Padomju Savienības ministru perzidents Chruščevs katēgoriski noraidīja valdību galvu konferences noorganizēšanu Drošības padomes apjomā, tās vietā tagad pieprasot ārkārtēju AN pilnsapulces sesijas sasaukšanu Vidējiem Austrumiem. Chruščevs, kas sāka runāt par valdību galvu konferenci jau pagājušā gada decembrī, savu pēkšņo politikas maiņu izskaidro ar Drošības padomes nevarību. Pēc viņa domām Drošības padome nav spējīga pieņemt lēmumus pretēji Sav. Valstu gribai un, otrkārt, komūnistu Ķīnai Drošības padomē iztrūkstot, pēdējās vērtība un nozīmīgums stipri ciešot. Līdz ar to Padomju Savienība nevarot atļauties palaisties uz Drošības padomes lēmumiem.

Tā kā Chruščevs valdību galvu konferences jautājumā galīgo pagriezienu izdarīja pēc savas vizītes Pekingā, tad nebūtu jābrīnās, ka tas darīts uz komūnistu Ķīnas spiediena pamata. Pēdējā nekad nav varējusi samierināties ar faktu, ka drošības padomē vēl vienmēr sēž Ķīnas nacionālisti.

Noraidīdams valdību galvu konferenci Drošības padomes paspārnē, Chruščevs pie viena lika saprast, ka tas nebūt nenozīmē, ka viņš šādai konferencei principā pretotos. Acīm redzot konferences sagatavošanas spēle Maskavai ir tā iepatikusies, ka tā to gribētu turpināt. Šai sakarā Chruščevs paskaidroja, ka viņš vēl vienmēr nav beidzis cerēt par tādas konferences iespēju, un ka pasaules lielvalstu valdību galvas varētu sanākt kopā, lai pārrunātu starptautiskās problēmas un mazinātu vispārējo saspīlējumu.

Ar Maskavas politisko ņikošanos apradušajiem Rietumiem Padomju Savienības jaunā nostāja nāca kā [illegible]ams pārsteigums. Oficiāli Sav. Valstu prezidents Eizenhauers gan izteica nožēlu, ka valdību galvu sarunas izjukušas. Tai pašā laikā Vašingtonas diplomātiskās aprindas apmierinātas, ka tas tā noticis un ka to izdarījusi Padomju Savienība. Valdību galvu konferences izjukšanas rezultātā Padomju Savienība un Sav. Valstis pieprasījušas ārkārtēju Apvienoto Nāciju pilsapulces sesiju Vidējo Austrumu jautājumu iztirzāšanai. Maskava grib parādīt pasaulei, kādas briesmas radījusi Sav. Valstu un Anglijas „agresija" Libānā un Jordānā. Rietumu sabiedrotie, no otras puses, gatavojas celt protestu pret Apvienoto Arabu Republiku, kas, Padomju Savienības bīdīta un atbalstīta, mēģina radīt saviem plāniem piemērotu chaosu Vidējos Austrumos.

Lai gan Padomju Savienība un Sav. Valstis izteikušas vēlēšanos pilsapulces sasaukšanai, teorētiski tas vēl nenozīmē, ka tas tā notiks. Un, proti, neviena atsevišķa valsts pilnsapulci sasaukt nevar. To var izdarīt vienīgi Drošības padome — ar vismaz septiņām balsīm.

Šādā jautājumā balsojot, Drošības padomes pastāvīgie biedri zaudē savas veto tiesības. Bet tā ir tikai teorija. Praktiski pilnsapulces ārkārtējo sesiju jau var ieskatīt par sasaucamu. Sagaida, ka tas notiks nākamās nedēļas pirmajās dienās.

Sav. Valstu aprindas Vašingtonā paskaidro, ka valdību galvu konferencei izjūkot, pasaule paglābusies no daudz jauniem asumiem..

Nav domājams, ka pašreizējā saspīlētā situācijā valdību galvu konference būtu radījusi kaut kādu atrisinājumu. Gluži otrādi, domā amerikāņu diplomāti, valdību galvas būtu apmainījušies asiem vārdiem un šķīrušies daudz lielākā nevienprātībā, nekā tā bijusi pirms sarunām.

Interesanti atzīmēt, ka lielvalstu spēkos vēl vienmēr ir izprovocēt valdību galvu konferenci. Jau tagad Vašingtonā sākušas klīst baumas, ka prezidents Eizenšauers varētu personīgi doties uz Apvienoto Nāciju pilnsapulci, lai izteiktu savus ieskatus Vidējo Austrumu jautājumā. Ja prezidents patiesi to gibetu darīt, tad par šādu soli jau laikus būtu informētas arī pārējās valstis, kas rezultātā varētu izraisīt valdību galvu masveidīgu salidojumu Apvienotajās Nācijās.

JAUNIEŠU IESVĒTE GRAND RAPIDOS

Vienības draudzē iesvētītie jaunieši: no kr.: Dainis Lazda, Uldis Pličs, Alma Andersone, Māris Krūmiņš, Juris Kļaviņš. Priekšplānā prāv. A. Birznieks, māc. J. Lazda, prof. J. Rozentāls. Aizmugurē jaunā altār lezna Kristus augšāmcelšanās.
Foto: Kārlis Dankers

AMERIKĀŅI PAR LIBĀNAS ATSTĀŠANU VĒL NEDOMĀ

SAV. Valstu bruņotie spēki paliks Libānā vismaz līdz šī gada 23. septembrim.

Beirutā. Īsi pirms izlidošanas uz Kairo Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera speciālvēstnieks Mērfijs preses pārstāvjiem izteicās, ka amerikāņu spēki paliks Libānā vismaz līdz šī gada 23. septembrim. Kā zināms, dienu pēc tam amatā stājas jaunais Libānas prezidents ģen. Šehabs.

Lai gan jaunievēlētais prezidents savā pirmajā radiorunā Libānas tautai uzsvēra, ka viņa pirmais un nopietnākais darbs būs radīt situāciju, kurā amerikāņu klātiene vairs nebūs nepieciešama, Sav. Valstu miltārie lietpratēji ir pārliecināti, ka arī pēc 23. septembra amerikāņu karaspēka daļas vēl vienmēr būs Libānā. Prezidentu maiņa nenozīmē amerikāņu automatisku aiziešanu. Amerikāņi ieradās Libānā tagadējā prezidenta Šamūna aicināti un to atstās tikai tad, ja šādu vēlēšanos izteiks jaunais Libānas prezidents. Pašreizējā Vidējo Austrumu situācija tomēr liek domāt, ka paies vēl ilgāks laiks, pirms ģenerālis Šehabs pirms stāšanās prezidenta amatā uzdrošināsies šādu vēlēšanos izteikt.

AUSTRUMVĀCIJĀ „SIJĀ" ZINĀTNIEKUS

Pēc ziņām no Ausrumvācijas (DDR), tur š. g. jūlija mēnesī komūnistu tipiskā slepenpolicija (SSD) sakarā ar neostaļinistisko noslieci ir pratinājusi 800 universitāšu profesorus, docentus, asistentus un lektorus. Pratināšanās viņiem visiem vajadzējis atbildēt arī uz šādiem jautājumiem: Vai pilnīgi piekrīt strādnieku un zemnieku valsts politiskajam kursam? Kādi ir jūsu konkrētie pierādījumi par konsekventu uzticību DDR un komūnismam?

Jau kādi 90 no pratinātiem, kuŗi piederējuši pat pie turienes SED partijas, ir no savām darba vietām atlaisti. Pamatoti domā, ka plašo pratināšanu pamatā, kuŗas vēl turpinoties, ir bijusi „Pīkistanas" vareno vēlēšanās pagaidām „ar lielo sietu" vēlreiz izšķirot derīgos no nelietojamiem. Ir ziņas, ka visās Austrumvācijas univertitāšu pilsētās (Leipcigā, Rostokā, Austrumberlīnē, Hallē u. t. t.) SSD ir ierīkojusi jaunas mācību spēku kartotēkas, (ar zaļām kartītēm), kur sakopoti visi mācības spēku „grēki un brīvdomības." Pēc notikušajām pratināšanām labai daļai profesaru un citu mācības spēku tagad esot regulāri jāpieteicas policijā. Domā, ka visus tagad pratinātos vācu mācības spēkus „Pīkistanas" varenie atļaus paturēt darbā, kamēr būšot radīta „jaunā komūnistiskā zinātnieku gvarde". Vācu komūnisti cer, ka šie „tautas docenti" varēšot ieņemt padzenamo mācības spēku vietas līdz 1960. gadam. Visu veco mācības spēku aprindās Austrumvācijā esot jaušama nebijusi depresija, jo vismaz 70% no viņiem ir nākuši no tā sauktās pilsoniskās nometnes.

Ko patiesībā domā arī nākošie „tautasdocenti" labi raksturo kāda meklenburģieša — 30 gadus veca botaniķa izteiciens: „Mums jau ir un būs tikai sarkanais apmetnis, bet zem tā mēs būsim tikpat „lieli" komūnisma piekritēji kā mūsu vecie profesori . . ."

DALLESS ATGRIEZIES VAŠINGTONĀ

Riodežaneiro. Pēc turpat 3 dienu ilgām sarunām ar Brazilijas prezidentu Kubičeku Sav. Valstu ministrs Dalless atgriezies Vašingtonā un uzsācis priekšdarbus sarunās nolemtā īstenošanai. Prezidents Kubičeks un ārlietu ministrs Dalless nolēmuši, ka pienācis laiks sasaukt Ziemeļamerikas un Dienvidamerikas valstu valdību galvu konferenci. Septembra mēnesī Vašingtonā abu Ameriku sūtņi sastapsies konferences priekšdarbu izstrādāšanai. Divdesmit viena prezidenta konference sāktos, tiklīdz būtu veikti visi nepieciešamie priekšdarbi.

Iespējama Eizenhauera piedalīšanās Apvienoto Nāciju pilnsapulcē

Sav. Valstu prezidents Eizenhauers aicina Padomju Savienību sadarboties miera atjaunošanā Vidējos Austrumos.

Vašingtonā. Sav. Valstu **prezidents Eizenhauers paziņojis**, ka gadījumā, ja viņš to ieskatītu par vēlamu vai nepieciešamu, viņš personīgi piedalītos Apvienoto Nāciju pilnsapulces ārkārtējā sesijā, kuŗas sākums paredzēts jau nākamās nedēļas pirmajās dienās. Tai pašā laikā prezidents aicināja Padomju Savienību sadarboties ar Sav. Valstīm Apvienotajās Nācijās, izveidojot jaunu politisku un saimniecisku programmu Vidējo Austrumu miera sargāšanai. Eizenhauers uzsvēra, ka Vidējiem Austrumiem nepieciešama saimnieciskā palīdzība un ka šai jautājumā Sav. Valstis un Padomju Savienība varētu darboties kopīgiem spēkiem. Runājot par jaunu Vidējo Austrumu programmu, prezidents aizrādīja, ka viņš ir gatavs runāt pat par tādiem delikātiem jautājumiem, kā Vidējo Austrumu valstu robežu nosargāšanu un pat visu Vidējo Austrumu neitrālizēšanu. „Ar ieročiem (Vidējo Austrumu) mieru neizdosies panākt," sacīja prezidents.

SARKANIE ĶĪNIEŠI KĻŪST POLITISKI AKTĪVI

Vašingtonā. Pēc Padomju Savienības ministru prezidenta Chruščeva viesošanās Pekingā komūnistu Ķīna sāk izrādīt zināmas dzīvības pazīmes kā politikā, tā arī militārā ziņā. No militārā viedokļa raugoties, komūnisti, ar savas aviācijas koncentrēšanu iepretim Formozai, ir pamatīgi nobaidījuši Čangkaišeka nacionālistus.

No politiskā viedokļa raugoties, komūnistu Ķīnas aktīvitāte izpaužas vēlmē piedalīties valdību galvu konferencē. Pēc Pekingas domām ar Apvienoto Nāciju pilnsapulci (kur tā iekšā netiek) vien nepietiek. Nepieciešama arī valdību galvu konference, uz kuŗu būtu aicināta arī komūnistu Ķīna. Sav. Valstis un Padomju Savienība par valdību galvu konferenci pašreiz nedomā, kamēr Francijas ministru prezidents de Golls ir katēgoriski deklarējis, ka valdību galvu konference ārpus Apvienotajām Nācijām ir vienīgā cerība panākt kaut kādu vienošanos pašreizējā saspīlējuma mazināšanai. Apvienotās Nācijas, Francijas ministru prezidenta uztverē, šādai konferencei nav piemērotas.

PADOMJU FLOTE PIE ŅŪFAUNDLENDAS?

Hamburgā. Rietumvācijas jūŗas spēku pretizlūkošanas iestādes zina stāstīt, ka spēcīgas padomju arktiskās flotes vienības manevrējušas Ņūfaundlendas tuvumā. Ziņa liecina, ka Padomju Savienība rādījusi savas kaŗa flotes muskuļus Rietumu hemisfairas ūdeņos tieši tai pašā laikā, kad padomju zemes spēki izdarīja manevrus gar Persijas un Turcijas robežām.

NOPIETNS BRĪDINĀJUMS ASV VALDĪBAI

Nesenajā televīzijas raidījumā pazīstamais aviācijas konstruktors Aleksandrs Siverskis paregoja neizbēgamu ASV militāru sagrāvi, ja kaŗa ministrija negrozīs savu valsts aizsardzības politiku.

„Administrācija," teica Siverskis, „nepilnīgi novērtē Padomju Savienības panākumus kaŗa technikas attīstībā. Pēdējos gados pielaistās kļūdas sakarā ar budžeta apsvērumiem bremzē amerikāņu kaŗa technikas attīstību. Padomju Savienība jau ievērojami aizsteigusies priekšā ASV raķešu pētniecības un ražošanas nozarē. Krievu starpkontinentālās raķetes ir daudz pārākas par amerikāņu, un ar katru dienu tās tiek vēl uzlabotas. Ja tā tas turpināsies, tad 1961. g. beigās ASV būs ne tikai tālu atpalikusi aiz PSRS šinī ziņā, bet arī stratēģiskā aviācija būs stipri vājāka par padomju."

Tāpēc ASV jādara viss iespējamais, lai novērstu katastrofu, kas tai draud nākamo 3—4 gadu laikā sakarā ar technisko atpalicību.

Padomju varas vīri ne tikai izveido savu techniku, bet arī veltī visnopietnāko uzmanību techniskā personāla sagatavošanai modernā kaŗa vešanas vajadzībām, jo jaunā taktika un stratēģija ir daudz savādāka nekā pirms 6—8 gadiem.

Tas jāsaprot militārajiem un politiskajiem vadītājiem, pretējā gadījumā 1962. gadā ASV tiks pārvērsta drupu kaudzē."

Šī Siverska uzstāšanās bija nežēlīga aizsardzības ministrijas kritika, kas, domājams, nepaliks neievērota.

SAIMNIECISKA PALĪDZĪBA TURCIJAI

No Vašingtonas oficiāli ziņo, ka Turcijai piešķirti 359 miljoni dolaru saimniecības nostabilizēšanai. 234 milj. dol. dod ASV, 25 milj. — Starptautiskā banka un 100 miljonus Eiropas valstis, kas ietelp Eiropas valstu sadraudzības organizācijā.

No drošiem avotiem ziņo, ka no 100 milj. dolaru 50 milj. dos Rietumvācija, 10 milj. Anglija un 40 milj. vēl citas Eiropas valstis.

MEKMILLANS MEKLĒ MIERU ĶIPRAI

Turkiem par salas nākotni ir savas domas

Anglijas ministru prezidents Mekmillans izlidojis uz Atēnām un Ankaru, lai mēģinātu atrast atrisinājumu Ķipras salas problēmai.

Londonā. Kamēr Ķipras sala uzelpo pēc 2 mēnešu nepārtrauktas asinsizliešanas, Anglijas ministru prezidents Mekmillans personiski mēģina gādāt, lai pārdzīvotās briesmas nākotnē vairs neatkārtotos. Mēģinājumā samierināt Ķipras grieķus un turkus Anglijas ministru prezidents izlidojis uz Atēnām, lai uzsāktu sarunas ar Grieķijas ministru prezidentu. No Grieķijas britu premjērs dosies tālāk uz Turciju, lai Ķipras jautājumā apspriestos ar Turcijas ministru prezidentu Menderesu. Domā, ka ministru prezidents Mekmillans gatavojas no jauna piedāvāt jau vienmēr noraidītos noteikumus Ķipras pārvaldei. Kā Grieķijai, tā Turcijai ir pašām savas domas par salas nākotni. Pirmā domā par salas pievienošanu, otra — par salas sadalīšanu 2 neatkarīgos sektoros.

TAIZEME BAIDĀS NO KOMŪNISTIEM

Bangkokā. Taizemes valdība izsludinājusi izņēmuma stāvokli pierobežas apgabalos, kas savienojas ar Kambodžu — ziņo Bangkoka, un ir iemesls domāt, ka komūnisti gatavojas jaunam mēģinājumam pārplūdināt brīvo Āziju. Pēdējā laikā, it sevišķi pēc tam, kad Kambodža atzina komūnistu Ķīnu, stipri pieaugusi komūnistu aktīvitāte pie Taizemes robežas:Kambodža komūnistu Ķīnu atzina pirms divām nedēļām. Brīvās Āzijas diplomātiskās aprindas domā, ka komūnistu aktīvitātes pieaugumam ir tiešs sakars ar Padomju Savienības ministru prezidenta Chruščeva vizīti Pekingā. Ka komūnisti kaut kam sagatavojas un ka gatavošanās sākta pēc Chruščeva un Maotsetunga sarunām, pierāda arī valdību galvu sarunu izjukšana un komūnistu Ķīnas gaisa spēku koncentrēšana iepretim Formozai. Nacionālistu valdība, gaisa uzbrukumus gaidot, visās savās salās izsludinājusi trauksmes stāvokli.

Komūnisti Indijā

Keralas apgabalā komūnistu valdība nežēlīgi apspiedusi strādnieku streiku, jo pēdējie prasījuši algas paaugstināšanu.

Protesta demonstrācijā piedalījās vairāki tūkstoši strādnieku, kas lūdza Nēru savaldīt komūnistisko valdību.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

● Nākošajā mācības gadā Toronto sāks darboties otrā universitāte, kas nosaukta par York University College.

Jaunā mācības iestāde paredzēta pieaugušo vajadzībām augstākās izglītības iegūšanai, galvenokārt Jorkas iedzīvotāju interesēs, bet paredz, ka tajā pieteiksies personas no visas Kanadas.

Tajā lasīs lekcijas sekojošos priekšmetos: sabiedriskajā vadībā, angļu literātūrā, Kanadas vēsturē, Kanadas saimniecībā, drāmā, filozofijā, modernā dzejniecībā, glezniecībā u. c.

Augstskolu atvērs 22. septembrī Ziemeļtoronto YMCA.

● 450 alus veikalu strādnieki 7. augustā sāka streiku Toronto un Hamiltonā. Strādnieki nav apmierināti ar to, ka Brūžu sabiedrība paredzējusi samazināt darba laiku par 5 stundām nedēļā, kas atsauksies uz izpeļņu.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

KĀDAS VAR BŪT IZREDZES ‚GALOTŅU' KONFERENCEI?

Ņikita Chruščevs pirms kāda laika Maskavā kādam amerikānim lielījās, ka krievi Ameriku apraks, un tagad šim galvenajam Amerikas kapracim būs dotas iespējas beidzot iepazīties ar šī iekārotā kontinenta lielāko pilsētu Ņujorku, ja tajā notiks projektētā „galotņu konference" Apvienoto Nāciju Drošības padomē. Kapracim būs dota iespēja „noņemt mēru" no nākošā „mironа", ja brīvā pasaule būs tikpat nevienprātīga un tik vāji pazīs padomju politikas īstos nolūkus.

Jau tagad politiskie novērotāji prot paregot, ka nākošai „galotņu konferencei" vai galotņu konferencēm vispār nevar būt nekādas ietekmes uz starptautiskās politikas norisēm, kamēr pastāv kārtība, ka padomju sektoram, kaut gan tas ir mazākumā, ir dota faktiskā iespēja nerēķināties nedz ar Apvienotajām Nācijām, nedz ar pasaules sabiedrisko domu, nedz ar pašu parakstītajiem līgumiem un solījumiem.

Padomju Savienībai neapšaubāmi pieder pasaules rekords visā cilvēces līdzšinējā vēsturē solījumu un līgumu laušanas ziņā, un nav nekāda pamata domāt, ka tagad tur būtu kaut kas kļuvis citāds. Padomju varas vīru uztverē līgumi rakstīti, lai tos lauztu, kad vien tas šķiet esam izdevīgi komūnistu pasaules varas nostiprināšanai vai izplešanai. Nevar noliegt, ka padomju politiķi nebūtu konsekventi sekojuši savas politikas jau minētajiem paņēmieniem. Neskaitāmi jaunākā laika vēstures fakti šo atzinumu vairāk nekā apstiprina. Ja padomju imperija kādu līgumu vispār vēl pilda, tad tas tikai liecina, ka pēc tās ieskatiem vēl nav pienācis īstais laiks līguma laušanai.

Līdz šim brīvā pasaule visu laiku bija vairāk nekā piekāpīga, kad padomju sarkanie imperiālisti pakāpeniski īstenoja savu pasaules iekarošanas politiku un raudzīja apšaubīt to, ko paši komūnisti bija deklarējuši par vienu no saviem mērķiem — pasaules iekarošanu, it kā tas nebūtu nemaz nopietni ņemams apgalvojums, lai gan katrs, kas kaut cik pētījis komūnismu, zina, ka pasaules iekarošana ir domāta visai nopietni.

Tas tad nu arī brīvo pasauli novedis līdz tagadējiem notikumiem Vidējos Austrumos, un šis sarežģījums draud ar Rietumeiropas dzīvības līniju pārciršanu. Brīvā pasaule nepacēla ne pirkstu, kad padomju sarkanie žandarmi nodarbojās ar Ungārijas revolūcionāru slepkavošanu un iznīcināšanu, lai gan viņi brīvības vārdā to aicināja palīgā pret sarkano tiranniju. Tā piecieta prestiža zaudējumu, kad Nasers novirzījās Padomju Savienības politikas sfairā, bet tagad vairs tālāk nevar paciesties, jo naftas avotu pāriešana Rietumiem naidīgu arabu nacionālistu rokās draud ar Eiropas saimniecības katastrofu, kā mēs to jau redzējām Suecas konflikta laikā. Ja nu brīvā pasaule savu dzīvības interešu dēļ vairs tālāk nevar piekāpties un arabu nacionālisti arī negrib no saviem iecerētiem Lielarabijas mērķiem atteikties, kādas tad var būt izredzes „galotņu konferencei"?

Liela nelaime Rietumu pasaulē ir tā, ka starptautisko politiku te vada „amatierdiplomāti", kam nav bijis ne laika, nedz gribas iepazīties ar modernā komūnisma problēmām visos sīkumos, kas absolūti ir nepieciešāms, lai gūtu panākumus pret padomju sektoru. Turpretim Padomju Savienība savas pastāvēšanas 40 gados ir pratusi izaudzināt un apmācīt veselus kadrus „profesionālo diplomātu", kas, varbūt, dažreiz nav nekādi ģeniji, bet savu amatu katrā ziņā prot veikt labāk par „amatieriem". Tā ir viena no pēdējo gadu padomju diplomātijas panākumu atslēgām . . .

Galvenā padomju kapračа ierašanās Amerikā, ja tas notiks, lai būtu brīvai pasaulei pēdējais brīdinājums, ka starptautiskās politikas pulkstenis rāda 5 minūtes pirms divpadsmitiem. Ja brīvā pasaule šo brīdinājumu nesapratīs, tad tā viegli var piedzīvot sarkanā kaprača solīto aprakšanu . . .

Budzis

JĀAPMAINA VĒRTSZĪMES

Pāri par 2 miljoni kanadiešu ir iegādājušies Victory Bonds, kas jāapmaina pret Canada Conversion Loan Bonds, tās ir uz ilgākiem termiņiem un augstākiem procentiem.

„The Victory Bonds" ir plaši izplatītas visā zemē. Daudzi to īpašnieki ir arī jaunkanadieši, kas tās dzīvoja jau kara laikā. Tie ieceļotāji, kas Kanadā iebrauca pēc 2. pasaules kara, šīs vērtszīmes iegādājās ļoti mazā skaitā.

„The Canada Conversion Loan of 1958" ir ļoti vērtīgas, jo tās var iegādāties tikai tie, kam ir Victory Bonds, tās apmainot. Jaunā veida vērtspapīrus nebūs iespējams pirkt tiešā ceļā. Tiem, kas vēlētos šīs vērtszīmes iegādāties, vispirms ir jāiegādājas t.s. Victory Bonds, lai pēc tam „apmainītu pret jaunajām vērtszīmēm.

„The Canada Conversion Loan of 1958" ir lielākais finanсiālais darījums Kanadas vēsturē. Sešu miljardi četri simti tūkstoši dolaru vērtībā ir izsniegtas Victory Loan vērtszīmes, kuras tiks apmainītas pret jaunajām. Jaunā veida vērtszīmes ir izdotas uz ilgākiem termiņiem, tā valstij sagādājot drošus iekšējos aizņēmumus nākošajiem gadiem. Tas stabilizēs Kanadas dolara vērtību pasaules tirgū, kā arī varēs plašākos apmēros piešķirt vajadzīgos kredītus.

Katram individuāli jaunā veida vērtszīmes ir vērtīgākas tādā ziņā, ka tiks maksāti augstāki procenti un būs visilgākā garantija. Jaunā veida 25-gadīgajām vērtszīmēm tiks maksāti 50% procenti, nekā par Victory Bonds. Jauno vērtszīmju turētāji saņems 4½%. Tāpat arī šīs termiņa jaunā veida vērtszīmēm tiks maksāti augstāki procenti nekā par agrākajām.

Apmainot vērtszīmes, to turētāji saņems zināmas piemaksas skaidrā naudā. Piemēram, apmainot $500,- vecā parauga vērtszīmes pret jaunajām, to turētājs saņems $8,75 skaidrā naudā. Procenti pēc jaunās likmes tiks maksāti, sākot ar 1. septembri. Vērtszīmju apmaiņa būs iespējama līdz 15. septembrim, bet lai izvairītos no sastrēgumiem pēdējās dienās, ieteicams to darīt nekavējoties. To ir iespējams izdarīt tuvākajā finanšu sabiedrībās vai arī bankās.

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House, Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. MOnroe 6 - 5399

Bērnu un Jaunatnes gadskārtējie
SPORTA SVĒTKI Sidrabenē
un Kanadas latviešu jaunatnes (līdz 16 g.)
MEISTARSACĪKSTES VIEGLATLĒTIKĀ
svētdien, 17. augustā, sākums plkst 10 rītā.

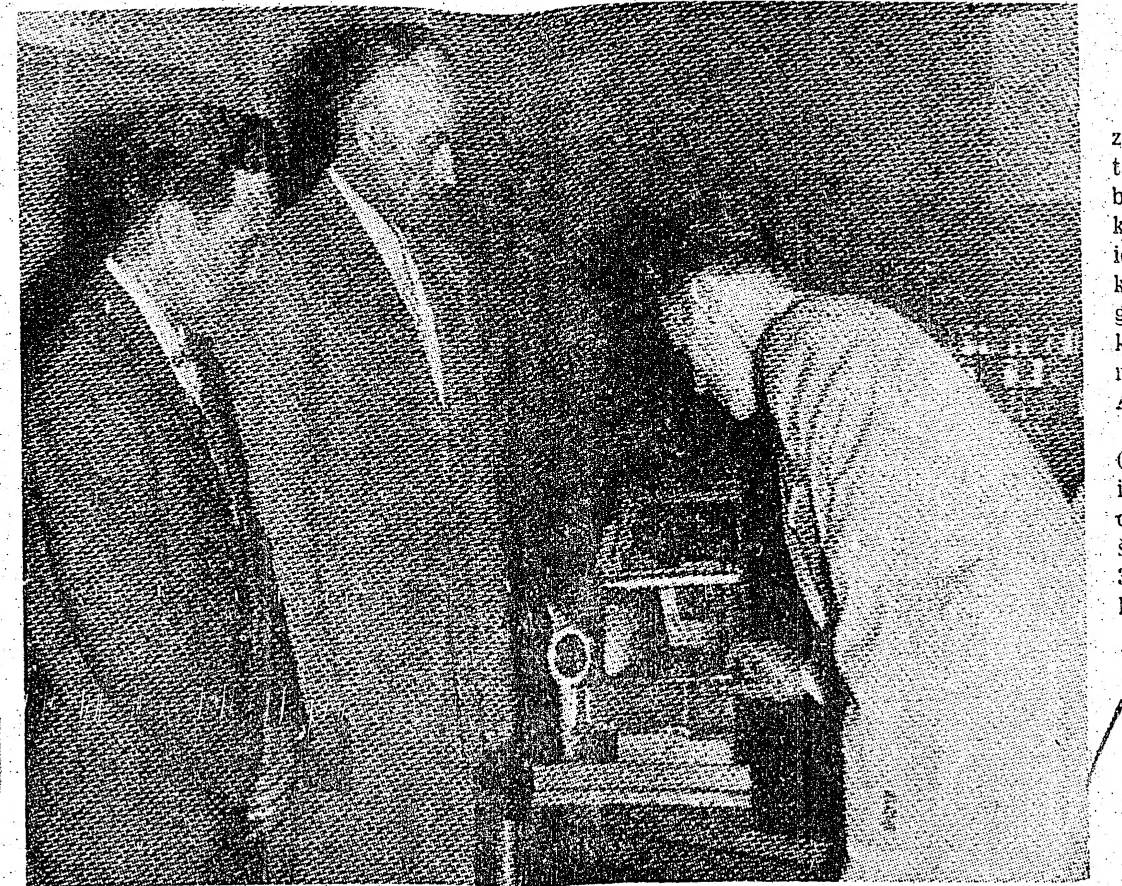

Otomars Mednis, Bafalo universitātes inženierzinātņu fakultātes students, šinīs dienās izpelnījies visaugstāko atzinību, kādu jebkad mēdz izsniegt par kādu ierosinājumu, un saņēmis no Forda automobiļu sabiedrības pārstāvja, kas speciāli ieradies Bafalo, $3.000,- par kādu uzlabotu mašīnas projektu autorūpniecībā. Pēc O. Medņa (attēlā pa labi) projekta konstruētā mašīna ar teicamām sekmēm jau darbojas vairākās Forda fabrikās.

Par O. Medņa apbalvošanu plaši rakstīts Forda avīzē un arī vietējā presē. Par līdzīgu ierosinājumu O. Mednis jau pirms apm. 1½ gada saņēma no Forda firmas $1668,- lielu gratifikāciju. Kādus 6 gadus Mednis strādāja Forda Bafalo fabrikās kā kvalitātes kontroles inspektors un pag. gadā darbus pārtrauca, lai nobeigtu iesāktās studijas.

Pirms dažiem gadiem O. Mednis bija Bafalo latviešu jaunatnes pulciņa priekšnieks.

MŪSU BRĪVĪBAS IDEJAS

DAUGAVAS VANAGU DARBĪBA AUSTRĀLIJĀ

Austrālijā mūsu trimdinieki vairāk padoti dažādiem svešiem iespaidiem, jo Ausrālija noteikti vēlas emigrantus, bet ne nacionālas grupas. Trimdas sadzīve un darbošanās tomēr tur nostājas mūsu acu priekšā, kā cīņa par tiem mērķiem, kuŗus mēs esam pauduši no tās dienas, kad mums nācās atstāt dzimteni.

Mēs, kas dzīvojam Eiropas cīņas lauka tiešā tuvumā; kas jūtam šad tad tās varas slepenos taustekļus, kuŗa tik nežēlīgi verdzina mūsu tautu dzimtenē — mēs bieži ar šādu spraigumu lepoties nevaram. Latviešu saimē Austrālijā ir idejas, ir atsaucība to iedzīvināšanai, un labā sadarbībā tiek veikts darbs mūsu dzimtenes un pašu labā.

Šos mērķus, pienākumus to veikšanai un darbu un pūles atspoguļo biļetens „Daugavas Vanagi Austrālijā." Paveiktais un veicamais runā pats par sevi. Dažas rindas kādā ievadrakstā sniedz atbildi tiem, kas kādreiz jautājuši: kas ir Daugavas Vanagi? „Daugavas Vanagi ir latviešu cīnītāju kopība. Ja šodien ne mūsu vainas dēļ nevaram apkaŗot ienaidnieku ieročiem rokā, tas mums darāms citiem līdzekļiem. Tas šodien ir informācijas darbs. Tās nozīme ir izrādījusies neatsveŗama . . ."

Desmit DV nodaļas Austrālijā un to biedri ir izkliedēti platībā, kas nedaudz mazāka par visu Eiropu. Bieži kādas nodaļas biedri dzīvo simtu un vairāk jūdžu attālumā no tās centra. Dabiski tādā gadījumā DV vai vienīgā saite ar savu organizāciju vai nodaļu ir tikai rakstītais vārds.

Biļetenu ikkatru otro mēnesi izdod DV Austrālijas valde, ar nolūku informēt visus jaunajā kontinentā dzīvojošos organizācijas biedrus par tekošo darbu un aktuālitātēm. Biedri biļetenu saņem par brīvu.

Ziedojumu vākšanā palīdzībai vergu darba nometnēs ieslodzītajiem un tiem tautiešiem, kas nonākuši neapskaužamā stāvoklī dzimtenē, DV Austrālijā var tiešām būt lepni par paveikto. Tam pamatā ir rūpīgs darbs un sagatavošanās. Daudz pūļu un laika prasa ziedojumu akciju izkārtošana un kontrole. Lai gan, saskaņā ar vienošanos, ziedojumu vākšanā bijis jāpiedalās visām organizācijām un draudzēm, tad tomēr praktiski tajā piedalījusies tikai Melburnas latviešu biedrība. Pagājušā gadā ziedojumu akcijā savāktas £2732. Aprūpes darbs pakāpeniski izveidojies arvien plānveidīgāks un pieaugusi arī ziedotāju atsaucība. Tomēr ar katru dienu nāk klāt jaunas vajadzības. Sākumā palīdzība galvenokārt bija nepieciešama tautiešiem Vācijā, uz kurieni arī vēl taga aiziet līdzekļu lielākā daļa. Tagad vēl palīdzība sniedzama tautiešiem dzimtenē un izsūtījumā; un tie bieži vien ir mūsu bijušie cīņu biedri.

Izcilu atsaucību ziedošanā var atzīmēt DV nodaļa Adelaidē; tās savāktā summa ir £1138. Lai gūtu līdzekļus pašu nodaļas biedru aprūpei, nodaļas valde ir uzņēmusies pārstāvja pienākumus vairākām austrāliešu apdrošināšanas biedrībām. No DV Ausrālijā revīzijas komisijas ziņojuma par 1956. gadu redzams, ka ziedojumu akcijā piedalījušies 2356 tautieši, kas caurmērā ziedojuši £10,3. 1957. gadā saziedotā summa ir vēl augusi, un ziedojumu akcijas vadītāji atzīst, ka ir vairojies arī ziedotāju skaits, kas atsaukušies ar £5 ziedojumiem un vēl lielākām summām. Tomēr ziedotāju sarakstos iztrūkst vairāku sabiedrisku darbinieku vārdi. No dažām personām nācies dzirdēt visādu aizbildināšanos vai pat atteikšanos. Vislielāko summu — 172 mārciņas — kādā akcijā ir savācis O. [illegible]movs Adelaidē. Seko A. Skalde ar £153 un vairāki citi ziedojumu vācēji, kuŗu savāktā summa pārssniedz £100. Pavisam ziedojumu akcijā piedalījušies vairāk kā 200 ziedojumu vācēji.

DV Austrālijā pēdējā delegātu pilnsapulcē ar zināmu lepnumu konstatēts, ka zemes valdei biedru aprūpei nodaļās nav nācies piešķirt nekādus līdzekļus. Nodaļas pašas katrā vajadzības gadījumā ir iespējušas palīdzēt no saviem uzkrātiem kontiem.

Trimdai ieilgstot, palielinās DV organizācijas darba apjoms, pienākumi un atbildība. Būtu maldīgi domāt, ka mūsu uzdevums norobežots ar to, kas līdz šim veikts. Politiskās vētras pasaulē liek arī mums būt modriem un gataviem katrai varbūtībai. Pārskati rāda, ka DV saime ir nostabilizējusies arī saimnieciski un nākotnē raugās ar zināmu paļāvību. Melburnas nodaļa ir izveidojusi sakarnieku institūtu. Tajā iesaistās enerģiskākie nodaļas biedri, uzņemoties rosināt, informēt, eventuāli iekasēt biedru maksas un attiecīgos gadījumos aicināt talkā vēl citus nodaļas biedrus.

Pagājušā gada beigās savā pirmajā sanāksmē Austrālijā pulcējās Daugavas Vanadzes. No desmit organizācijas nodaļām Vanadžu sekcijas darbojas pie deviņām, tajās apvienojot 150 Vanadžu. Vanadzes savās nodaļās allaž veikušas izcilu darbu aprūpes un kultūrāli - sabiedriskajā nozarē.

DV Austrālijā ir pareizi novērtējuši informācijas un propagandas nozīmi. Jāmin parakstu vākšana AN iesniedzamai prasībai — panākt padomju bruņoto spēku izvākšanu no Ungārijas. Sevišķu aktivitāti šai darbā parādīja DV Kanberras, Ņūkāstles un Sidnejas nodaļas. Ļoti plašā apmērā atbalstīts ar ziedojumiem LNFS ievērojamais darbs mūsu brīvības cīņas laukā. Par mūsu tautas likteni rakstīts vietējos laikrakstos. Izdoti plakāti ar uzrakstu „Freedom for Baltic States." Tie izplatīti DV biedriem un citiem tautiešiem, novietošanai redzamās vietās. Izdotas aploksnes ar uzrakstu „Freedom for Baltic States — Estonia, Latvia, Lithuania". Liberāļu partijas padomdošanas komitejas ieceļotājiem rīkotajā sanāksmē Sidnejā, kuŗā runāja un atbildes uzdotajiem jautājumiem sniedza Austrālijas ārlietu ministrs R. G. Keisijs (Casey), piedalījušies arī DV pārstāvji. Sanāksmē izskanējusi partijas gatavība reāli atbalstīt trimdinieku centienus. DV nodaļas izplatījušas arī informācijas materiālus, kuŗus devusi zemes valdes informācijas nozare un LNFS, sevišķi rūpējoties, lai šie izdevumi tiktu novietoti iezemiešu bibliotēkās. Pēdējā DV delegātu pilnsapulcē pieņemti lēmumi: panākt ciešāku informācijas darba koordināciju starp atsevišķiem mūsu institūtiem; Aizvesto atceres sarīkojumus saziņā ar Latviešu apvienību Austrālijā izvērst par iespaidīgām pretkomūnistiskām demonstrācijām; katrā starptautisku notikumu gadījumā, kam sakars ar cilvēces brīvības apspiešanu, atgādināt pasaulei Latvijas stāvokli.

Tāla un sveša ir mums šī zeme, tās cilvēki un likteņi, tomēr DV biedriem, lai kur tie atrastos, cīņa ir tikai viena — par Latvijas brīvību.

A. S.

KANADĀ

⊙ Hambersaides vidusskolas 2. klases skolnieks, latvietis Pauls Andersons, kā vienīgais, izraudzīts starp 30 rezerves armijas kadetiem speciāliem 7 nedēļu ilgiem armijas kursiem. Vidusskolas kadetu kursos Kembordenā piedalās arī Juris un Jānis Dreifeldi, Uldis Āboliņš un Andris Simanovskis.

⊙ Saulaines pārvaldes rīkotā deju vakara apmeklētāji varēja justies sevišķi apmierināti, jo bez parastiem deju priekiem tos sagaidīja vairākas pārsteiguma balvas un vispārēja jautrība, par ko rūpējās vakara vadītājs Arnis Freibergs.

⊙ Ap 100 viesu bija ieradušies Sidrabenes kārtējā deju vakarā un ievēlēja arī šīgada Sidrabenes karalieni. Šajā godā tika Olga Pētersone.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

30. augustā, plkst. 8 vak. DV dienu balle, Palace Pier zālē.
31. augustā DV dienu teātŗa izrāde.

HAMILTONĀ

4. oktobrī — HLB gada svētki.
12. oktobrī — Hamiltonas gaidu vienības „Venta" sarīkojums.
18. oktobrī — Hamiltonas DV gada svētki.
25. oktobrī — Dainas koŗa koncerts ar deju. HLB.
26. oktobrī — DV teātŗa viesizrāde „Robinsons".
1. novembrī — HMMK balle.
8. novembrī — HLJP „Rota" Mārtiņu vakars.
15. novembrī — DV „Sparta" balle.

STATISTIĶI PĒTĪ NOGULDĪJUMUS

Pēc amerikāņu statistiķu atzinumiem, no visām pasaules tautām vismazāk naudas „zeķu bankās" uzglabājot šveiecieši, kuŗiem, rēķinot uz galviņām, pēc iedzīvotāju skaita katram bankās (pārrēķinot dolaros) esot noguldīti 288,11 dol. Seko Beļģija, kur katram iedzīvotājam caurmērā noguldīti 249,30 dol. un ASV ar caurmērā 182,20 dol.

Šīs statistikas pēdējās vietās (caurmēra noguldījumi uz katru iedzīvotāju) seko: PSRS (24,17 dol.), Japāna (23,83 dol.) un pašās beigās — Koreja ar apmēram 3,11 dol. lielu noguldījumu uz katru iedzīvotāju.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

ONTARIO INSURANCE AGENTS' ASSOCIATION
V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO. PL 9 - 0266.

JAUNATNES DIENAS LONDONĀ

Skaista un saulaina ir sestdienas pēcpusdiena, kad jaunieši no Kanadas un arī no ASV pulcējas Londonā, Ont., sava salīdojuma atklāšanas aktā un koncertā. Viesu vidū redz arī vecākās paaudzes pārstāvjus. Ar īsu uzrunu sarīkojumu atklāj Londonas Latviešu jaunatnes pulciņa priekšniece Anita Atara.

Sirsnīgus vārdus jauniešiem veltī Londonas pilsētas galva A. Džonstons, izsakot prieku par jaunatnes centieniem pulcēties savā vidē. Aplausi sveic augstā viesa solījumu, ka svētku dalībniekiem nav jāraizējas par sarīkojuma vietas tuvumā noparkotām mašīnām, ja gadījumā kārtības sargi kādu aplaimotu ar „tiketi". Viesis apsola par to rūpēties, lai nebūtu jāmaksā soda nauda.

Latviskas degsmes apveltītus sveicienus nes sabiedrisko organizāciju pārstāvji.

Prof. A. Dreimanis sveic no LNAK un Londonas Latviešu kopas, A. Liepiņš nes DV nodaļas sveicienus, P. Dreimanis no sestdienas skolas, E. Ūdris no Ev. - lut. draudzes, Valters Nollendorfs nodod sveicienus no ALJA's un tās pr-ža Dr. V. Muižnieka. Apsveicējiem sirsnīgu paldies saka LNJAK pr-dis Guntis Liepiņš, aicinot svētku dalībniekus vienoties tautas lūgšanā.

Rūpīgi sagatavoti bija svētku priekšnesumi. Lielu atsaucību guva tautas deju grupa A. Ataras vadībā un G. Liepiņa akordeona pavadījumā. Tautas deju grupā piedalījās: A. Albertiņa, M. Dreimane, I. Grāvīte, I. Grīna, V. Liepiņa, M. Ventenberga, I. Zandersone, I. Zvāgule, J. Brikmanis, U. Bruniņš, B. Gajevskis, E. Ileks, U. Upītis.

Tīkami iepriecināja arī Bramptonas „Trejmeitiņu" gaumīgi skandētās tautas dziesmas. Visas trīs zeltenes — I. Grodne, V. Brice un G. Opalā parādīja sevi kā latviskās dziesmas mīļotājas. Tenors Ivars Gaide izjusti dziedāja vairākas dziesmas M. Lukstes klavieŗu pavadījumā. Liekas, ka šis maigais, kaut gan paklusais tenors slēpj sevī vēl daudz laba varējuma . . . Patika arī baleta priekšnesumi, ko sniedza V. Vilsone, J. Zandersone un V. Rozenbergs. Ar klavieŗu solo iepriecināja M. Lukste un M. Dreimane, bet vijoles solo sniedza jaunā censone Pāвla Celma. I. Gulēna pārsteidza ar labi izpildītu „Maržoreti". Publika sumināja jaunos censoņus ar izjustiem aplausiem, bet rīkotāji katru apveltīja ar sārtu ziedu.

Sarīkojuma programmu atjautīgi vadīja V. Nollendorfs. Viņa vadībā risinājās arī jaunatnes pulciņu sacensības ar galveno temu „Lielais jautājums". Sacensībās piedalījās 5 jaunatnes pulciņi, kas izrādīja lielu interesi un atjautību dažādo jautājumu izšķiršanā. Taču vietumis sacensību dalībnieki nonāca arī „grūtībās", jo dažkārt pietrūka pareizās atbildes, piem., kas bija Latvijas mazākais apgabals (Kurzeme) u. c. Likās, piemirsušies bija arī 1959. gada jaunatnes svētku mude.

Visumā tomēr sacensība izdevās labi. Līdzīga veida sacensību turpināšanu arī nākotnē varētu tikai sirsnīgi apsveikt. Spraigajā „cīņā" uzvaras laurus guva Kalamazū jaunatnes pulciņš, ko pārstāvēja Māra Kaugare un Ilona Balcere.

Sekojošā deju vakarā valdīja tīkama omulība, kaut zālē bija diezgan spēcīga tveice un dejas grīda lika dažam izvairīties no straujāka pagrieziena . . . Tomēr plkst. 12,00, kad izskanēja pēdējais dejas akords, dzirdēja vēl vairākas balsis, kas vēlējās, kaut būtu atļautas vēl pāris stundas deju priekam. Likās, ka tieši jaunieši no ASV visvairāk vēlējās papriecāties. Deju laikā izsolē varēja iegūt jauku grāmatu „Latviešu ģimenes godi" (B. Senkēviča). Laimīgais grāmatas ieguvējs bija viesis no Bramptonas — J. Plūdums.

Svētdienas gaitas ievadīja ar dievkalpojumu, pēc kam sekoja sporta spēles Gibsona parkā. Viriešu un sieviešu volejbola sacensībās uzvarēja mājinieki — Londonas jaunieši. Uzvaras balvas pasniedza T. Kronbergs. Vakarā pie ugunskura pulcējās ap 150 viesu, kas vēroja B. Rubesa atjautīgi vadīto ugunskura programmu. Ugunskuru iededza LNAK padomes pr-dis prof. A. Dreimanis. Skanēja mūsu jaukās tautasdziesmas, bija arī vairāki uzvedumi, no kuŗiem sevišķi izcēlās Jūrmalnieka dancis un Pidriķis.

Piektdienas vakarā jaunieši sniedza priekšnesumus Viktorijas parkā. Tie galvenokārt bija domāti kanadiešu publikas iepriecināšanai. Programma bija līdzīga sestdienas svētku koncertam. Viktorijas parka priekšnesumu daļā ar vairākām solo dziesmām piedalījās arī M. Lukste, savas meitas H. Lukstes klavieŗu pavadījumā. Vairāki simti klausītāju sumināja jaunos censoņus.

Jaunatnes svētkiem balvas bija ziedojuši R. Neilands un V. Daugulis.

Salidojuma dienu noorganizēšanā sevišķi nopelni Londonas jauniešiem, kas visu bija izkārtojuši un tik viesmīlīgi sagaidīja cieminus. Kaut šādu jaunatnes salidojumu būtu jo vairāk!

Osvalds Kļavenieks

DV nodaļām, kam būtu vajadzīgi mērķi šaušanas sacīkstēm vai treniņiem, tie pieprasāmi DV KV Jaunatnes un sporta daļas vadītājam J. Breikšam, 174 Main St. W., apt. 22, Hamilton, Ont.

MOONLITE VILLA PIE BALSAMA EZERA
ROSEDALE, Ont., Kanadā
Tel.: Burnt River 16, Ring 31
Izīrējamas istabas vasarniekiem
Uz vēlēšanos ar U Z T U R U
LABA ATPŪTAS VIETA ⊙ PELDĒŠANĀS
SAUĻOŠANĀS ⊙ LIELISKA MAKŠĶERĒŠANA
Laipni ielūdz:
M. VESTFĀLE, E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

UN MANUS KAULIŅUS ŠITĀ?

Gandrīz laikmetīgs spoku stāsts iz patiesas dzīves

Kāds pārbijies tautietis no Filadelfijas mums raksta:

„Šejienes trimdinieku kolonijā nācis zināms, ka Filadelfijas kapu komiteja nonākusi neparasti lielās grūtībās, bet nedomājiet, ka naudas dēļ. Nē, naudai te nav nozīmes.

Kā jau kapu komitejā, kur viss sākas un beidzas dziļā mistērijā, arī nauda te dažkārt pieņem mistiskas formas. Kad pirms kāda laika pasaulīgi noskaņotais revīzijas komisijas priekšsēdis savā viszināšanas kārē kapu komitejas naudu grib redzēt un pārskaitīt, kasē nekas cits nav atrodams, kā tikai mistisks tukšums. Nevarēdams šādu mistēriju izprast, pasaulīgi noskaņotais revidents noskaistas, noliek savu amatu. Viņa vietā nāk cits. Un tu brīnums! Kase pilna ar naudu, ka ne lādes vāku aiztaisīt. Pat dziļā snabja reibumā bez jebkādām grūtībām izdodas konstatēt, ka kasē veseli 5 dolari vairāk, nekā vispār tanī vajadzētu būt.

Tas liecina, ka nauda kapu komitejai nesagādā un nevar sagādāt grūtības. Kas tad, ja ne nauda?

Pastaigājoties pa šīs „brāļu" pilsētas klusākajām nomalēm, jau nākošā kapsētas laukumā nāksies pamanīt neparasti lielu rosību. Vareni zemes grābēji, motoriem pērkoņbalsī ducinot un celtņu mastiem svaidoties, milzīgām tērauda mutēm plosa zaļo mauru, sakampj zobos un svaida akmens pieminekļus, tveŗ un rauj retos kokus ar saknēm no zemes ārā. Kas te notiek? Nekas vairāk, kā agrāko kapu atrakšana un likvidēšana, lai atbrīvotajā laukumā varētu ierīkot kaut ko praktiskāku un ienesīgāku. Zemes grābšana un pārbēršana no vienas vietas uz otru ap vienu vai otru kapa vietu risinās tik ilgi, līdz parādās pirmie kauli. Tad milzīgās tērauda mutes pārsviežas uz citu vietu. Izraktajā bedrē nekavējoties saleс kaulu lasītāji. Alkatīgā steigā, cenzdamies vairāk nopelnīt, tie lasa galvas kausus, stilba kaulus, skriemeļus un visas citas ģindeņu daļas un met šīs mirstīgo atlieku atliekas kastēs. Kas par to, ka priekš 200 gadiem miruša vecvectēva brūnganie kauli dabū piedevām tikai priekš 30 gadiem veļu valstī aizgājušās meitenes gūžu kaulus. Tādi sīkumi! Kam laika par to domāt? Ka tik kaste ātrāk pilna. Kauliem pildītajām kastēm „intelliģentie darbinieki" ar melnu darvu uzspiež numuru, bet citi netīri dzeltenos kubus saliek kravas spēkratos un aizved kaut kur prom. Ko paredzēts iesākt ar akmens pieminekļiem no malas raugoties, grūti noprast. Varbūt tos saskaldīs sīkās šķembās gluda autoceļa segai, vai betona lējumam pilsētas novadūdeņu caurtekai . . .

„Un manus kauliņus šitā? . . ." drebošā balsī iesaucas kapu komitejas loceklis, kas visu to noskatījis, steidzas krusta nemetis garām.

Un kā arī ne? Ja tu, cilvēciņ, visu šo laiku neesi neko citu darījis, ne arī domājis darīt, kā tikai ēdis un barojies, saldi cerēdams, kā svešās zemes tārpi ap taviem taukumiem mielosies tikpat kārīgi, kā tu ap tītara cepeti, še tev nu.

Bet ko laika garam padarīsi? Pilsēta sentimentа nepazīst. Paskaties, kas tagad ieņem plašo kapsētu vietu iepretim šīs pilsētas Tempļa universitātei! Senajai bērzu gatvei vienā pusē no rīta līdz vakaram „tukšas galvas met tukšu bumbu tukšā grozā, kuŗam nav dibena", bet otrā — par 75 centiem jaunīņā studentīte nodod uz veselu nakti mirušo garu uzraudzībā savu pēdējā izlaiduma fordiņu, vai arī iebraucējs no „mežonīgajiem rietumiem" te noenkuro uz vectēva kapa vietas savu noputējušo mašīnu. Vēl tālāk, kur vēl aizpagājušo gadu gaisos slējās obelisku smailes un baltā akmenī cirstie sargeņģeļi rādīja ceļu aizgājušajiem, tagad paceļas plakana fabrikas ēka. Var jau būt, ka tā tur uzcelta ar „apzinātu" nolūku, lai kauliem līdzi neaizvāktie mirušo gari varētu ērtāk atnākt palīgā saviem bērnu bērniem akorda darbā šūdināt diskrētos dāmu apģērba gabalus un tā veikt lielāku normu un saņemt „bonus".

Un te arī laikam slēpjas Filadelfijas kapu komitejas lielās grūtības. Ne jau nauda. Vairs nav pat kur kaulus nolikt. Kā lai šādos apstākļos runā par pienākumu maksāt biedru naudu? Kā lai iejūsmina skeptiķus savus ietaupījumus ieguldīt kapu bedrē, ja to pēc gadiem raks valā un mirušā garam būs jāiet palīgā dzīvajiem uz kapa vietas uzceltajā fabrikā „sist bonus"? Tiešām, to redzot, Filadelfijas kapu komitejas grūtības atzīstamas par lielām un mistiskām."

K.

GRĀMATVEDIS
uzņēmumiem
Zvanīt HU 5-6121, Torontō.

No kr.: O. B

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 10

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO, PL 9 - 0266.

...ĒNAS LONDONĀ

...ji katru apveltīja ar sārtu ziedu.

Sarīkojuma programmu atjautīgi vadīja V. Nollendorfs. Viņa vadībā risinājās arī jaunatnes puleiņu sacensības ar galveno temu „Lielais jautājums". Sacensībās piedalījās 5 jaunatnes pulciņi, kas izrādīja lielu interesi un atjautību dažādo jautājumu izšķiršanā. Taču vietumis sacensības dalībnieki nonāca arī „grūtībās", jo dažkārt pietrūka pareizās atbildes, piem., kas bija Latvijas mazākais apgabals (Kurzeme) u. c. Likās, piemirsušies bija arī 1959. gada jaunatnes svētku mude.

Visumā tomēr sacensība izdevās labi. Līdziga veida sacensību turpināšanu arī nākotnē varētu tikai sirsnīgi apsveikt. Spraigajā „cīņā" uzvaras laurus guva Kalamazū jaunatnes pulciņš, ko pārstāvēja Māra Kaugare un Ilona Balcere.

Sekojošā deju vakarā valdīja tikama omulība, kaut zālē bija diezgan spēcīga tveice un dejas grīda līka dažam izvairīties no sapagriešanas ... pagrieziena ... Tomēr plkst. 12,00, kad izskanēja pēdējais dejas akords, dzirdēja vēl vairākas balsis, kas vēlējās, kaut būtu atļautas vēl pāris stundas deju priekam. Likās, ka tieši jaunieši no ASV visvairāk vēlējās paprieciāties. Deju laikā izsolē varēja iegūt jauku grāmatu „Latviešu ģimenes godi" (B. Senkēviča). Laimīgais grāmatas ieguvējs bija viesis no Bramptonas — J. Plūdums.

Svētdienas gaitas ievadīja ar dievkalpojumu, pēc kam sekoja sporta spēles Gibsona parkā. Viriešu un sieviešu volejbola sacensībās uzvarēja mājinieki — Londonas jaunieši. Uzvaras balvas pasniedza T. Kronbergs. Vakarā pie ugunskura pulcējās ap 150 viesu, kas vēroja B. Rubesa atjautīgi vadīto ugunskura programmu. Ugunskuru iededza LN AK padomes pr-dis prof. A. Dreimanis. Skanēja mūsu jaukās tautasdziesmas, bija arī vairāki uzvedumi, no kuriem sevišķi izcēlās Jūrmalnieka dancis un Pīdriķis.

Piektdienas vakarā jaunieši sniedza priekšnesumus Viktorijas parkā. Tie galvenokārt bija domāti kanadiešu publikas iepriecināšanai. Programma bija līdzīga sestdienas svētku koncertam. Viktorijas parka priekšnesumu dalībā ar vairākām solo dziesmām piedalījās arī M. Lukstes savas meitas H. Lukstes klavieru pavadījumā. Vairāki simti klausītāju sumināja jaunos censoņus.

Jaunatnes svētkiem balvas bija ziedojuši R. Neilands un V. Daugulis.

Salidojuma dienu noorganizēšanā sevišķi nopelni Londonas jauniešiem, kas visu bija izkārtojuši un tik vienmēlīgi sagaidīja ciemiņus. Kaut šādu jaunatnes salidojumu būtu vēl daudz!

Osvalds Klavenieks

VILLA PIE BALSAMA EZERA
Kanādā
...6, Ring 31
...as vasarniekiem
...UZTURU
PELDĒŠANĀS
...ELISKA MAKŠĶERĒŠANA
...ipni ielūdz:
E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

...nauskriptus saistīt...
...neuzglabā; tie ... vēlēšanās sūtīs
...mēras
...ien parakstītajos rakstos izteiktās
...ns viedoklis.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

UN MANUS KAULIŅUS SĪTĀ?

Gandrīz laikmetīgs spoku stāsts iz patiesas dzīves

Kāds pārbijies tautietis no Filadelfijas mums raksta:

„Sejienes trimdinieku kolonijā nācis zināms, ka Filadelfijas kapu komiteja nonākusi neparasti lielās grūtībās, bet nedomājiet, ka naudas dēļ. Nē, naudai te nav nozīmes.

Kā jau kapu komitejā, kur viss sākas un beidzas dziļā mistērijā, arī nauda te dažkārt pieņem mistiskas formas. Kad pirms kāda laika pasaulīgi noskaņotais revīzijas komisijas priekšsēdis savā viszināšanas kārē kapu komitejas naudu grib redzēt un pārskaitīt, kasē nekas cits nav atrodams, kā tikai mistisks tukšums. Nevarēdams šādu mistēriju izprast, pasaulīgi noskaņotais revidents noskaistas, noliek savu amatu. Viņa vietā nāk cits. Un tu brīnums! Kase pilna ar naudu, ka ne lādes vāku aiztaisīt. Pat dziļā snabja reibumā bez jebkādām grūtībām izdodas konstatēt, ka kasē veseli 5 dolari vairāk, nekā vispār tanī vajadzētu būt.

Tas liecina, ka nauda kapu komitejai nesagādā un nevar sagādāt grūtības. Kas tad, ja ne nauda?

Pastaigājoties pa šīs „brāļu" pilsētas klusākajām nomalēm, jau nākošā kapsētas laukumā nāksies pamanīt neparasti lielu rosību. Vareni zemes grābēji, motoriem pērkoņbalsī ducinot un celtņu mastiem svaidoties, milzīgām tērauda mutēm plosa zaļo mauru, sakampj zobos un svaida akmens pieminekļus, tver un rauj retos kokus ar saknēm no zemes ārā. Kas te notiek? Nekas vairāk, kā agrāko kapu atrakšana un likvidēšana, lai atbrīvotajā laukumā varētu ierīkot kaut ko praktiskāku un ienesīgāku. Zemes grābšana un pārbēršana no vienas vietas uz otru ap vienu vai otru kapa vietu risinās tik ilgi, līdz parādās pirmie kauli. Tad milzīgās tērauda mutes pārsviežas uz citu vietu. Izraktajā ķedrē nekavējoties salec kaulu lasītāji. Alkatīgā steigā, cenzdamies vairāk nopelnīt, tie lasa galvas kausus, stilba kaulus, skriemeļus un visas citas ģindeņu daļas un met šīs mirstīgo atliekās atliekas kastēs. Kas par to, ka priekš 200 gadiem miruša vecvectēva brūnganie kauli dabū piedevām tikai priekš 30 gadiem veļu valstī aizgājušās meitenes gūžu kaulus. Tādi sīkumi! Kam laika par to domāt? Ka tik kaste ātrāk pilna. Kauliem pildītajām kastēm „inteliģentie darbinieki" ar melnu darvu uzspiež numuru, bet citi netīri dzeltenos kubus saliek kravas spēkratos un aizved kaut kur prom. Ko paredzēts iesākt ar akmens pieminekļiem, no malas raugoties, grūti noprast. Varbūt tos saskaldīs sīkās šķembās gluda autoceļa segai, vai betona lējumam pilsētas novādūdeņu caurtekai . . .

„Un manus kauliņus sītā? . . ." drebošā balsī iesaucas kapu komitejas loceklis, kas visu to noskatījis, steidzās krusta nemetis garām.

Un kā arī ne? Ja tu, cilvēcīņ, visu šo laiku neesi ņēko citu darījis, ne arī domājis darīt, kā tikai ēdis un barojies, saldi cerēdams, ka svešās zemes tārpi ap taviem taukumiem mielosies tikpat kārīgi, kā tu ap titara cepeti, še tev nu.

Bet ko laika garam padarīsi? Pilsēta sentimenta nepazīst. Paskaties, kas tagad ieņem plašo kapsētu vietu iepretim šīs pilsētas Templa universitātei! Senajai bērzu gatvei vienā pusē no rīta līdz vakaram „tukšas galvas met tukšu bumbu tukšā grozā, kuram nav dibena", bet otrā — par 75 centiem jauniņā studentīte nodod uz veselu nakti mirušo garu uzraudzībā savu pēdējā izlūduma fordiņu, vai arī iebraucējs no „mežonīgajiem rietumiem" te noenkuro uz vecteva kapa vietas savu noputējušo mašīnu. Vēl tālāk, kur vēl aizpagājušo gadu gaisos slējās obelisku smailes un baltā akmenī cirstie sargeņģeļi rādīja ceļu aizgājušajiem, tagad paceļas plakana fabrikas ēka. Var jau būt, ka tur uzcelta ar „apzinātu" nolūku, lai kauliem līdzi neaizvāktie mirušo gari varētu ērtāk atnākt palīgā saviem bērnu bērniem akorda darbā šūdināt diskrētos dāmu apģērba gabalus un tā veikt lielāku normu un saņemt „bonus".

Un te arī laikam slēpjas Filadelfijas kapu komitejas lielās grūtības. Ne jau nauda. Vairs nav pat kur kaulus nolikt. Kā lai šādos apstākļos runā par pienākumu maksāt biedru naudu? Kā lai iejūsmina skeptikus savus ietaupījumus ieguldīt kapu bedrē, ja to pēc gadiem raks valā un mirušā garam būs jāiet palīgā dzīvajiem uz kapa vietas uzceltajā fabrikā „sist bonus"? Tiešām, to redzot, Filadelfijas kapu komitejas grūtības atzīstamas par lielām un mistiskām."

K.

GRĀMATVEDIS
uzņēmumiem
Zvanīt HU 5-6121, Toronto.

DV MILVOKU APVIENĪBAS VALDE

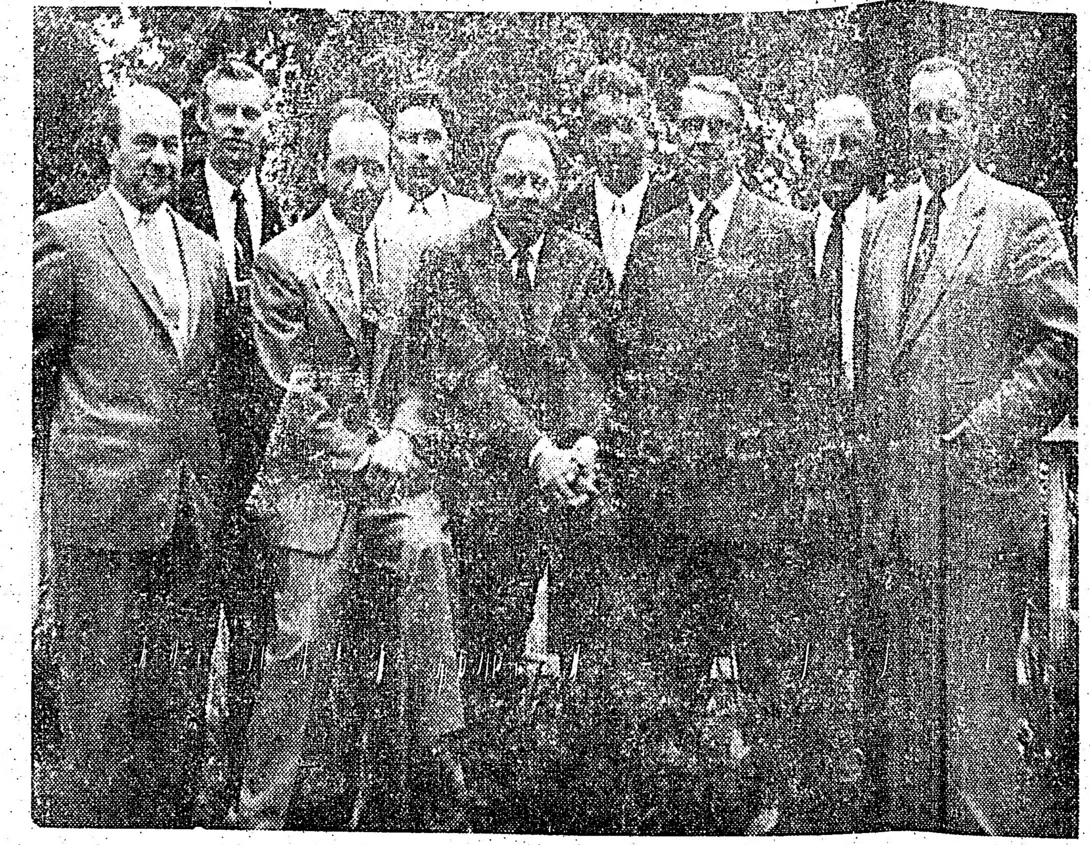

No kr.: O. Blūms (biedrzinis), A. Sakša (teātru administrātors), R. Prūsis (sekretārs un koŗa pr-ks), V. Zālītis (sarīkojumu lietu kārtotājs), V. Aparjods (priekšnieks un koŗa diriģents), I. Burģelis (pr-ka v. un aprūpes noz. vadītājs), V. Krēlis (rev. kom. pr-dis), J. Vilciņš (kasieris), Edg. Peniķis (pr-ža v. un kult. lietu vadītājs). Foto A. Tabaks

KARĀTAVU VALGU GATAVOJOT

Chruščevs, pīdamies pats savos melos un draudos, pilnīgi apstiprina pretkomūnistisko trimdinieku viedokļa pareizumu.

Komūnisti, pastiprināti darbinot visus savu nenoliedzami iespaidīgo propagandas melu ērģeļu „koeksistences un atbruņošanās" reģistrus, atkal reiz, šķiet, panāks kāroto galotņu konferenci. Atkal runās, tirgosies, lems, komūnistu propagandas vajadzībām galotnes draudzīgi smaidot, fotografēsies un pa starp iedzers, uzsaucot savstarpējus tostus . . . Ļoti pazīstama aina, bet maz gan ticams, ka joviālā izskata tautu bende Ņikita Chruščevs tādā reizē, arī kārtīgi „ķitē" esot, piemēram, Aikam uzsauks savus jau neskaitāmas reizes un visās variācijās atkārtotos draudu tostus Rietumu pasaules brīvībai: „Mēs jūs iznīcināsim un apraksim. Prozit!"

Var jau būt, ka Ņikita, tagad uzcīnījies par vienīgo Kremļa valdnieku, kļūs ārēji pat salonspējīgs un vairs tik atklāti nesmuki neizrunāsies kā līdz šim, kādēļ atkārtoti un vairāk kā lietderīgi uz visiem laikiem ir iegaumēt viņa neseno apbrīnojami cinisko un vaļsirdīgo atklātību, runājot par atbruņošanās un koeksistences veicinošās galotņu konferences vajadzību. Starp citu labs piemērs tam ir viņa pagarā saruna, kad viņš bija vēl tikai partijas „boss" pagājušajā ziemā, ar lielā angļu laikraksta „Times" ārzemju nodaļas redaktoru A. Mekdonaldu. Sarunas stenogramma, kuŗu nesaīsinātu sniedza tikai komūnistu izdevumi, satur ne vien parastos un gandrīz apbrīnojamos Ņikitas melus, bet arī tādus faktus, kuŗi pilnīgi apstiprina mūsu viedokļa pareizību, ka koeksistence ar visām tās blakus parādībām komūnistiem pašlaik ir vajadzīga vienīgi viņu pašreizējo iekšpolitikas grūtību pārvarēšanai un tālu uz priekšu sagudroto pasaules iekaŗošanas plānu realizēšanai. Bet dosim šinīs jautājumos vārdu pašam Ņikitam:

„Bruņoto spēku samazināšana, izdevumu samazināšana bruņošanās vajadzībām radīs lielas iespējas paaugstināt tautu dzīves līmeni. Tas labvēlīgi ietekmēs attieksmju uzlabošanos starp zemēm, kā arī veicinās labklājību zemju iekšienē. Mēs pašlaik esam izvirzījuši uzdevumu, lai tuvākajos 10—12 gados atrisinātu dzīvokļu problēmu . . . "

Tātad ar visu agrāko lielību par celtniecības sasniegumiem PSRS, vēl tagad pat plānojumos ir vajadzīgs ducis gadu kaut vai tās pašas katastrofālās dzīvokļu problēmas atrisināšanai. Bet diezin, vai arī tad kas prātīgs iznāks no „dzīves līmeņa" kaut cik jūtamas celšanas, ja arī samazinās izdevumus bruņojumiem. To jau komūnisti solījuši 40 gadus un sola arī tagad, lai „laimīgie" nesāk dumpoties no visas tiesas un neiztaisa atkal kādu revolūcijas lērumu ne vien satelitos, bet arī pašā „mātuškā", kaut gan Chruščevs lielās:

„Mums nav jāmāca, piemēram, angļi, lai viņi izdarītu revolūciju un nodibinātu sociālistisko iekārtu savā zemē. Viņi paši to izdarīs . . . Tāds ir mūsu viedoklis. Ja tautas gribēs iet pa sociālisma ceļu, tad, lūdzu, mēs tikai apsveiksim šādus centienus un simpatizēsim tiem."

Ar tautu sociālistiskā ceļa „gribēšanu" jau nu ir kā ir. Visiem labā atmiņā ir ne vien ungāru „sociālisma gribēšanas" nesenais paraugs, kuŗa dēļ pašam Ņikitam turienes nesenajā apmeklējumā izsprukusi daža tīri godīga un atklāta atzīšanās, kaut arī apslēptā veidā. Suns zina, ko viņš ēdis un to vislabāk zina arī pats Ņikita, kādēļ arī spiests gausties:

„Mūs apsūdz, ka mēs cenšoties uzturēt lielus bruņotos spēkus un ar to palīdzību mēģinot uzspiest savu gribu citiem; mūs apsūdz, ka mēs gribot ar varu uzspiest citām tautām savu ideoloģiju. Šajā ziņā viscentīgākais ir Dallesa kungs . . . Ja censtos komūnisma uzvaru panākt ar aneksionistiskiem kaŗiem, iznīcinot cilvēkus, tad šādā gadījumā es pats būtu pret komūnismu."

Lai gan Chruščevs ir gandrīz garantija tam, ka ar viņa nākšanu pie absolūtās varas Kremlī ir izbeigusies internacionālās politikas līdzšinējā garlaicība, tad tomēr ir veltīgi cerēt, ka viņš, kaut par naga melnumu, mēģinās labot savu priekšteču aneksijas un citus noziegumus. Tos, kā viņš nesen izteicās Ungārijā, viņš neapšaubāmi grib turpināt, izsakoties pavisam nepārprotami:

„Lai varētu izplatīties komūnistiskās idejas, lai tās varētu iesakņoties cilvēku apziņā, nav vajadzīga armija, bet gan miers. Jā, mēs esam pārliecināti par mūsu ideju uzvaru. Taču uzvaru šīm idejām nenesīs kaŗš, bet . . . m i e r s."

Un Chruščevam piebalso visādi pasugu pasaules sociāldemokrati, arodbiedrībnieki, reliģiskie fanātiķi, pacifisti, kā, piem., Geitskels, Ollenhauers, Nasers,

(Nobeigums 6. lpp.)

Savienotās VALSTIS

ČIKĀGĀ

● Tenors Valdis Salna pārdod vai izīrē savu dzērienu veikalu, jo nodomājis nodoties vienīgi mūzikai un koncertēšanai. Cita starpā, — lietuvieši arī nākošajā gadā nodomājuši turpināt pasāktās operu izrādes, pieaicinot talkā V. Salnu.

● Ārsts zobu slimībās Sigurds Krolls, kas 1957. g. beidza koledžu un iestājās Amerikas bruņotajos spēkos, paaugstināts no leitnanta par kapteini.

● Veclatvietis Fredis Liliens, kas 1905. g. līdz ar citiem politiskajiem bēgļiem atbraucis no Latvijas uz Čikāgu, kur darbojies par skolotāju un allaž bijis čakls sabiedrisks darbinieks, pirms pāris mēnešiem cietis autokatastrofā un visu laiku ārstējies slimnīcā, tagad atlaists uz māju, kaut vēl nav vesels. Šai sakarā Liliens nonācis ļoti grūtos materiālos apstākļos, jo, kalpodams visu mūžu latviešu sabiedriskajam darbam, nav varējis neko atlicināt vecuma dienām.

● Pēc oficiālajiem datiem bezdarbnieku skaits Čikāgā samazinājies par 9%, tomēr to nemaz nejūt, jo ļoti daudzi latvieši joprojām velti meklē darbu.

ROČESTRA (N. Y.)

● Fingerleika apgabalā (ietilpst 15 apriņķi) rīkotajā glezniecības, skulptūras, keramikas un dekorātīvās mākslas izstādē piedalījās 250 mākslinieku ar pāri par 500 darbiem. Bija iesūtīti 1200, bet telpu trūkuma dēļ žūrijas komisijai daudzus darbus vajadzēja noraidīt. Izstādē ar 3 darbiem piedalījās arī technoloģijas institūta students - stipendiāts Arnis S a r m a. Viņa glezna „Vecā celtne" izpelnījusies godalgu. Arņa dotumus glezniecībā atzinīgi novērtē kā apmeklētāji, tā atsauksmes vietējā amerikāņu laikraksta mākslas nozare.

● Gadskārtējais tautību dziesmu un deju festivāls Ontario ezera pludmalē bija pulcējis ap 5.000 skatītāju, kas priekšnesumus uzņēma ar lielu piekrišanu. No baltiešu tautām uzvedumā piedalījās lietuvju grupa, izceldamās ar košajiem tautas tērpiem un spriganām dejām.

3. Augustā sv Pāvila baznīcā draudzes māc. T. Zīraks iesvētīja Ročestras latviešu jauniešus: Lilitu Dzeni, Māru Dzeni, Rutu Ruģeli, Gunāru Ruģeli un Birutu Timrotu. As.

GRAND RAPIDI (MICH.)

● Vienības draudzes locekļu pilnsapulce notiks 16. augustā pēc dievkalpojuma, kas izņēmuma kārtā notiks sestdienas vakarā plkst. 7 un būs svētvakara dievkalpojums.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes dāmu komiteja un bērnu vasaras nometnes vadības kopīgi organizētie bērnu svētki notika svētdien, 3. augustā „Chief Noonday" ezera krastā. Vasarīgā tveice šinī dienā bija sakāpusi līdz 90 gr., bet kuplo koku paēnā varēja baudīt patīkamu veldzi. Svētkus ievadīja ar dievkalpojumu māc. Kr. Hermanis un dažus vārdus savam kuplajam ganāmpulkam veltīja nometnes vadītāja cand. theol. Vera Fricsone. Priekšnesumos bērni kavējās tautas dejās un sacentās dažādās rotaļās. Lielie varēja izmēģināt savu veiksmi pie laimes akas un citādi izklaidēties. Bija ieradies kupls pulks bērnu vecāku, kā arī vairāki viesi no Kanadas. Nometnē piedalās 53 zēni un 36 meitenes, no kuŗiem 5. gadu tajā pavada 7 dalībnieki, bet 15 bērnu nometņo jau 4 gadus pēc kārtas. Nometnes gaitas parasti sākas ar vingrošanu, seko lūgšana, karoga uzvilkšana un pēc tam piemērotas brokastis. Svētbrīdi notur nometnes vadītāja. Pēc tam seko sporta nodarbības, peldēšanās un pusdienas. Pēcpusdienā latviešu stunda, vakarā dziedāšana un rotaļas. Pietiekams laiks veltīts atpūtai un pašu priekam. Daži vakari veltīti saistošiem priekšlasījumiem par latviešu rakstniekiem, mūsu kaŗavīru varoņdarbiem, filmu izrādēm u. t. t. Nometnes dalībnieki sadalīti vairākās saimēs, kuŗas vada attiecīgo grupu vecākie.

● Atvaļinājumā pie saviem piederīgiem Grand Rapidos bija ieradies ASV bruņoto spēku dalībnieks Uldis Meiers. Pašreiz 28 dienu atvaļinājumu šeit pavada Juris Sliede.

● Latviešu ev. - lut. Vienības draudze 3. augustā bija rīkojusi izbraukumu uz Gun ezera ULCA sinodei piederošo vasaras mītņu rajonu. Tajā piedalījās tuvu pie simts personu. Jaunie spēlēja tenisu, peldējās. Šinīs pasākumos krietni turējās līdzi arī labs skaits no vecākās paaudzes.

V. Z.

NOZIEDZNIEKS UN VARA

Ikvienas tiesiskas valsts uzdevumos ietelp noziegumu apkaŗošana, lai sabiedrībā izravētu kaitīgas nezāles un iedvestu respektu pret likumu, kas pasargā valsti no ļaunuma, uztur pilsoņos un valstī veselīgu un legālu dzīves veidu. Bet tādā gadījumā arī pastāv kategoriska prasība, lai pats likuma devējs šai likumdošanas iestādē būtu ar nevainojamu personīgu stāju ir moraliskā, ir tiesiskā plāksnē. Tad arī tas, kuŗu likums skars, sajutīs cieņu un bijību pret likuma burtu un garu.

Taču pavisam ačgārns stāvoklis rodas gadījumā, ja vlsts varas iestādēs darbojas personas, kuŗu sirdsapziņa ir nokauta ar noziedzīgu vardarbību un kuŗas nevar uzrādīt gandrīz nevienu pozitīvu dotumu nedz vārdos, nedz darbos.

Padomju valsts vara, kas 40 gadus balstās vai vienīgi uz asinsizliešanu, nevainīgo sodīšanu, cilvēku eksekūcijām, iedzimto tiesību un brīvības iznīdēšanu, ir pierādījusi, ka beztiesīgums un tirannija ir tās valdīšanas metodes. Ar savu īpatnējo un noziedzīgo valsts iekārtu padomju vara it kā visu laiku noslēgusies savā iekšējā dzīves un darba orbītā. Viss, kas atrodas ārpus tās, komūnistu uztverē ir iznīcināms.

Pēdējie gadi liecina, ka padomju noziedzīgā vara laužas ārā no sava noslēgtās dzīves loka, nevis, lai rādītu brīvajai pasaulei kādu labu un pieņemamu dzīves veidu un valsts iekārtas paraugu, bet lai propagandētu savas valstiskās idejas, kas ietvertas vienā vienīgā šausminātājā vārdā — komūnisms. Kur arī redzīga acs lūkotos, komūnisma sarkanais papēdis it visur meklē iespēju nospiest citādas valsts iekārtas pamatus. Bet tas to nedara gluži bez sirdsapziņas līdzdalības, ja vispār komūnisma trabantiem tāda ir. Savus ļaunprātīgos nolūkus kultivēdami vai uzspiezdami savus ieteikumus viņi apzinās darām arī kādu ļaunu darbu un rēķinās ar zināmām bailēm un baiļošanos, kas brīžiem var piedzīvot arī atriebīgu atmaksu. Komūnistu varas pārstāvji, vienalga, vai tie būtu zema vai augsta ranga reprezentanti, nonākot saskarsmē ar brīvo pasauli, bieži ir nobažījušies par savu personisko drošību. No šīs sajūtas brīvs nejūtas arī sarkanais patvaldnieks Ņikita Chruščevs, vienalga, lai kurp tas ceļotu, vazādams līdz savas varas slepenos nolūkus.

Laiks un notikumi ir pierādījuši, kādi ir komūnisma nolūki un mērķi, kuŗu noziedzīgais reprezentants ir vīrs, kam bija „tiesiska apziņa" dot rīkojumu Ungārijas brīvības cīņu nežēlīgai apspiešanai un tagad, arī nemierīgo Austrumu katlam pakurt karstāku sārtu, savos slepenos iznīcināšanas nolūkos ne par matu neatkāpjoties no komūnisma doktrīnas, kas agrāk vai vēlāk norīs veidojošos arābu lielvalsti, vai arī tai uzspiedīs savu tālejošo ietekmi.

Ja noziednieks parādās ielās, tad ap viņu ir ausardzība, lai saniknotais pūlis to nenolinčotu. Un ja sarkanais tiranns beidzot gūs iespēju spert savu asiņaino zābaku uz brīvās Amerikas zemes, lai ar tās valstsvīriem un tiesību aizstāvjiem runātu (protams, vienīgi s a v u interešu vārdā), tad viņam jārēķinās, ka šis vērotāju pūlis miljonu pilsētas ielās būs milzīgs. Šai brīdī nebūs smaida neviena baltieša, ungāra, poļa, ukraiņa, dienvidslava, čechoslovaka, ne citu to pārstāvju sejās, jo viņu valstis un brīvība ir noslīgusi komūnisma tirannijā, asiņo un sūrkst nu jau daudzus gadus, pašreiz bez mazākām izredzēm reiz atkal celties savā nacionālā lepnumā un integritātes spēkā.

Mēs zinām — līdz zobiem bruņota būs noziednieka sardze, lai tirannu pasargātu no nejaušībām. Bet niknumu parasti rada kāda nepelnīta pārestība. Un tā visām tautām aiz dzelzs aizkara ir neiedomājami smaga — tās nekad nesamierināsies ar noziednieku virskundzību, kas varmācīgā kārtā laupījusi tām brīvību un tiesības un kas joprojām bez žēlastības iznīcina katru brīvības asnu, kuŗš lūko uzdīgt plašajā nāves laukā.

Jau notikušās pretkomūnistiskās demonstrācijas Amerikas zemē ir izpelnījušās arī nepatīkamas piezīmes — bijuši pārmetumi ungāru nesavaldībai, kuŗas rezultātā radušās fiziskas ciešanas. Bet šādu piezīmju taisītāju bijis maz. Amerikāņu lielvalsts atzinums ir trimdiniekiem labvēlīgs, jo viņi saprata, kādēļ šī žults un nesavaldība. Ja arī šoreiz atrisināta Maskavas diktātora vēlēšanās — braukt, vienalga, uz kurieni — un viņš ierastos Brīvā Amerikas krastā, tad amerikāņu tautai nebūs pārsteigums, bet gan pati par sevi saprotama lieta — zem komūnisma varas cietēju tautību spontāns naids, nicināšana neapslāpējams īgunuma un atriebības izpaudums. Vai pietiek ar zobu sakošanu vien, ja pa ielu ved slepkavu, kas nogalinājis ne tikai daudzām tautām brīvību, bet arī iznīcinājis tūkstošiem nevainīgu šo tautu piederīgo? Mūsuprāt, šāds gājiens nemaz nedrīkstētu parādīties brīvās pasaules pilsētā. Bet tas tomēr lieku reizi pierādīs, kurā pusē stāv brīvības mīlētāji un tā kultūras pasaules daļa, kas respektē tiesības — tiesisku valsti un tautu pašnoteikšanos, kas paša Dieva iedzemdētas katrā tautā.

A. V.

Hitlera krustdēls — priesteris

Š. g. jūlija beigās Insbrukā par katoļu priesteri iesvētīts Ādolfs Bormans — bijušā Hitlera vietnieka Mārtiņa Bormana dēls. 28 gadi vecais priesteris, kam ir bieza, kupla un sarkana bārda, neticot, ka viņa tēvs dabūjis galu, un viņš vēloties doties kā misionārs uz Beļģijas Kongo.

AR IDEĀLISMU UN PAŠAIZLIEDZĪBU

A. Kalnājs savā spiestuvē.

Nošu un grāmatu izdevēja A. Kalnāja darbs

Rīdzinieki atceras Alfreda Kalnāja mākslas salonu. Vācijā, kad radās neskaitāmi apgādi, viņš izdeva grāmatas, bet būdams mūziķis, iespieda ko nepraktisku — notis. Tā jau 1946. gadā iznāca Emīla Dārziņa tautas dziesmu apstrādājumi, Jāņa Mediņa solo dziesmas un dueti.

Šo pasākumu Kalnājs turpināja arī ASV, kā pirmo izdodams Andreja Jurjāna kantāti un E. Dārziņa Melancholisko valsi. Tad, parallēli notīm, viņš sāka iespiest arī grāmatas. Vispirms foto technikā, vēlāk nopirka arī burtu saliekamo mašīnu un presi. Kā pirmā grāmata tika izdota Zentas Mauriņas studija par Annu Brigaderi — Baltais ceļš.

Kopš tā laika Kalnājs katru gadu izdevis vismaz pa vienai Zentas Mauriņas grāmatai. Pavisam viņa apgādā iznākušas 26 grāmatas. Dažas no tām iespiestas vairākos izdevumos. Metiens svārstīgs — no 600 līdz 2000 eksemplāros. No grāmatām vislabāk pirkta Z. Mauriņas Baltais ceļš, bet no notīm — E. Dārziņa solo dziesmas. No pēdējām tautā izgājuši 500 eksemplāri, kas priekš notīm ir ļoti daudz. Labi pērk arī Volfganga Dārziņa tautas dziesmu aranžējumus un Alberta Sprūdža stāstu krājumu Saule līdumā. Piekto gad pēc kārtas top turpināts ārstniecības kalendārs.

Sagatavošanā ir Dr. D. Bīskapa Lipīgās slimības, Ed. Freimaņa dzejoļu krājums Zemdegas, Andrieva Niedras Sikspārnis un Tagores lielromāns Gora. Padomā izdot arī Viļa Ciedriņa balādes.

„Vai jūs domājat, ka tās visas pirks?"

„Kāpēc gan ne? Labas grāmatas cilvēkiem vienmēr vajadzīgas. Bez tam jāpalīdz jauniem autoriem tikt pie pirmās grāmatas", saka izdevējs.

Un Alfrēda Kalnāja apgādā tiešām vairākiem autoriem iznākušas pirmās grāmatas, tāpat izdoti citi „nepraktiski" darbi. Viņš pārdod arī grāmatas ar 25 % atlaidi. Tiem, kas pie viņa biežāk pērk, nereti iedod kādu no sava apgāda grāmatām par brīvu „še un lasi," viņš nosaka.

Stūrgalvis.

BRĪVO TAUTU PARĀDS DIEVAM

ASV valsts apakšsekretārs administrācijas lietās L. Hendersons 3 reizes ir darbojies Latvijā: 1919.—20. g. kā Amerikas Sarkanā Krusta pārstāvis; 1927.—30. kā sekretārs ASV sūtniecībā Rīgā (tur viņš arī apprecēja rīdzinieci) un 1938. g. Šī gada Baltijas komitejas rīkotajā aizvesto pieminas aktā 8. jūnijā Vašingtonā viņš savā runā siltos vārdos atcerējās latviešu tautas brīvības cīņas un vēlākos panākumus. Starp citu savā runā viņš teica, ka pēc Otrā pasaules kaŗa izveidotā 43 valstu defensīvā alianse aizkavēs brīvajām zemēm, arī mazajām, tādas agresijas, kādas pagātnē Baltijas valstis piedzīvoja no komūnistu Krievijas.

Prāv. A. Skrodelis nosūtīja viņam vēstuli, kurā izteica pateicību par to, ka šādā sirsnībā atceras Latviju un tik pozitīvi atsaucas par mūsu zemi un tautu. Bet sakarā ar vārdiem, ka 43 defensīvo valstu alianse novērsīs nākotnē brīvajām zemēm līdzīgas agresijas, jautāja: vai ar to vien brīvo valstu uzdevums būs izpildīts, un vai tad lai tās tautas, kas jau iekļuvušas krievu verdzībā, turpina tālāk ciest un asiņot? Prāvests vēstulē pakavējās arī pie kāda cita jautājuma, proti: lielais šī gadsimta humānists Alberts Šveicers teicis, ka viņu savā laikā visai nodarbinājusi doma: ja viņam bijusi tik skaista bērnība un jaunība, un ja Dievs viņam ir devis tik labu veselību un gara spējas un iespējas tās izkopt, vai viņš drīkst šo savu laimi uzskatīt kā pašu par sevi saprotamu, uz ko viņam būtu tiesības? Un redzot, ka esot ļoti daudzi, kuŗu dzīve ir posts, nelaimes un ciešanas, viņš beidzot nācis pie atziņas, ka viņa paša laime esot nepelnīta Dieva dāvana un līdz ar to parāds Dievam, ko viņam jācenšas nolīdzināt ar kalpošanu tiem, kas nonākuši postā, mazinot šo cilvēku ciešanas. Tālāk prāvests rakstīja: „Vai brīvās valstis un tautas būs izpildījušas savu uzdevumu, ja centīsies vienīgi nosargāt savu brīvību, labklājību un laimi? Vai šī viņu iespēja dzīvot brīvu labklājības dzīvi nav arī Dieva dāvana un līdz ar to viņu parāds Dievam? Un vai arī tās tad neizjutīs, ka jācenšas šo parādu nomaksāt? Bet šo parādu Dievam nomaksāt var ne ar savas laimes sargāšanu, bet ar cenšanos mazināt apspiesto tautu lielo postu un ar darbošanos to atbrīvošanai."

Prāvests Skrodelis 17. jūlijā saņēma rakstveida atbildi, kurā L. Hendersons izsaka pateicību par vēstuli. Viņš apliecina savu dziļo pieķeršanos Latvijai un saka, ka viņu bieži nodarbinot domas par Latvijas un citu Baltijas valstu pašreizējo smago likteni. Viņa sirdī dziļi atbalsojušās domas, ko prāvests izteicis savā vēstulē; viņš turpināšot nodarboties ar Baltijas zemju likteņa jautājumiem.

X

CEĻA VĀRDI

Nevar visu brūču izdziedināt, nevar apklusināt visu sāpju, nevar dzesēt visu karsto slāpju.
R. Blaumanis.

☆

Mana tauta, sērdienīte, sīvu sāpju svērējiņa — — — Izsīkušas asru akas, sastingušas dvēselītes.
Anna Brigadere.

☆

Pasēdies vēja māte, sausas egles galiņā, kamēr mani bāleliņi pāri ies Daugavai.
Tautas dziesma.

☆

Gribas audzināšana ir mūsu dzīves uzdevums.
R. Emersons

Dzeismas, poniji, sacensības...

Labi izdevušies bērnu svētki Saulainē

Saulaines bērnu vasaras nometnes vadība ar Arni Freibergu un Toniju Krūku priekšgalā, veicot gadskārtējo bērnu svētku sagatavošanas priekšdarbus, bija vadījusies ar domu, ka priekšnesumu izpildījumā bērniem bez sevišķas mudināšanas dodama iespēja sevi parādīt tiešo interešu lokā. Par šīs domas pareizību varēja pārliecināties kuplais skatītāju pulks, kam bija izdevība vērot rūpīgi sagatavotos un raiti vadītos priekšnesumus, kas mijās ar tautas dejām un rotaļām. Sevišķu publikas atsaucību par labi veikto klavieŗu solo izpelnījās nesen no Argentīnas iebraukušais Artūrs Ozoliņš, atskaņojot Lista Milas sapni. Tikpat labi viņš veica arī klavieŗu pavadījumus vairākiem citiem priekšnesumiem. Torontiešiem pazīstamā Veras Keišas baleta skolas audzēkne Daira Sproģe skatītājus iepriecināja ar veiksmīgu baleta solo, bet Inese Akmene ar akordeona solo. Ne mazāk patīkamas bija arī pazīstamās dziesmas: „Kur tad tu nu biji, āzīti manu" uzvedums, kurā mazo, balto āzīti tēloja Ilze Karolkeviča, bet kundziņu — Zane Kalniņa. Tāpat skaļi aplausi pavadīja visus pārējos priekšnesumus, kā indiāņu deju, latviešu tautas dziesmas un dejas mazo dalībnieku sniegumā. Par interesantu izdomu liecināja Masku balle, kur pāris desmit nometnes dalībnieku savās maskās varētu sacensties ar pieaugušo maskām karnevālos. Žūrijas komisija, kuŗas pienākumus veica Biruta Senkēviča, par labākām un godalgojamām maskām atzina „Bulvāŗa meiteni", „Papardi", „Havajas meiteni" un „Mēness cilvēku", kas bija Pēteris Akers, Jānis Mangalis, Rita Rence no ASV un Didzis Vilks no ASV. Šogad pirmoreiz tika izraudzīta arī Saulaines bērnu svētku karaliene, kuŗai šis gods bija jāizpelnās ar labu uzvešanos, dejas māku un arī apģērbu. Vērtēšanas komisija (A.Pērkons, H. Mangale un B. Senkēviča) par mazo karalieni izraudzīja Ritu Renci no Ročesteras, ASV.

Tomēr, labi sagatavotie priekšnesumi, tautas dziesmas, dejas un rotaļas bija tikai daļa no plašās un vispusīgās Saulaines bērnu svētku programmas, ko rīta stundā ievadīja māc. A. Lūsis ar brīvdabas dievkalpojumu. Pēc Saulaines pārvaldes priekšnieka A. Attekas un Sv. Jāņa draudzes padomes pārstāvja J. Rolava apsveikuma vārdiem, bērnu svētku dalībnieki, skaitā pāri par 170, līdz ar vecākiem un viesiem, kuŗu skaitu var vērtēt ap 700, izklīda pa daudzajiem sacensību stendiem, lai arī šeit rādītu savu veiklību, apķērību un latviskās zināšanas. Visas 16 dažādās sacensības paredzētā laikā bija veikuši 40 bērnu svētku dalībnieki, bez parastām balvām saņemot arī speciālas atzinības zīmes. Atsevišķā novietnē bija iekārtota bērnu nometnes dalībnieku darbu izstāde, kuŗā redzējām vairākus tautiskus izstrādājumus, zīmējumus un arī Notavasagas upes malā veiktus veidojumus.

Saulaines bērnu svētkos bija ieradusies arī Sidrabenes bērnu nometnes dalībnieku grupa, kas starplaikā sacentās draudzības spēlē volejbolā ar Saulaines komandu. Mājinieki šoreiz bija pārāki, pieveicot Sidrabenes komandu 2 setos.

Mazākiem bērnu svētku dalībniekiem sevišķu prieku sagādāja jāšana ar poniju zirdziņiem, kas paši varbūt bija neapmierināti ar šāda veida sarīkojumu, jo dabūja rikšot nepārtraukti, kamēr visi rindā stāvētāji bija apmierināti.

Bērnu svētku turpinājumā nākošā dienā risinājās dažādas sporta sacensības pa vecumu grupām: vieglatlētikā, peldēšanā un šaušanā. Sacensību techniskos rezultātus sniegsim nākošajā numurā.

R. N.

Latvijas Amerikā
pārstāve Čikāgā
AUSTRA OZOLIŅA,
LATVIAN GIFTS&PRODUCTS,
1643 N. Orchard St.,
Chicago 14, Ill.
DElaware 7-9288

LIETIŠĶA KRITIKA

Augusts Nopūta noskatījies, kā Taisnības ģimene izbrauc zaļumos

Taisnības kundze nolēma svētdienu pavadīt kaimiņu pilsētas — Pigtaunas — draudzes vasaras atpūtas saimniecībā Koknesē. Taisnība pats gan domāja, ka no tāda kopēja izbraukuma liela prieka nebūs, bet Taisnības kundze nodomu neatmeta:

„Protams, kur jau kaut kas no kristīgā gara, tur tu negribi. Tev jau, ka tikai var iedzert un plēgurot. — Bet šoreiz tā nebūs. Šoreiz mēs brauksim, kur viss ir solidi un ar godu. Šī?"

Tā arī notika — solidi un ar godu.

Satīcis Lampatānu, Taisnība tam pastāstīja par sievas neprātu, bet bija pārsteigts par tā spriedumu.

„Tur ir uz glanci — es jau reiz tur biju", Lampatāns stāstīja, „par to nekas, ka draudzes īpašums. Kas tur krūmos skatīsies, ko mēs darīsim? Tikai paņem cirvīti līdzi, lai var malku pacirst — citādi nevarēs sakurt ugunskuru. Un nopērc mikiņu."

„Tu arī brauksi?" Taisnība bija iepriecināts, ka nebūs tādā kristīgā būšanā viens, lai gan drusku arī bailojās, ko par Lampatāna sabiedrību teiks viņa puķite.

„Šūr. Tur katrs var braukt. Samaksā tikai par kāra parkošanu un sit telti augšā, kuŗā vietā gribi."

No Lampatāna par Taisnību nodomu padzirda Caurumi; no tiem Bumerangi un Žēlastības, bet no Žēlastībām Pusmucas. Tā braucēju iznāca labs bariņš. Bija divi teltis, saliekamie galdi, metalla režģi, ko novietot virs ugunskura, lai vieglāka ēdienu gatavošana, makšķerējamie piederumi un lielāks vairums paēdienu un padzērienu.

Izbraukšana notika piektdienas vakarā, un īsi pirms krēslas pigbridžieši sasniedza mērķi. Lampatāns, kā jau kas reiz te bijis, pie iebrauktuves kārtoja kārtojamo.

„Ir arī cilvēki," Žēlastība brīnījās, kad padzirda, ka par auto novietošanu jāmaksā, „laikam žēl, ka mūsu kārs tur pastāvēs. Plika zemīte un krūmi vien tur ir — bet tikai naudu, naudu. Kur tik pagrozies, tā maku laukā un maksā. Tā esot draudze, tie esot tautieši!"

„Citi jau vēl nekas, bet pats mācītājs — tas esot uz naudu kā traks," Caurumiša zināja vairāk, „man viena kundze reiz teica: šai bijis no tejienes jāpiezvana uz mājām. — Lai tik zvanot — tā cienīgtēvs, — ja vien beigās samaksājot, tad lai zvanot cik gribot. — Padomā, vai tā maz kristīga runa: lai samaksājot. Vai telefonam gabals nokrita, ja tā kundze parunāja?"

„Bet tak jau tālsatiksme?" Bumerandzene gribēja būt tā gudrā.

„Nu un? Kas par to, ka tālsatiksme? Vai šis šās vietā runāja? Bet nē — naudu!"

*

Telšu celšana gāja ātri. Krūmos koku bija diezgan. Trūkstošos materiālus dabūja uz vietas. Mazs ķiviņš iznāca ar pajaunu cilvēku, kas rādījās tāds kā nometnes vai draudzes amata persona. Tas pienācis sāka mācīt, lai tik lielus kokus necērtot, bet ugunskuram lietojot sausos zarus, bet viņu ātri apklusināja.

„Kaunieties nu, jaunais cilvēk, kaunieties," Caurums viņu pamācīja, „kas nu tā par aplamu valodu? Vai jūs — khe, khe — tos kokus stādījāt? Tak jau mīļais Dieviņš ir stādīja, ir audzēja, ir mums sataupīja. Tikpat kā teikts — ni tie sēja, ni tie sakrāja šķūņos. Vai jums žēl vai, ja vecs vīrs — khe, khe, khe — sev spieķīti nocērt?"

Spieķītis gan bija laba rokas dilba resnumā un nebija arī domāts vecajam vīram, bet telts balstīšanai, bet naida negribēdams svešais tik vēl noteica, lai ar uguni prātīgi — laiks bija sauss, mežā daudz sausu zaru, ka neielecot sarkanais gailis.

„Tak jau dēls, ar prātu, tak jau," Caurums viņu mierināja, kādu tad mums nu lielu uguni vajadzēs? Tik jau kādu desiņu pacept, odus padzenāt . . ."

Odu pieminēšana atdarīja Taisnības kundzes muti.

„Jaunais clvēk," viņa sauca, „jūs te laikam no tās draudzes? Tad paklausieties, ko jums teikšu — ja gribat, lai pie jums kāds brauc, tad izkaisiet dīdītī, lai moskiti izņīkst. Te jau ēd pie dzīvām miesām kopā. Ieejas maksu jūs zināt prasīt, bet ja kas jādara publikas labā, tad nekā."

Jaunais cilvēks Taisnības kundzes runas pēdējo posmu vairs nedzirdēja — viņš bija pamanījis, ka kaimiņu sektorā kāds cits iebraucējs pašreiz raka pamatus savai vienas nakts mītnei — galva vien rēgojās ārā.

„Vazājas te apkārt šādi tādi," Bumerandzene nicīgi noskatījās pakaļ, „būtu labāk iekārtojuši šaueri, lai var nomazgāties un nav jābrien upē. Paskaties, kādi tur visādi peldas. Ja te atnāktu no kādas komišen kontrolēt, tad visus saliktu cietumā."

„Tas jau vēl mazums, mīļā," Pusmuciša arī jutās aicināta teikt kādu vārdu, „bet ja jūs zinātu, kas te notiek bērnu vasaras nometnē, tad — ak, labāk jau nemaz nerunāt . . ."

„Vai nu nezināms?" Caurumiša piemeta savu pagali, „pašas saimnieces bifu vien ēdot, bet bērniem dodot nokāstas paniņas dzert. Gaļu dodot tikai svētdienās paostīt, bet darbdienās liekot grauzt iepuvušus selerijus ar žāvētiem brētliņiem — tos pats cienīgtēvs upē piemakšķerējot. Lielos paņemot sev, bet mazos atsviežot bērniem."

*

Pa to laiku vīri cepa desiņas un skaloja mutes. Kad apmetās tumsa, varēja redzēt, ka pašu ugunskurs nebija vienīgais, bet ka aiz krūmiem upmalā šur un tur pacēlās vienmēr augstāki liesmu stabi.

„Anton, piemet vēl zarus," Lampatāns mācīja Žēlastību, „skaties, kā tiem viņā krastā iet līdz egļu galiem. Uzber ogles, nežāvē."

Žēlastība darīja kā vēlēts, un drīz arī pigbridziešu ugunskurs meta dzirkstis pāri koku galotnēm.

„Dullie, te jau vairs karstuma nevarēs izturēt," sievas rājās, bet rāšanās bija apvienota ar zināmu lepnumu, sak', mūsu vīri arī nav nekādi nieka zēni.

„Nu, puikas, kas ir — patricinās gaisu," Lampatāns atzina, ka pienācis laiks dziesmotā kumeļa dīdīšanai, un tūlīt arī pats sāka žēlā balsī vēstīt pasaulei, ka vēlētos būt dzimis Gaujmalā.

Trešo dziesmu dziedot, zaļumniekus uzrunāja tā paša jaunekļa balss, kas pirmīt bija zākājies par spieķīša ciršanu.

„Kungi, vai nevarētu klusāk? Citās teltīs ļaudis grib gulēt, un arī bērnu nometnē vajadzīgs miers. Nāk jau uz pusnakti. — Un kāpēc jūs ugunskuru kurināt tik lielu?"

„Tu nu, dēls, labāk pravies pats uz savu telti," Caurums kā vecākais uzņēmās runāšanu, „vai tev žēl, ka mēs guntiņu pakurinām? Un bērniņus labāk būtu vedis šurp, lai nāk un mācās dziesmiņas. Paši vienmēr avīzēs rakstāt, ka jauniešiem trūkstot latviskā gara, un ka tie vairs nemākot latviski dziedāt."

Jauneklis vēl gribēja runāt un kaut ko ieminējās par dzeršanu, bet Taisnība viņu apsauca.

„Jūs nu, jaunais cilvēk, neizrunājieties. Labāk novērsiet nekārtības draudzes īpašumā, lai tautiešiem, kas brauc viesoties, nav sašutumā jājautā, kas notiek ar sabiedrības līdzekļiem. Un bez tam te ir frī kāntrī, un katrs var darīt, kā grib. Kam te nepatīk, var aiziet."

„Tā gan, dēls," Caurums vēlreiz pamācīja, „izrunāties nevajaga. Un par dzeršanu — paši savu vien dzeram. Nav kā citi dažs labs, kas plinderē tautas mantu."

Jauneklis aizgāja apkaunējies. Vismaz tā domāja dziesmotie zaļumnieki.

„Un nākamā vīkendē brauksim uz Siguldu," Bumerangs sprieda, „tas ir otras draudzes īpašums. Tur jau esot vēl trakāk — kas vien atbraucot, to tūlīt liekot pie mālu mīcīšanas, kā savā laikā vāravs Izraeļa bērnus Ēģiptē."

„Tad jau tikai braukšanas vaina," Taisnība izrieza krūtis, „tiem mēs parādīs stāju."

„Jessēr," Pusmuca piekrita, „var jau visādi, bet ar mums tā nē. Nossēr. Ar mums tā nē. Mēs ir ar stāju."

„Okē, okē," Lampatāns skubināja, „rādīs jau rādīs. Bet tagad — dažu skaistu ziedu, ko? Un tā, lai visi dzird."

ĢINDENIS CIPRESĒ

Nozāģējot Romas tuvumā kādu vecu, 44 metrus gaŗu cipresi, tās caurajā vidū atrasts ģindenis romiešu leģionāru tērpā, ar pie jostas piesietu pergamenta rulli — seno tiesas spriedumu, no kuŗa redzams, ka ģindeņa īpašnieks bijis leģionārs Markus Lurius. Viņš 88. g. pr. Kr. mudinājis citus leģionārus sacelties pret Antoniju Tiberiju. Viņu arī atbalstījis kāds leģionāru komandieris Sella. No grūti lasāmā pergamenta redzams, ka Sellam par nodevību nocirsta galva, bet Markam Luriusam piespriests reti lietots nāves sods: pilnā apbruņojumā viņš iemests izpuvušā 9 m dziļā cipreses caurumā, kas tad aizķīlēts. Leģionārs tur nobeidzies. Šādi nāves sodi, pēc seniem dokumentiem un atradumiem, līdz šim ir konstatēti tikai četros gadījumos. Spriedumā Markss Luriuss nodēvēts par visu laiku lielāko nodevēju, kas kokā atstājams visām nākošajām paaudzēm par biedinājumu. Viņš esot ne vien atsacījies akli izpildīt pavēles, bet piekopis arī valsts kritizēšanu, kā arī nostājies pret romiešu citu zemju iekarošanas plāniem.

Atrastos Marka Luriusa kaulus tagad, pēc 2046 gadiem, romieši apglabājuši kā pienākas, pie kam vēstures profesors Palladini savā plašajā kapa runā leģionāru nodēvējis par senatnes brīvības gara sūtni, kas droši nostājies pret apspiedējiem un diktātūru.

KOKTEILIS STARP LAUVĀM

Starp Parīzes ekstrāvagantākajām dāmām par ekscentriskāko un oriģinālāko tagad atzīst Olgu Kāleri, kuŗa, kā daudzas parīzietes, kas sevi ieskata par kaut ko sevišķu, esot cēlusies no izbijušās krievu dižciltīgo ģimenes. Savas kokteiļu partijas ekscentriskā dāma Parīzē mēdz sarīkot telpās, kur bez lūgtajiem viesiem atrodas arī lauvas, pērtiķi, ķērcoši putni, rejoši suņi un šņācošas čūskas. Citādi šarmantās dāmas galvenās rūpes viesību laikā parasti vijoties galvenokārt ap klātesošajiem zvēriem — lai viesi neuzmītu uz astes pitoniem un lauvām, vai ar cigaretēm neapsvilinātu pērtiķiem degunus. Satrauktākus viesus Kālere parasti mierinot ar to, ka viņa esot budisma atzinēja un vēloties harmoniski sadzīvot ar visu dzīvo radību . . . Šī iemesla dēļ viņa esot veģetāriete un visā viņas mājā nelietojot arī alkoholu, bet ja viesiem uztraukto nervu nomierināšanai vēlams prāvāks viskijs — lūdzu!

Madamai Kālerei ir jau 64 gadi. Viņa ir slavena arī ar eksotisku mākslinieku — tēlnieku un gleznotāju — atbalstīšanu. Kā krievu muižniece viņa jaunībā bijusi precējusies ar kādu cara gvardes virsnieku, pēc tam ar bagātu norvēģi. Viņas pēdējā mīlestība esot un palikšot veltīta vienīgi amerikāņu rakstniekam Vudlandam Kāleram (Woodland Kahler), kas savas noveles raksta par savu sievu, un beidzot esot saradis arī ar madamas niķi — laulības gultā vakaros līdzi ņemt žņaudzējčūsku. Taču uz rakstnieka ieteikumu, tagad čūskai esot pagatavots īpašs guļamais . . .

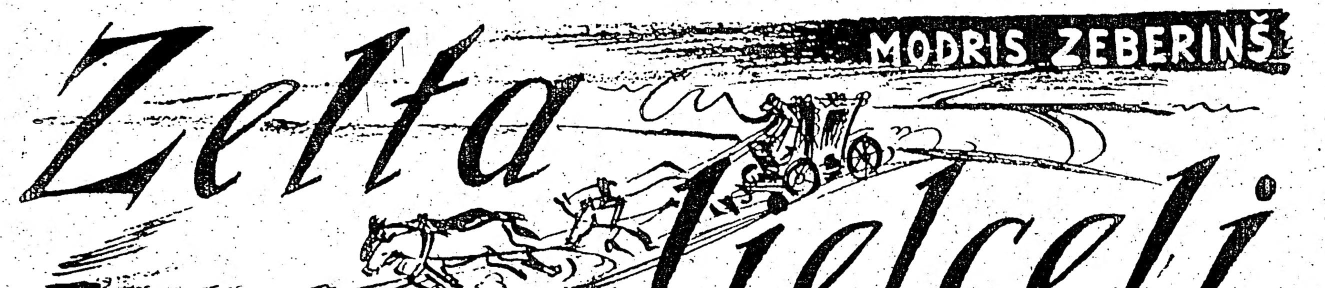

Jāņa Zuntaka viņete.

Uzaudzis jaunais Bīriņš bija nenozīmībā, jo viņš nebija muižnieku kārtas. Tēva lielais sasniegums, paša muižas iegūšana, bija no bērnības pierasta lieta un jauno Bīriņu gandrīz vai kaitināja. Ko līdzēja tāda muiža, ja viņi paši nebija muižnieki, tikai puskoka lēcēji?

Tēvs Ernestu Johanu Bīriņu bija sūtījis Karaļaučū augstskolā. Studenta dienas bija viens vienīgs pūliņš; turēties kā vilkacim vilku barā, izdarībās pielīdzināties īsto muižnieku dēliem — un tad vēl ko mācīties.

Augstskolu nepabeidzis, viņš atgriezās Kurzemē. Tēvam pietrūka naudas un draudēja kaŗi.

Ziemeļu kaŗš uznāca un pagāja. Un tikai tad īsti jaunais Bīriņš sajutās puskoka lēcējs.

Viņš bija trīsdesmitgadnieks. Veciem par jaunu, jauniem par vecu. Un nekā viņš nebija sasniedzis. Ko līdzēja studijas Karaļaučos? Būt par mājskolotāju to krama pakaušu, Kurzemes īsteno muižnieku dēliem? Palīdzēt tiem tikt buršu dzīvē, kas pašam atrauta?

Lai jau muižu mājskolotāji būtu jauni dievvārdu kandidāti. Tiem klājās vingrināties kristīgā pazemībā tikām, līdz dabūja draudzi, mācītājmuižu un klaušiniekus. Tad viņi arī tapa tā kā muižnieki.

Tikpat kā muižnieki.

Kas bija jaunais Bīriņš?

Reizēm viņu, mājskolotāju, uzaicināja ballēs un medībās. Viņam bija stalts augums, skaista seja un izveicība. Bet vai tas vien ko līdzēja?

Vaļas brīžos, naktīs jaunais Bīriņš mācījās krieviski.

Tad bija noticis, ka hercogiene Anna viņu ievēroja. Zelta lielceļu dēļ.

Dīvaini tas jau nu bija. Bet notika. Toreiz viņš kā skolotājs atvadīja galma māršala Keizerlinga dēlu uz Jelgavu. Vairāki jaunie pāži bija ieradušies. Un viņus vadāja pa pili, rādot galma greznību un uzeildojot jauno kungu prātus krietnībai. Jaunekļi brīnīdamies bija ievērojuši zvīļu mirdzumu pakrēslī pie kādas sienas.

Raugi, tā bija Kurzemes un Zemgales hercogistes karte, izlikta no dzintara gabaliem dažādās krāsās; un katra draudze mirdzēja dzintarā citādi. Lielie, izeili krāsainie un dzidrie dzintara gabali ar apdomu bija izvēlēti, izgriezti un salaisti mozaīkā tā, lai izteiktu draudžu robežas. Tumšsārts, rūsgans, medains, zeltains, zaļš tur mijās un mirdzēja, kad pie sienas aizdedza sveces. . . .

Jūrmalas draudzes: Grobiņa, Saka, Alsunga, Ventspils, Ārlava kā spraislī uzcēla Kurzemes krastu līdz Kolkas smailei augšā. Talsu, Kandavas un Tukuma draudzes bija spraišļa otra nolaidu puse. Neretas, Sēļpils un Daugavpils draudzes aiztinās kā pūķa aste zem Poļu Latgales.

Bīriņš zināja šo mozaikas karti jo labi. Tā bija taisīta nelaiķa hercoga Frīdricha Kazimira laikos, un viņa paša tēvs nezi cik reižu par to bija stāstījis un lielījies. Mozaiku taisot, izlietāja pašus lielākos un krāsainākos gabalus no dzintara ražas. Kad to darīja, vecais Bīriņš vēl bija jūrmalas dzintara vācēju pārzinis. Vienā tādā reizē viņš arī māti esot bildinājis pie savāktā dzintara galda.

Dzintara Kurzemi kopā kala plānas zelta stīpiņas un zelta lielceļi.

Bīriņš jaunajiem pāžiem bija visu pienācīgi un pamācīgi izskaidrojis, kā jau tas labam skolotājam klājas.

„Un ievērojiet zelta lielceļus, mani kungi, pāži" — viņš bija mazliet zobgalīgi piebildis. Tikai tad viņš pamanīja, ka pa gabaliņu, galma dāmu pulciņā, stāv un klausās diža, stalta sieviete, trekniem, sārtiem, tukliem vaigiem, lielu viļņojošu krūtežu un uzlūko viņus visus pār mēru laipni.

Tā bija hercogiene - atraitne. Zināja jau gan stāstīt, ka viņa allaž ar patiku uzlūkojot pāžus, jaunos muižnieku dēlus. Šoreiz nu viņa bija ieskatījusi mājskolotāju.

Hercogiene tovakar mainīja savu ceremoniālu, likdama Bīriņam jo sīki stāstīt par Kurzemi. Zem dzintara kartes. Un visām galma dāmām bija jāklausās.

Jelgavā ieslēgusies, bēdīgu, vientuļu atraitnes dzīvi dzīvodama, Anna Ivanovna savu valstību tikpat kā nepazina. Bīriņa stāsts likās pievilcīgs, un stāsta ietekmē viņa arī veco Bīriņu gribēja redzēt un iepazīt. Ziņas par turku kaŗiem tālajā ungāru zemē, prinča Aleksandra varonīgā nāve un viņa uzticamo kalpu atceļš pa visiem pasaules lielceļiem Annu Ivanovnu no tiesas aizgrāba kā īsti bruņnieciska romance. Jau toreiz viņa ieteica landrātiem Bīriņu dzimtu uzņemt muižnieku kārtā, bet tas nenotika. Bruņniecības grāmatās no tā laika ir skaidrs un nepārprotams ieraksts, ka Bīriņu lūgums noraidīts.

Bet jaunais Bīriņš dabūja pils palīgsekretāra posteni.

Pēc tam viņu pie sevis aicināja pans Jagužinskis, kas lieku reizi klusi un slepeni viesojās Jelgavā; pārbaudīja Ernesta Johana Bīriņa krievu valodas zināšanas, Jagužinskis viņu uzslavēja un daudz runāja par pasaules liktenīgo politisko stāvokli, bet šīs valodas jaunajam Bīriņam likās izplūdušas un bez satura. Tā viņš Jagužinska padomus neņēma nopietni, turpretī labi un ātri iepazinās ar visām tām sīkajām rūpju saitēm, kas sēja pili ar rentes kambari; dažādos uzdevumos šurp un turp sūtīts, ar pieprasījumu un paskaidrojumu tekstiem darbodamies, viņš āši uztaustīja tās zelta stīpiņas, kas saimniecisko mozaiku saistīja kopā. Viņš bija lietpratīgs, saimniecisks cilvēks un atrada labas iespējas, kā uz vietas ar padomiem pakalpot hercogienei un rentes kambarim. Viņš zināja ceļus, kā ietekmēt galmu izdevumu ierobežošanā, ar to iegūdams labvēļus hofmaršala un rentes kambaŗa ļaudīs. Viņš pat uzrakstīja uzmetumu hofmaršala rokas grāmatai, ko pēdējais vērtēja tik ļoti, ka beigās atzina to par paša sacerētu; un tad atkal Bīriņš prata hercogienes labā apvārdot rentes kambari, ja vajadzēja naudas pavisam īpašiem izdevumiem. Tā, mazas komisijas un laipnības honorārus no abām pusēm iegūdams, jaunais Bīriņš iemanījās savu sakarnieka ceļu starp pili un Jelgavu pārvērst par zelta taciņu, kas gan vēl nebija nekāds lielceļš.

Bet vai Ernests Johans Bīriņš varēja iedomāties, ka krievu kņazs Meņšikovs, kā viesis Jelgavā ieradies, lielu jo lielu, nepatīkamu traci un jūkli sacēlis, nu varētu iedomāties rīkot apvērsumu?

32.

PAR GULTĀM UN PĒĻIEM

Gultzinim un viņa padotajiem cieši uz to jāraugās, lai pēļus nezagtu un lai ikviens gabals, kas ierakstīts galma māršala grāmatā, būtu, kur nākas un pareizā svarā. Kaut arī dūnas un spalvas nu ir tāda manta, kas viegli uzņem mitrumu; no kā izriet, ka pēļu svars var būt mainīgs; tomēr tas nav galvenais. Firstu pēļos, kā jau klājas, ir visai izcilas, dārgas dūnas un spalvas. Ja nu kādam nāktu prātā tās izzagt, svarā atbeŗot kaut kādas putnu kūts pabiras? Lūk, tālab katrs gabals aizzieģelējams ar zieģeli, tā ka nevienu spilvenu, nei pēli zaglīgi nevar attaisīt. Un lai vīles visnotaļ būtu uz iekšpusi. Goda vīrs šā vai tā iekārtosies, lai ne vien savu krietnību parādītu, bet arī lai savaldītu visus citus, kas tiek gultu tuvumā un tām pieliek savu roku.

(An einen teutschen Hofmarschal, Riga, 1774.)

To, ka pilī dzīve vis neritēja lielā tikumu spožumā, varēja jo viegli iedomāties katrs. Vislabāk jau to zināja kambarsulaiņi, istabas meitas un frizieŗi. Un sekretārs, jaunais Bīriņš, savos rokas grāmatas uzmetumos par to pietiekami izteicies. Piemēram, viņš aizrādījis, cik svarīgi iegūt visu to sīko kalpotāju gariņu uzticību un labvēlību, kuŗiem dienišķos sīkumos iespējams ietekmēt vareno prātus. Ļaudis no zemas kārtas redz lielkungu un lielmāšu vaigu biežāk un tuvāk nekā zeltneši, tiekas ar varenajiem apslēptos kambaŗos, nāk pie dižajiem nesaukti, kamēr tie vēl gultās; skuj tiem bārdas, sukā matus, apmazgā augstdzimušās miesas, apģērbj un izģērbj raženo augumus.

Ak klusās stundas, ak piemērotie mirkļi, kad var locīt valdnieku prātus, vienalga, vai uz labu vai ļaunu!

Un paši viņi to nemaz nemana.

Bīriņš gan nebija vienis prātis ar tiem, kas domā tikai par cēlām, augstām lietām un valsts vadību. Tad jau iznāk kā ar filozofiem, kuŗi dievišķīgo paredzēšanu saskata gan valdnieku un lielkungu darbos, bet nevēlas neko tādu pamanīt sīkumos, skrodeŗa, zemnieka likteņos un līdzīgu cilvēku ietekmē uz lielkungu. Brīžiem tiešām jāvēlas, ka šīs pasaules varenie vai viņu ministri domāti cēli vien; taču vēl svarīgāk ir pareizi saimniekot un jēdzīgi izšķirties vienkāršās lietās, domāja Bīriņš. Citādi būtu tikpat kā blenzt saulē un nemanīt, kas tev pie kājām vai uz šķīvja. Tādi saulē skatītājies lai jau būtu lielos galmos, kur citi izkārto dienišķos darbus un pienākumus; bet Jelgavā katram pašam jātur acis vaļā.

Nav jāšaubās, ka jaunais Bīriņš bija redzīgs; kur citādi viņš savā rokas grāmatā zinātu likt prata vārdus par firstu, valdnieku, hercogu slepenām un ļoti privātām izpriecām? Protams, Annu Ivanovnu, Viņas Gaišību, neviens neminēja vārdā. Kad Bīriņš, sekretārs būdams, rakstīja savas piezīmes un veidoja rokas grāmatu, hercogienei - atraitnei vēl bija viņas krievu padomnieks Bestuževs - Rjumins. Un ļaunas mēles melš, ka Bestuževs esot brokastojis kopā ar hercogieni gultā, bet par to ziņas Bīriņa piezīmēs neatrast. Cik tālu toreiz sniedzās padomnieka vara, to grūti teikt.

Jaunajam Bīriņam šais lietās piedēvējama liela saprātība un iecietība. Viņa paša māsa savukārt tapa par padomnieka Bestuževa - Rjumina draudzeni un vēlāk par hercogienes galma dāmu. Par mīļākiem un mīļākām galmā ir īpaša nodaļa jaunā Bīriņa rokasgrāmatā; viņš gan atzīst, ka tā ir padārga valdnieku izprieca un kā tāda kaitē rentes kambarim. Bez tam šim jautājumam esot sarežģīta teoloģiskā puse, kuŗu viņš nemaz neņemoties iztirzāt (un kuŗa viņam vispār maz rūpot). Taču dažkārt pavalstnieki mēdzot būt ļoti iecietīgi pret valdnieka galantām vājībām, īpaši tad, ja valdnieks spiests iedoties aprēķina laulībā, dabūjot par laulātu draugu tīro šausmoni, par postu visai valstībai.

Bet vēl ļaunāk, ja zemes tēvs vai māte politikas dēļ n e v a r no atraitņa kārtas apprecēties par jaunu (un te nu nepārprotami domāta Anna Ivanovna). Dažkārt visi pavalstnieki par to skumstot. Un tad tauta neņemot ļaunā aplinkus ceļus, krēslas izpriecas. Tikai lai galma māršals un rentes kambaris laikus uzmanoties un visu ierīkojot saprātīgi, tad neiznāks aplama izšķērdība.

Tālāk ir vieta Bīriņa rakstā, kur atdzīvojas atmiņas par Frīdricha Kazimira galma laikiem; un par dāmām, lielu kungu mīļākām, jaunais Bīriņš raksta:

„Favorītes gan nav ieteicams mitināt pārāk tuvu. Un pavisam jau nu ne pilī. Labāks ir savrups nams un lietpratīga krietnu ļaužu aizbildnība, lai tādas dāmas nejaušas vieglprātības vai uzvedības klūmju dēļ p e r i n d i r e c t u m neciestu valdnieka veselība; arī tā ir savā veida oikonomija" — naīvi zinātniski saka bijušais students Bīriņš.

(Turpinājums sekos)

CIPRESĒ

valsts kritizēšanu, kā arī nostājies pret romiešu citu zemju iekarošanas plāniem.

Atrastos Marka Luriusa kaulus tagad, pēc 2046 gadiem, romieši apglabājuši kā pienākas, pie kam vēstures profesors Palladini savā plašajā kapa runā leģionāru nodēvējis par senatnes brīvības gara sūtni, kas droši nostājies pret apspiedējiem un diktātūru.

KOKTEILIS STARP LAUVĀM

Starp Parīzes ekstrāvagantākajām dāmām par ekscentriskāko un oriģinālāko tagad atzīst Olgu Kāleri, kuŗa, kā daudzas parīzietes, kas sevi ieskata par kaut ko sevišķu, esot cēlusies no izbijušās krievu dižciltīgo ģimenes. Savas kokteiļu partijas ekscentriskā dāma Parīzē mēdz sarīkot telpās, kur bez lūgtajiem viesiem atrodas arī lauvas, pērtiķi, ķērcoši putni, rejoši suņi un šņācošas čūskas. Citādi šarmantās dāmas galvenās rūpes viesību laikā parasti vijoties galvenokārt ap klātesošajiem zvēriem — lai viesi neuzmītu uz astes pitoniem un lauvām, vai ar cigaretēm neapsvilinātu pērtiķiem degunus. Satrauktākus viesus Kālere parasti mierinot ar to, ka viņa esot budisma atzinēja un vēloties harmoniski sadzīvot ar visu dzīvo radību . . . Šī iemesla dēļ viņa esot veģetāriete un viņas mājā nelietojot arī alkoholu, bet ja viesiem uztraukto nervu nomierināšanai vēlams prāvāks viskijs — lūdzu!

Madamai Kālerei ir jau 64 gadi. Viņa ir slavena arī ar eksotisku mākslinieku — tēlnieku un gleznotāju — atbalstīšanu. Kā krievu muižniece viņa jaunībā bijusi precējusies ar kādu cara gvardes virsnieku, pēc tam ar bagātu norvēģi. Viņas pēdējā mīlestība esot un paliksot veltīta vienīgi amerikāņu rakstniekam Vudlandam Kāleram (Woodland Kahler), kas savas noveles raksta par savu sievu, un beidzot esot saradis arī ar madamas niķi — laulības gultā vakaros līdzi ņemt žņaudzējčūsku. Taču uz rakstnieka ieteikumu, tagad čūskai esot pagatavots īpašs gulamais . . .

---

emaz nemana.
vienis prātis ar tiem, kas domā
m lietām un valsts vadību. Tad
iem, kuŗi dievišķīgo paredzēša-
ieku un lielkungu darbos, bet
manīt sīkumos, skrodeŗa, zem-
ļu cilvēku ietekmē uz lielkun-
vēlas, ka šīs pasaules varenie
āti cēli vien; taču vēl svarīgāk
n jēdzīgi izšķirties vienkāršās
itādi būtu tikpat kā blenzt sau-
pie kājām vai uz šķīvja. Tādi
u būtu lielos galmos, kur citi
s un pienākumus; bet Jelgavā
is vaļā.
jaunais Bīriņš bija redzīgs; kur
as grāmatā zinātu likt prāta
nieku, hercogu slepenām un ļo-
Protams, Annu Ivānovnu, Vi-
eminēja vārdā. Kad Bīriņš, sek-
sāvas piezīmes un veidoja ro-
ēnei - atraitnei vēl bija viņas
stuževs - Rjumins. Un ļaunas
ževs esot brokastojis kopā ar
par to ziņas Bīriņa piezīmēs ne-
sniedzās padomnieka vara, to

, šais lietās piedēvējama liela
Viņa paša māsa savukārt tapa
ževa - Rjumiņa draudzeni un
galma dāmu. Par mīļākiem un
sa nodaļa jaunā Bīriņa rokas-
st, ka tā ir padārga valdnieku-
afte rentes kambarim. Bez tam
sarežģīta teoloģiskā puse, kuŗu
izbirzāt (un kuŗa viņam vispār
zkārt pavalstnieki mēdzot būt
nieka galantām vājībām, īpaši
ests iedoties aprēķina laulībā,
augu tīro šausmoni, par postu

a zemes tēvs vai māte politikas
itņa kārtas apprecēties par jau-
rotami domāta Anna Ivanov-
alstnieki par to skumstot. Un
unā aplinkus ceļus, krēslas iz-
na māršals un rentes kambaris
visu ierīkojot saprātīgi, tad ne-
iba.
īriņa rakstā, kur atdzīvojas at-
Kazimira galma laikiem; un par
mīļākām, jaunais Bīriņš raksta:
av ieteicams mitināt pārāk tuvu.
e pilī. Labāks ir savrups nams
u ļaužu aizbildnība, lai tādas
lprātības vai uzvedības klūmju
e t u m neciestu valdnieka ve-
veida oikonomija" — naīvi zi-
studentš Bīriņš.

(Turpinājums sekos)

Jānis Cīrulis

PIEKTAJĀ RINDĀ

NO ATMIŅU KRĀJUMA „MŪZIKANTA PIEZĪMES"

Ja kāds zīlnieks man pirms gadiem piecpadsmit teiktu, ka mizošu simtgadīgās egles Teutoburgas mežos pašā lielā Hermaņa pieminekļa pakājē un zāģēšu papīrmalku eksportam uz Dižbritu zemei, es būtu gardi nosmējies par viņa trako fantaziju. Ja viņš paregotu, ka es vēl aizbraukšu uz Kanadu, mazgāšu traukus Vinipegas St. Čarlsa hotelī, slaucīšu grīdas slimnīcā un beidzot skaņošu klavieres, es droši vien par šādu muldēšanu viņu būtu piekāvis vai uzņēmis kā dumju joku. Tāpat es pasmaidītu, ja pirms 35 gadiem man kāds sacītu, ka kādreiz raktīšu avīzēs. Bet tas nu viss ir noticis bez kādas paregošanas. Ja nu šai gaŗo un tomēr tik ātri aizgājušo gadu gaitā esmu paspējis saraibināt itin daudz papīra, tad visa sākums ir drīzāk nejaušība nekā apzināta tiekšanās pēc mūzikas recenzenta diezgan nepateicīgajiem pienākumiem un šķietamā goda.

Šī „nelaimes sēkla" sāka pamazām dīgt turpat Teodora Zeiferta paspārnē. Redzēdams manu neatlaidīgo interesi par viņa grāmatu grēdām un veco avīžu komplektiem, kuŗus man ieskatam atļāva Misiņtēvs, rakstnieks dažkārt apjautājās, vai neesot atradis kaut ko interesantu mūsu mūzikas pagātnē, kas būtu ceļams gaismā. Toreiz ieminējos par Baumaņu Kārļa spraigo un principiāli nozīmīgo polemiku (1874. g.) ar Vidzemes skolotājiem Cimzes „Dziesmu Rotas" dēļ, kam ar interesi biju izsekojis „Baltijas Vēstnesī", bet kad Zeiferts aicināja to apcerēt Izglītības Ministrijas Mēnešrakstā, turējos pretim kā mācēdams, piebilstot, ka līdz šim esmu rakstījis tikai mīlestības vēstules savai līgavai. Tā tas arī palika.

Taču citureiz Teodors mani gluži vienkārši, kā mēdz teikt, „piešuva pie lietas" bez kādas lielas runāšanas. Kādu pēcpusdienu viņš, norūpējies un nevaļīgs, ienāk pie manis un bez liekiem vārdiem paziņo: „Klau, Cīrul, te ir ielūgums Mēnešrakstam Valmieras latviešu biedrības jubilejā. Jums jābrauc kā Mēnešraksta pārstāvim, jāapsveic un viss pienācīgi un pamatīgi jāapraksta. Cita neviena man nav, ko uzturieni sūtīt. Ceļa izdevumus segs un par rakstu parastais honorārs," pamāja ar galvu un aisteidzās, pamezdams uz galda kartīti, kas aicināja „pagodināt ar savu klātbūtni jubilejas koncertu un sekojošo goda mielastu."

Sākumā par šo negaidīto uzdevumu biju pavisam sapīcis, bet pārlasot ielūgumu vēlreiz, jutu, ka mani sāk kutināt godkārības velns — iespēja padižoties veco Valmieras draugu priekšā kā Izglītības ministrijas oficioza pārstāvim nemaz nelikās tik smādējama. Mani gan uztrauca tā apsveikšana, jo ar runām nekad nebija īsti veicies. Vismazāk man rūpēja pati rakstīšana, jo skolā par domrakstiem biju izpelnījies labu labās atzīmes!

Aizbraucu. Biedrības vīri, pārsteigti par Valmieras puikas augsto misiju, nosēdināja mani, kā Bobkovics teiktu, „dārgos plačos" kopā ar citiem goda viesiem un laikrakstu pārstāvjiem. Noklausījos koncertu, runas, bez stomīšanās nodevu savu apsveikumu un nemaz nenožēloju savu atbraukšanu. Goda mielastā satikos ar veciem paziņām un draugiem. Svinēšana bija pamatīga, un visiem bija jādzeŗ vīns no tradicionālā raga. No tāda nelāga trauka dzēru pirmo reizi un vairāk šķidruma dabūju sejā, kā mutē. Ar visu to Rīgā atgriezos gluži apmierināts.

Un te nu iesākās manas likstas — divi dienas nopūlējos dabūt uz papīra visus tos — samērā vienkāršos — notikumus un kādu piecdesmit rindu dēļ biju saplēsis turpat vai veselu papīra bloku. Pirmo uzmetumu uzrakstīju krieviski. Pašam likās, ka bija pietiekami gludi un pat literāri. Parādīju Zeifertam, un arī tas atzina manu labo krievu mēli, bet lika pārtulkot latviski. Tagad nu mani daiļskanīgie un izmeklētie teikumi kliboja un skanēja pavisam sausi un kokaini. Te nu pilnām izjutu mīļo veco krievu skolu sekas, jo latviešu valodu biju mācījies tikai pāris gadu Valmieras Pakalniņa elementārskolā pēc vecās, krietnās „Skolas Druvas" un Ābula gramatikas, bet tas jau bija tik sen! — Visai bēdīgs parādīju savu sacerējumu Zeifertam. Kad viņš pārstatīja teikumos vārdus, šo to izsvītroja, šo to pielika, pabrīnījos vien, cik glīti iznācis, Zeiferts ieteica pastudēt Endzelīnu, daudz lasīt, īpaši jaunāko literātūru, kur latviešu valoda bagātāka, izteiksmīgāka. To jau arī biju darījis un darīju, bet lasīt un rakstīt — ir tomēr divi dažādas lietas. Kad rakstiņš bija iespiests, to laikam pārlasīju savas desmit reizes un, raugoties savā parakstā, jutu sevī varenu lepnumu — pirmais iespiestais raksts un pirmais autora honorārs. Taču jāsaka, ka par eventuālo otro gan toreiz nedomāju — tas nāca tikpat negaidīti kā pirmais.

Mūzikas recenzijas Mēnešrakstā rakstīja komponists un diriģents Bernhards Valle, bet kad ieilgušās slimības dēļ koncertus apmeklēt nevarēja, viņa vietā stājās Ernests Brusubārda, kas tai pašā laikā bija arī laikraksta „Jaunākās Ziņas" mūzikas kritiķis. Šīs Brusubārdas dubultsaistības tomēr Zeifertam nepatika, jo vairāk tāpēc, ka viņa recenzijas, kaut arī dažādotā veidā, jau bija iespiestas laikrakstā. Citādi, kā zinu, Zeifertam pret rakstītāju nekādu citu aizspriedumu nebija.

(Turpinājums sekos)

Romāna beigas

Kāda Italijas tiesa nesen paziņojusi, ka kādreiz Meksikā līgtā laulība starp italiešu režisoru Robertu Rosselīni un zviedru kino zvaigzni Ingridu Bergmani atzīta par anullētu . . .

Jānis Sudrabiņš

LAIMES STARS

Es tevi sapnī redzēju —
Mēs atkal kopā bijām
Un ikdienību pelēki
Ar klusu prieku mijām.

Tu — Nimfa kaisli smaidoša, —
Es — Pāns uz zaļa zara,
Kad mirkļi kopā savijas
Un vienā laimes starā.

DARVINISMA SIMTS GADI

Cilvēku no pērtiķa nav „radījis" tikai Darvīns . . .

Jautājums, kā radusies pasaule un visa dzīvā radība, iespējams, ir tikpat vecs kā pati cilvēces apziņa. Gandrīz visām tautām ir savi pasaules radīšanas mīti, kuŗos ar lielu dzejiskumu mēģināts izskaidrot pasaules tapšanu un dzīvības rašanos. Mūsu tautas gara mantās ir runa par Dieva radīto pasauli, bet ir arī pasaules radīšanas mīti, kuŗos ir runa par to, ka pasaule izperēta no olas vai dzimusi no dievu pāra savienošanās sekām . . . Pēc ķīniešu pasaules radīšanas teikas milzis Pan Kū 18.000 gados ir izkalis izplatījumu, pie kam no viņa paša miesas ir tapusi zeme. Līdzīga ir kāda persiešu teika, kur no milža locekļiem ir radīti stādi, zvēri un beidzot cilvēki. Ģermāņu mītos dievišķie brāļi Odins, Henirs un Loki izveido debesis un zemi no pašu nosistā milža Imīra ķermeņa. Kāda sena ēģiptiešu teiksma stāstot, ka pirmais cilvēks ir dzimis no Dieva asaras . . . Kaut kāda līdzīga pasaka esot arī indiešiem.

Varbūt senie indieši un senie grieķi ir bijuši tie, kas meklējuši pamatotāku atbildi uz jautājumiem par visas dzīvās un nedzīvās radības rašanos. Un ja indiešu pasaules radīšanas himnās atbilde paliek apslēpta filozofiskās dzejas grūti izprotamajās formās, tad vecais Aristotels, par spīti maldīgajiem novērojumiem, ir jau nonācis pie kāda arī daudz vēlāk nepārspējama formulējuma: „Dabā notiek pāreja no nedzīvām lietām uz dzīvību pavisam lēni, tā ka nav iespējams novilkt robežu un pateikt, kuŗai pusei kāda starpforma pieder."

Tikai pagājušajā gadsimtā straujā modernās zinātnes attīstība, kad daba un tās noslēpumi šķita pieejamāki kā jebkad agrāk, notiek pirmie mēģinājumi pasaules radīšanai un dzīvo būtņu izcelsmei rast noteiktākus formulējumus. 19. g. s. vidū jau toreizējo dabas zinātnieku vidū laikam neviens vairs nopietni neticēja, ka zeme ar visu radību sirmajā senatnē bijusi tāda pati kā tagad. Bija radusies pamatota hipoteze, ka pati zeme līdz ar visu, kas uz tās atrodas, dzīvo, atrodas pastāvīgā kustībā, pastāvīgās pārmaiņās un pastāvīgā attīstībā. Hēgels atzīst visas pārmaiņas dabā kā sava veida

(Nobeigums 8. lpp.)

● „Skatuve un Dzīve" illustrētu žurnālu teātra mākslai un visiem, kam interesē jautājumi par teātri, nodomājusi izdot O. Krolla izdevniecība. Ja pieteiksies 400 abonentu, tad žurnālu varēs laist tautā par 50¢. Abonentus pieņem visas teātra kopas. Naudu lūgts neiekasēt, līdz noskaidrosies abonentu skaits. Pieteikties var arī tieši pie izdevēja: 800 S. Halsted St. Hull House, Chicago 7, Illinois, USA. Žurnālā, cita starpā būs nodaļas par ziņojumiem no vietām, praktiski norādījumi, jautājumi un atbildes; apcerējumi par teātri, izrādēm, lugām, sabiedrisko dzīvi, jauni meklējumi mākslā, u. t. t.

KAS NĀK NO SIRDS, TAS IET PIE SIRDS

Latviešu „Kamoliņa" panākumi Edinburgas (Skotijā) XI deju festivālā

Ar pukstošu sirdi sekoju 4 stundu gaŗajai programmai, kuŗā piedalās 14 dažādas dejotāju grupas, ieskaitot nepilngadīgo dejotāju vienības, pat veselas 20. Beidzot uz estrādes uznāk visas dejotāju vienības ar saviem karogiem un vērtētāju komisija, lai paziņotu rezultātus . . . un es atviegloti uzelpoju: mūsu „Kamoliņš" ir ieguvis trešo vietu! Ja ievērojam ārkārtīgi sīvo sacensību, ļoti stiprās, lieliski trenētās konkurentu vienības (6 no tām skotu un īru deju skolu audzēkņi), tad latvieši var būt ar saviem panākumiem ne tikai apmierināti, bet pat lepni.

Pirmo vietu, kā parasti internacionālajās sacensībās, ieguva šejienes „favorīti" ukraiņi ar savām temperamentīgajām dejām, kuŗās brīti redz tik daudz „eksotisma", tik daudz šeit ļoti augsti vērtētās akrobātikas. Ukraiņu vienība bija arī skaitliski ļoti liela un savos īpatos, krāšņos tērpos bija visai iespaidīga.

Otrā vietā bija viena no lieliski trenētajām īru vienībām. Īri visi bija no deju skolām, gados ļoti jauni, viegli kā spalviņas, dejoja ļoti precīzi, ritmiski.

Trešā vietā bija mūsu „Kamoliņš" un arī viena no īru vienībām.

Sacensības norisinājās vislielākajā Edinburgas koncertzālē, kur notiek slavenie Edinburgas Internacionālā mūzikas festivāla koncerti. Estrāde bija lieliski dekorēta ziediem: puķu aranžējumos skoti tiešām ir nepārspējami. Brīnišķīgu iespaidu atstāja milzīgās balto liliju grupas abās pusēs skatuvei! Uz šī ziedu fona lieliski izcēlās mūsu „Kamoliņa" krāšņie tērpi. Tiešām — tik skaistu tērpu nebija nevienai dejotāju grupai: pat ukraiņi savā ziņā nepārspēja latviešus. Mūsu jaunavas ar saviem augstiem, starojošiem vainagiem radīja gluži karalisku iespaidu. Ne par velti jau arī uz britu radio programmas (BBC) vāka — ir šinī, ir pagājušā gadā — Velsas dziesmu un tautas deju festivāla laikā bija tēlota latviešu jaunava ar vainagu galvā! Blakus latviešiem pilnīgi nobālēja tērpu ziņā velsiešu un īru vienības. Jāatzīst, ka dažādu īru deju skolu tērpi bija slikti izvēlēti — kā krāsās, tā ornamentos.

Bezpartejiski vērojot dejotājus, gribētos izteikt vēlēšanos, lai arī citās latviešu dejotāju grupās, kad tās uzstājas sveštautiešu publikas priekšā, visiem dejotājiem būtu vienveidīgi, t. i. viena novada tērpi, kā to bija darījis „Kamoliņš", un lai jaunavām katrā ziņā būtu vainags.

Sacensības sākumā parādes gājienā uz skatuves uzsoļoja visas dejotāju vienības ar saviem karogiem. Dūrās acīs kāds raksturīgs sīkums: kad Anglijas himnas laikā sveicienam noliecās visi karogi, nekustīgs palika vienīgi — Īrijas karogs. Nejaušība vai nodoms? Ticamāka liekas pēdējā varbūtība, jo attieksmes starp angļiem un īriem ir pašlaik ļoti saspīlētas, ko var vērot uz katra soļa.

Iespaidīga bija jau „Kamoliņa" parādīšanās uz skatuves: kamēr vairumš dejotāju vienību stīvi uznāca uz skatuves, lai tad sāktu dejot, latvieši, dejojot vārda pilnā nozīmē uzlidoja uz skatuves, izsaucot publikas atsaucību. Latvieši dejoja ar lielu temperamentu, viegli graciozi un ar dzīvu sejas izteiksmi (liels kontrasts ar britu dejotāju aukstasinīgajām sejām!). Varēja just viņu smaidos, ikkatrā kustībā dejošanas prieku, kas aizrāva arī skatītājus, „kas nāk no sirds, tas iet pie sirds"!

„Kamoliņš" varēja uzstāties tikai ar 2 dejām, un labi bija, ka viņš tās nebija stiepis gaŗumā, kamēr pārējās vienības (atskaitot ukraiņus) nogurdināja skatītājus ar nebeidzamām vienmuļīgām „tūrēm" un vienu un to pašu dejassoļu atkārtošanos.

„Kamoliņa" nopelni ir vēl augstāk vērtējami, ja ievērojam apstākli, ka tanī piedalās jaunieši, kas visi ir spiesti cīnīties par savu eksistenci. Viena no simpatiskajām, smaidošajām jaunavām man stāstīja, ka normālā laikā viņi varot trenēties tikai vienu reizi nedēļā, atskaitot, protams, gatavošanos uz lielāka stila sacensībām, kā, piemēram, nesen Italijā u. c.

Vērtētāju komisijā bija 2 skoti, viens īrs un viena angliete. Šī komisija, protams, nav spējīga vērtēt mūsu dejas un tērpus no etnogrāfiskās pareizības viedokļa, bet vērtē tikai pēc vispārēja iespaida. Tas būtu jāievēro visiem mūsu dejotājiem starptautiskajās sacensībās: ja gribam radīt iespaidu, tad pirmajā vietā jāliek aistētiskās prasības un temperaments, kas parasti vienmēr aizrauj skatītāju.

Mūsu dejotājiem būtu ļoti grūti iekaŗot šinī sacensībā pirmo vietu, sevišķi piedaloties ukraiņiem ar viņu „eksotiskajām" dejām, kaut arī viņu tērpi, varbūt ne visi bija „tīri" stila ziņā. Ziņu tagad britu gaumi: briti ir tauta bez sentimenta, baletā un dejās viņi visvairāk cieni akrobātiju, eksotisko elementu, aizrautīgu temperamentu (t. i. to, kā viņiem pašiem trūkst) — un arī šaržu. Mūsu dejas ir pārāk mierīgas un ziemeļnieciski atturīgas, kaut arī graciozas, lai spētu aizraut britus līdzīgi ukraiņu vīriešu akrobātiskajiem lēcieniem. Atceros Edinburgas „lielā" mākslas festivāla laikā poētiskā „Gulbju ezera" uzvedumu ar slaveno Margoti Fonteni galvenajā lomā: publika bija un palika pilnīgi auksta, bet tās pašas baleta trupas samērā vāji veiktās raksturdejas eksotiskos tērpos, ja tur izpaudās temperaments vai šaržs, izraisīja vētrainus aplausus. Arī dažām mūsu dejām ir iespējams dot komisku nokrāsu. Varbūt par to vajadzētu padomāt.

Dienu pirms sacensībām „Kamoliņš" uzstājās brīvdabas sarīkojumā, tā sauktajā „Princess Street Gardens". Tā ir viena no skaistākajām vietām Edinburgā, kuŗai līdzīgu var atrast tikai nedaudzās Eiropas pilsētās: lielisks fons brīvdabas sarīkojumiem un arī mūsu tautas dejām. Vienā pusē uz stāvas kraujas majestātiski paceļas Edinburgas veclaicīgā pils, otrā pusē — Edinburgas galvenās ielas greznie veikali (tikai vienā pusē ielai, lai neaizsegtu skatu uz pili); vidū apstādījumi ar krāšņu ziedu rotu un mūzikas paviljonu. Tā priekšā ir neliela skatuve un vietas publikai. Šeit latvieši dejoja visas pazīstamās latviešu tautas dejas dažādos kombinējumos: Sudmaliņas, Tūdaliņ, tagadiņ, Litenieti, Sīko danci, Kamoliņu u. c. Skaistā laikā mūsu dejas uz krāšņās ainavas fona pievilktu lielas skatītāju masas, un tā būtu laba propaganda latviešu vārdam. Nelaimīgā kārtā šo iespēju sabojāja nejaukais Edinburgas klimats. Visu dienu nāca lietus gāzes viena pēc otras, un mūsu dejotājiem vajadzēja uzstāties uz slapjiem, slīdeniem akmeņiem. Pašā priekšnesumu laikā arī uznāca lietus strāva, un

(Nobeigums 8. lpp.)

ĢIRTS SALNAIS

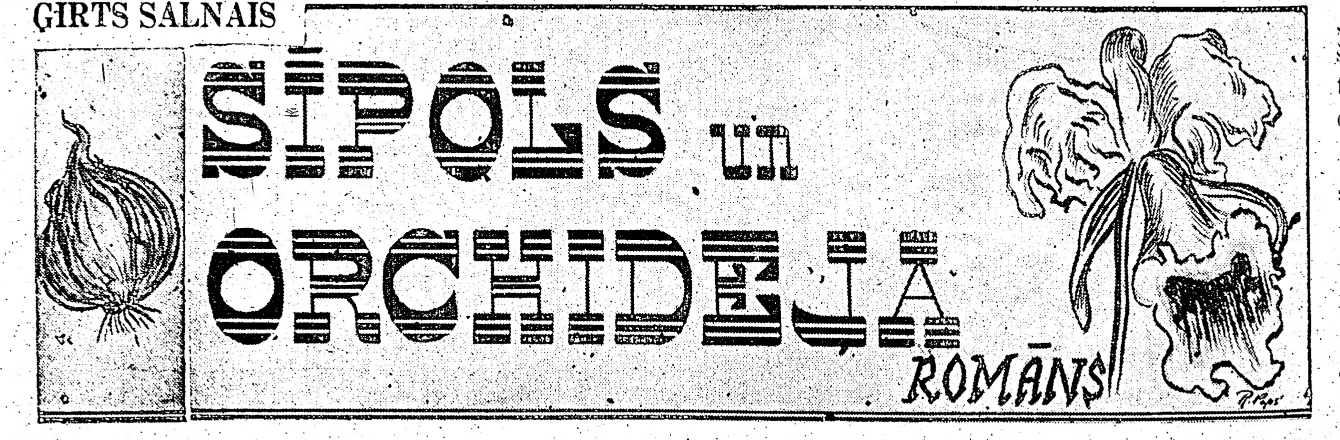

(153. turpinājums)

Bet reiz, gaiteņī sastopoties, kā allaž būdams steigā, viņš tikai pamāja, īsi piezīmēdams, ka kādā brīvā brīdī gribētu parunāties. Taču nu Laila jutās nespējīga gaidīt. Oles pārmetums svilināja.

Ieskatījusies pulkstenī, viņa izlēca no auto un tuvējā aptiekas preču veikalā tikusi pie tālruņa, piezvanīja Maksimiliānam. Viņai bija divas reizes jāiemet automātā nauda, kamēr ārstu dabūja pie tālruņa. Viņš kā allaž bija laipns un draudzīgs, kaut drusku pārsteigts, un tas nozīmēja, ka šobrīd viņš nemaz tik draudzīgs nebija. Kaut kas viņu mulsināja — kaut kas, ko viņš laikam negribēja stāstīt.

— Esmu gandrīz drošs, ka jūsu draudzenes ieceļošanas papīri jau kārtībā, — viņš teica, — bet man trūkst oficiāla apstiprinājuma. Negribētu jūs satraukt, lai tomēr, varbūt, vēlāk rastos mums visiem rūgta vilšanās.

— Kas — galu galā ar Inru ir tik traks? — viņa nenocietusies gandrīz skarbi iesaucās. — Viņa ir gluži tikpat uzticama persona kā es, ja vispār mums var piemērot šo apzīmējumu.

Viņš drusku padomāja un — vismaz Lailai likās — mēģināja paglābties laipnā joviālitātē.

— Diemžēl jūsu draudzene nav gluži tikpat uzticama persona kā jūs. — viņš smiedams uzsvēra.

— Kā tā?

— Vienkārši tā iemesla dēļ, ka viņa vēl arvien nav še, bet viņpus okeanam.

— Ā, — domās viņa nolamāja Maksi par biezādaini un, smiedama viņam līdzi, pateicās un atvadījās.

Sakaitināta, bet spaŗīga viņa turpināja ceļu, īgni sodīdamās, ka apsolījusies satikt Sibillu. Tas šķita lieki. Kas bija jāsatiek — tas bija Pēteris, bet nu kāda stunda būs jānoikst kopā ar sarkanmati un tēlnieku, kas meiču bija nolīdzis par modeli kādai skulptūrai, ko pasūtināja Maikls savas mājas dārzam.

Dīvainā kārtā skarbā meiča, kas šķita spējīga ikvienam pieteikt kaŗu, lūgdamās izlūdzās Lailu, lai tā ir klāt, kad tēlnieks šim darbam iedalījis laiku. Šis Sibillas lūgums izklausījās neizprotams un pat liekulīgs, laikā, kad jaunām sievietēm panākumus un slavu bija iespējams iegūt kaili, atklāti un vispusīgi izrādot sabiedrībai savu miesu. No šādām kailuma parādēm bieži izauga vērtīgi līgumi ar filmu sabiedrībām, naktsklubu īpašniekiem vai modes veikaliem. No nevienam nezināmas, nekā nezinošas meitenes vienā diennaktī izauga sabiedrības dieveklis, kuŗa nesakarīgās izteikās presei klausījās jaunatne uzgavilēdama, kuŗa krūšu, vidukļa un gūžu izmērus ar visiem jaunās medicīnas un chirurģijas līdzekļiem mēģināja atdarināt jaunas un vecas dāmas, bet Sibilla, kas citādi mēdza bravūrīgi uzsvērt, ka viņai vairs nav daudz ko zaudēt ne kailai, ne apģērbtai, pēkšņi laikam bija nobijusies par savu godu, pozējot tēlniekam. Viņa Lailai neizskaidroja nekā, tikai lūdzās būt klāt skulptora darba seansos. Kas par gudrību šajā lūgumā bija iekšā, ārste nepētīja. Viņa parasti sēdēja pagraba kaktā, dažreiz apspiezdama smaidus, redzot Līvulejas drūmo seju maināmies vai ik vaikstā, kad viņš ar kaltu šķēla no akmens bluķa šķembu pēc šķembas, un ar laiku tur izauga gandrīz tāda pati sieviete kā Sibilla, tikai — ar visu savu akmens smagumu — it kā gaisīga un vieglāka par modeli. Kad Laila par to reiz skaļi pabrīnījās, Līvuleja paraustīja plecus un ierastā raupjumā atteica, ka eļļas vīrs gribot priecīgu strūklakas grupu.

„Viņš par to maksā, un es taisu," viņš piezīmēja. „Tikai modelis gan gadījies viens no errīgākiem. Pašam jāpūš akmenī dvēsele iekšā. Šī stāv kā beigta. Un to tik gaida, kad tiks no manis vaļā un saņems savus dolarus, lai laistos projām."

„Un ko jūs domājat, kā cita pēc es te esmu?" skābi saviebās Sibilla.

„Nu, diez cik gudrs nebiju, atzīdams eļļas sūkņa prasību, lai modelim ņemu jūs," otrs likās valdām niknumu.

„Vai man kāda vaina kā modelim?" Sibilla ātri aizvainojās.

„Nē. Bet sirds gan nav vietā," otrs neskaidri atteica, ķerdamies pie darba.

Par ko skaitās tēlnieks, Lailai tā ir palika noslēpums, bet, pavērojot modeli, izskatījās, ka tā sejā iemita un palika neizprotama drūme. Nabaga Sibillai, kas izmantoja katru sīkāko iespēju, lai nopelnītu pa dolaram, kaut kādu neizskaidrojamu iemeslu dēļ šis labi samaksātais gadījuma darbs šķita neesam nemaz pa prātam. Bet viņa par to nerunāja, un Laila nebija tā, kas prasītu. Īstenībā ārste pati priecājās par klusajām stundām, ko pavadīja tēlnieka pagrabā, it kā atrauta un tāla ārpasaulei un atpūzdamās no mūžīgās steigas slimnīcā.

Taču šodien viņa nealka atpūtas un neapmierināta paņēma mašīnā Sibillu, kas gaidīja pie medicīnas skolas. Pirms doties tālāk, Laila iedeva draudzenei turziņu ar zālēm, bet, to saņemot un glabājot rokassomiņā, Sibilla viebdamās un kratīdama galvu, īgni pūta: „Kā man apnicis noņemties ar to resno maisu! Mans Dievs, pasaulē nebūs laimīgāka cilvēka par mani, kad pavasarī beigšu skolu."

Laila, pilna pati savu bēdu, tikai pamāja un grieza auto satiksmē, kamēr Sibilla klusi, apgurusi sodījās: „Tu pati labi zini, man ir pārbaudījumi pēc pārbaudījumiem. Jāmācās dažreiz līdz agrai rīta stundai. Galva pampst un dažreiz uznāk histerija. Bet, lūk, lai sadabūtu kopā grašus nākamā semestra skolas naudai, jāizklaidē un visādi jāuzmundrina kāds resns memmesdēliņš, kas tikai pūš un sten, un to tikai zina prasīt: „Vai jūs domājat, ka pēc tauku nodzīšanas es spēšu ieturēt svaru?" Pirmās nedēļas bija pat jāsāk izlikties, ka esmu viņā vai iemīlējusies. Čivināju tam apkārt kā sarkankrūtīšu mātīte. Kad tikai viņam bija brīvs laiks, turēju to savā mājā, bailēs, ka nesāk skraidīt apkārt un ēst bez mēra. Tagad viņš nonācis tādā pārcentībā, ka rodas bažas, vai badinādamies neizlaidīs garu.

Un pie visa tā — vēl tās dažas stundas nedēļā stāvēt puskailai kā modelim! Bet profesori tikai vēro, kā kļūstu arvien kaulaināka un pelēkāka. Nu, tas te nevienam nav noslēpums, ko viņi domā? To, ka kāda sieviete studē medicīnu, viņi ieskata par kaprisi. Un tu vari sisties vai nost, to viņi domās arī tad, ja nobeigsi ar uzslavu. Un — galvenais —" Sibilla sašutusi pasvaidīja rokas, „galvenais, ka viņiem nekā nevar pārmest. Tās nedaudzās sievietes, kas nobeidz fakultāti, reti kad paliek profesijā. Apprecas, sagādā bērnus — un cauri." Viņa atkal grūti nopūtās un ievilkās sēdekļa kaktā. „Ei, — kā negribas stāvēt atkal to stundu par pieminekli," piebilda bezspēcīgi, un Laila zināja, ka tas nebija teātris, — jā arī šinī zemē ārstu sabiedrība izveidojusies par ļoti cienījamu un noslēgtu kastu, tad toties, kamēr kāds tika tajā iekšā, tas tika izdzīts kā caur sienu.

„Vai tev vērts vispār modelēt Līvulejam?" bez lielas ziņkāres ieteicās Laila, bet Sibilla satrūkās un īsi pasmējās:

„Tev viegli runāt, kad tevi lutina brālis un draugs. Man jādzīvo vienās bažās, ka nepalaistu gaŗām kādu nopelnāmu centu." Sibillas sarkanā galva noliecās kā nespēkā. „Domā, kāpēc lūdzos tevi, lai nāc pasēdēt, kad strādāju pie Līvulejas. Man nav baiļu, ka, paliekot dīvatā, viņš sāktu mani . . . Nu, man tas, varbūt, pat patiktos. Bet mani nomāc bailes, ka kaut kuŗu brīdi varu novelties bezsamaņā no podesta, un tad viņam būs jāskrien pēc ārsta. Un stādies priekšā, ko viņš par mani domātu? — Sieviete kā lāčumāte, bet — ģībst . . . Pēc tam būtu aiz kauna zemē jāielien. Bet man ir vajadzīgi tie nieka dolari, ko viņš maksā," viņa izmisīgi sasita rokas. „Un tie nav n i e k a dolari, — tas vēl tas ļaunākais. Viņš maksā man trīsreiz vairāk, nekā es saņemtu, piemēram, kaut kādā mākslas studijā. Un kā lai es atsakos no tādas naudas? Jāstrādā, kaut vai mirsti."

„Es tomēr kaut ko nesaprotu," Laila, stūrēdama ratus un piespiezdama sevi kaut cik sekot Sibillas bēdu stāstiem, ieteicās. „Tu ne gribi, ne vari izlīgt ar vecākiem. Bet kāpēc tu, piemēram, nevarētu lūgt aizdevumu no Maikla? Ja jau viņš, pasūtinādams tēlniekam skulptūru, lika noteikumu, ka vienam no modeļiem jābūt tev, tad viņš taču arī par tevi domā tikai labu."

(Turpinājums sekos)

V. PALMA
HO 1-3670
VISU DIENU no plkst. 6 rītā līdz 12 vakarā
G. Batchelier, Broker — 33 Fairview Blvd.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDĪTĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW raj.: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāža. Kopīgā cena $18.500,-, iemaksa $4.000,-.

BELSIZE DR. - Mt. PLEASANT raj.: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 vannas istabas, garāža, ūdens - eļļas apkure, pagrabā izbūvēta skaista atpūtas telpa. Kopīgā cena $18.900,-, pieņemama iemaksa.

DANFORTH - GREENWOOD raj.: atsevišķa 6 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāža. Kopīgā cena $15.700,-, iemaksa $3.000,-.

PALĪDZAM SAGĀDĀT NAUDU IZTRŪKSTOŠAI IEMAKSAI UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM BEZ BANKAS STARPNIECĪBAS UN BEZ GALVINIEKIEM, JA JUMS IR $300,- VAI VAIRĀK IEMAKSAI. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

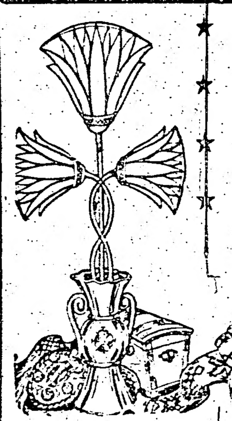
★ Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
★ Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
★ Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons.
★ Rožu stādi krāšņuma dārziem.
802 Bathurst ielā pie Bloor, tel. LE 3-3884, Toronto.
LOTUS

Iris LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST., W., TORONTO. LE 1-5665
★ Gaumīgas līgavu buķetes.
★ Griezti ziedi un podu puķes.
PIEGĀDE MĀJĀS. Tel. mājās HO 1-5213

BAGĀTIE KANADAS ZIEMEĻI

(Otavā, C. S.) Amerikas kontinenta pēdējo neizmantoto apgabalu — ziemeļu — izaicinājums saista kā amerikāņus, tā arī kanadiešus. Kanadas valdības ziemeļu lietu ministrs Alvins Hamiltons nesen ziņoja, ka kopš valdības ziemeļu izveidošanas programmas paziņošanas 10. februārī viņam rakstījušas no visām provincēm un valstīm pāri par 1.000 personu, interesējoties, kā varētu iegūt darbu ziemeļos.

No tiem trīs ceturtdaļas bijuši amerikāņi. Daži vienkārši tiecas pēc piedzīvojumiem, bet pārējiem interesē nodrošināt sev karjēru un veikala iespējas plašajā ziemeļu apgabalā, ko Kanadas valdība apsolījusies veicināt.

Hamiltons citē kāda Losandželosa kurorta īpašnieka rakstu, kurā prasītas ziņas par iespēju ierīkot tūristu mītni Kopermainē. Ministrs viņu nav uzmudinājis, jo Kopermaine ir sīks maiņas punkts un eskimosu apmetne Ziemeļu okeana krastā. Tanī vietā viņš norādījis uz Jukonas territoriju, kur ir bagātīgas iespējas attīstīt tūrismu.

Valdības 5 gadu programmā galvenokārt paredzēta ceļu būve uz minerālu un meža bagātību apvidiem, galvenokārt uz Jukonu. Bet programma ir vēl daudz plašāka.

„Tas ir uzbrukums ziemeļiem visā frontē," paskaidro Hamiltons. „Tanī ietelp karšu uzņēmumi, jūras ceļu pētīšana, lidlauku celšana, dzelzceļu būves un administrācijas un pārvaldes sistēmas izveidošana, kas šo apgabalu pārvērtīs par patīkamu dzīves vietu, un kas ar laiku novedīs pie vienas vai divu jaunu provinču izveidošanas."

„Mūsu galvenais mērķis tagad," viņš teica, „ir apzināt ziemeļu dabas bagātības un sagādāt satiksmes iespējas, kas veicinās, privātas uzņēmības veidā, ziemeļu rūpniecības rašanos."

„Tuvu vienu pie otras, piemēram, Jukonā, jūs atradīsit dzelzi, ogles, ūdensspēku un potenciālās atplūdu ūdeņu ostas ne visai tālajā Aļaskā."

Hamiltons ir pārliecināts, ka galvenais ziemeļu bagātību tirgus būs Savienotajās Valstīs.

Otrā pasaules kaŗa laikā bija vajadzīga japāņu invāzija Aleutu salās, lai uzbūvētu pirmo īsto lielceļu Kanadas ziemeļos. ASV armijas inženieri uzbūvēja 1630 jūdzes gaŗo Aļaskas lielceļu, pie kam tas viss, izņemot tikai 400 jūdzes, bija Kanadā — un 600 jūdzes nozarojumu uz austrumiem cauri kalniem un purviem uz Normanvels naftas laukiem pie Mekkenzija upes.

Naftas lauku ceļu pēc kaŗa pameta, bet Kanada kopj Aļaskas lielceļu. Kopš tā laika atzarojušies daudzi lielceļa „pirksti", lai apkalpotu asbesta, alvas un cinka raktuves šai zemē, kur kādreiz kungs bija zelts.

Tad ieradās naftas geologu un urbēju ierīces un uzsāka darbus mežonīgā apgabalā kādas 240 jūdzes uz ziemeļiem no teiksmainās Davsonsitijas, vietā, ko sauc par Ērgļu klajumu, un kas atrodas starp Ričardsona kalnāju un Aļaskas robežu.

Kopš 10. februāŗa šai apgabalā zemes pētīšanas atļaujas ieguvušas kādas 300 naftas sabiedrības.

Tagad Kanadas valdība ir pasākusi darbus, lai uzbūvētu 400 jūdzes gaŗu ceļu, kas izmaksās $8.000.000, no Davsonsitijas līdz Ērgļu klajumam un Mekfersona portam, 100 jūdžu no Mekkenzija upes ietekas.

Tā ir visai tāla zeme, barga zeme, bet zeme, kas vilina ar ziemeļu bagātībām. Mekfersona, piemēram, ir veca zvērādu tirdzniecības vieta pie Pīla upes, no kuŗas 1910. g. decembrī pazudusi slavenā Karaliskās Kanadas ziemeļrietumu jātnieku policijas patruļa, Ziemassvētku ragavu braucienā uz Davsonu.

Kaut kur Ričardsona kalnos trīs montiji un viņu ceļa vadonis apmaldījās. Viņi mēģināja atgriezties pa savām pēdām atpakaļ uz fortu, bet tiem izbeidzās pārtikas krājumi. Tad viņi apēda savus suņus. Pēc vairākiem mēnešiem atrada viņu līķus — divi bija tikai 25 jūdzes no forta.

Kā otro šīs vasaras projektu valdība atvērs 130 jūdžu Kanolu ceļu, ko ASV inženieri būvēja caur Mekkenzija kalnāju, lai izvilktu cauruļu līniju un lai ASV kaŗaspēks varētu lietot Normanvelsas naftu un varētu apturēt japāņu invāziju Ziemeļamerikā. Šī projekta īstenošana dos pieeju pie daudzsološām cinka, alvas, vaŗa un niķeļa atradnēm Rozes upes apgabalā.

Arī ziemeļrietumu territorijās izplānoti divi jauni ceļi. Viens ies no Vermiliona forta Albertas provinces ziemeļos ap 100 vai vairāk jūdzes līdz Territoriju Smisa fortam. Tādā veidā tas šķērsos Meža bifeļu nacionālo parku, reto meža bifeļu aizsargātu mītni. Meža bifelis ir mazāks par klajuma bifeli. Tur ir arī vasaras perēšanas vietas vienīgajām 30 svilpojošām dzērvēm, kas vēl atrodamas pasaulē. Šis ceļš pavērs jaunas koku bagātības.

Otrs lielceļš ies no Lielā Vergu ezera līdz Lielā Lāča ezeram, vai apmēram 550 jūdžu. Tas savienos ar „ārpasauli" bagātās zelta raktuves Jelovnaifā un Portradiuma Eldorado urāna raktuves, kas ir viens no galvenajiem Amerikas atomu un kodolu enerģijas stipruma avotiem.

Šīs ceļu programmas īstenošana izmaksās ap $31.000.000. Bet tie, kas redzējuši, kā ceļa Aļaskas un Kanola ceļus, kā milzu buldozeri nogrimst bez vēsts purvājos un kā veseli lielceļa gabali gar kalnu nogāzēm noslīd ielejās, brīdina: Esiet uzmanīgi, parakstot līgumus!

Vienīgais dzelzceļš, ko paredzēts būvēt dažu nākošo gadu laikā, ir 400 jūdžu Ziemeļalbertas dzelzceļa pagarinājums līdz Painpointam, kas atrodas uz Lielā Vergu ezera dienvidus krasta. Painpointa saimnieciskais pievilkšanas spēks ir milzīgie alvas un cinka rūdas depoziti.

Džeralds Vorings

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., Toronto pie Grace, LE 5-6792

A. EGLĪTIS —
RADIO un TELEVĪZIJAS VEIKALS - DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTENAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZĪRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

DĀMU FRIZIERSALONS
ERNA SILĀRE
428 St. Clarens Ave., Toronto, Ont.
Tel.: LE 1-5937 (BLOOR — LANSDOWNE)

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave., Toronto, Ont. Tel. OX 4-0464
DANFORTH — WOODBINE, 2. stāvā.

OLGA INTS
DĀMU FRIZIERSALONS
820 Danforth Ave. (Pape - John)
HO 5-4388, Toronto.

The Dahlia Beauty Salon
408 Danforth Ave., Toronto.
MATU un SEJAS KOPŠANA. ILGVIĻŅI. MODERNAS FRIZŪRAS. MANIKIRS.
Ērtas, labi vēdinātas telpas.
Mūsu darbinieces runā latviski.
Tel.: HO 3-4262.

ZELTKALIS ANTONS KIVLENIEKS (KALUPE JEWELLERS)
gatavo un labo rotas sidrabā, zeltā, platīnā, latviskas, ar dzintariem, krāsainiem akmeņiem un dimantiem.
Grāmatas par b r ī v u 10% apmērā no rotu pirkuma vērtības.
Zvanīt katrā laikā HO 3-1008.
19 Pretoria Ave. Toronto 6 Ont.. Canada.

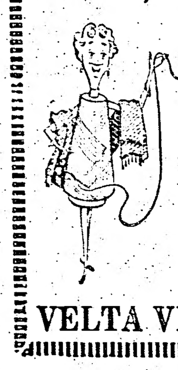
Pieņemu pasūtinājumus audumiem
VIENMĒR KRĀJUMĀ:
plecu lakati, galvas lakati, latviski spilveni un sedziņas.
HANDWEAVING Studio
Tel. WA 2-1315
VELTA VILSONS, 76 Avenue Rd., Toronto

LATVIJAS AMERIKĀ
SPIESTUVE TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus:
laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas u. c.

Pasūtinājumus pieņem:
LA BIROJĀ, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada.

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

CEĻOŠANA
Lidmašīnas — Kuģi — Autobusi — Dzelzceļi — Preču kuģi — Tūrisma vietas — Viesnīcas. Pieteikties jau tagad 1958. g. Apkalpo visu pasauli.

APDROŠINĀŠANA
VISĀDA VEIDA APDROŠINĀJUMI: AUTOMOBIĻU - PRET UGUNI — ZADZĪBĀM — NELAIMES GADĪJUMIEM UN SLIMĪBĀM.

ZVANIET VAI RAKSTIET — TIKSIT LABI APKALPOTI.
O. K. JOHNSON & Co. LIMITED
Travel & Insurance Agencies,
697 Bay Street, Toronto 2, Ont. EM 6-9488

SUN LIFE OF CANADA
Vilis Skuja vienmēr Jums pakalpos apdrošināšanas jautājumos, zvaniet vai rakstiet 60 Victoria St. Room 413. Toronto 1. Ont. Birojā EM 4-5141. Mājā HO 3-0756.

GREGORY CHARLAP
B.A.M.Sc., M.C.L.
ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR
Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.
Victor 5-1195, MONTREAL, P. Q. Mājās AT 1858
4th Floor, 1374 Sherbrooke St. W.

AUTO VADĪŠANAS SKOLA
BALTIC
AUG. MASINGS
Visiem kursantiem garantēju atļaujas. Automatiskās un standarttransmisijas.
79 Indian Gr., telef.: RO 9-6612, RO 2-4558

S. & G. TIRE SERVICE
Dunlop — Firestone — Goodrich Dealer
459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel. LE 4-6602
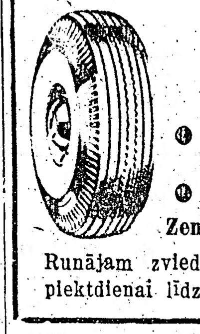
● Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes riepas.
● Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.
Zemas cenas. Riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

RAKSTĀMMAŠĪNAS ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā ALEKSANDRS KANBERGS 596 Sherbourne St. Toronto. Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

Māju īpašnieki, JUMS VAJADZĪGA NAUDA?
Latvija Canadian Mortgage Co.
aizdod jums naudu pret 2. obligāciju uz jūsu māju; atmaksa līdz 5 gadiem.
Bezmaksas obligāciju sagāde. EM 8-1242, Toronto.

V. KUČĀNS,
Kungu un dāmu drēbnieks,
10% atlaide pašreizējiem pasūtinājumiem
115 COLBECK ST., TORONTO, Tel.: RO 6-7038

A. E. KERSON
BARRISTER, SOLICITOR, NOTARY PUBLIC
229 YONGE ST. Room 203
EM 4-3141, TORONTO
Runā vāciski un krieviski.

1001 drēbju paraugi kungu un dāmu drēbniecībā. Labākie angļu audumi ar pieņemamu cenu katra kabatai. Garantēts darbs. Tīrīšana un krāsošana
A. SILAVS
415 Dundas St., E., Toronto (pie Parliament St.). Tel EM 4-0089.
Atvērts no plkst. 8—8 vakarā.

Dr. L. SIMON,
SPECIĀLISTS ĀDAS UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS,
atgriezies no atvaļinājuma un atvēris kabinetu
288 St. Clair Ave, W., Toronto. Tel. WA 1-6614.

DĀVANA DRAUGIEM - KANADIEŠIEM
Knuta Lesiņa THE WINE OF ETERNITY (stāsti)
University of Minnesota Press apgāds.
Glīti iesieta $4.25.
DV. GRĀMATNĪCA, 123 Huron St., Toronto.

Latvijas Amerikā Hamiltonā
abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem
JĀNIS GAILĪTIS,
79 SMITH AVE., Hamilton, Ont., tel. JA 8-3247

Dr. M. KOSOWSKI
uzsāk praksi.
SPECIĀLISTS: SIEVIEŠU SLIMĪBĀS un DZEMDĪBU PALĪDZĪBĀ.
Neauglības ārstēšana.
611 BLOOR ST., W., (Palmerston stūrī), Toronto
Vizītes pēc norunas. Zvanīt: LE 5-7434, vai LE 6-1470

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
Notāriāta birojs
visāda veida notāriāliem pakalpojumiem
atvērts otrdienās no pl. 6—9 v.; citās dienās iepriekšēja pieteikšanās.
316 HARBORD ST., TORONTO. LE 4-8447.

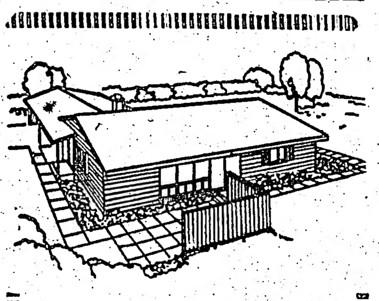
ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
● INSURANCE ●
● MORTGAGES ●
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto
Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.
— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.

KARĀTAVU VALGU GATAVOJOT

(Pārnesums no 3. lpp.)

Kuatlijs, Hanzens, Ītons, Stasens, Nēru, Sukarno, teologs Nimillers u. c., velkot līdzi Kremļa meldiņā par galotņu konferences, atomatbruņošanās, koeksistences un miera vajadzību. Pie tam— par katru cenu. Pat par visas pasaules brīvības eventuālo cenu, kā to sludina angļu filozofs Rasels.

Un Kremlis ar saviem rokas puišiem, viņus slavēdams par „objektīvu politikas izprašanu", pagaidām atbalsta kā varēdams un prazdams, piepalīdzot arī uzpūst draudošā atomkaŗa un cilvēces iznīcināšanas biedu pūšļus. Tā vien šķiet, ka neviens no šiem uzslavas un atbalsta saņēmējiem, „godīgus atomzinātniekus" ieskaitot, nav dzirdējis neaizmirstamos Ļeņina vārdus, kuŗus viņš reiz veltījis sociāldemokratiem:

„Mēs viņus (sociāldemokratus) atbalstīsim, bet tā — kā virve pakaŗamo."

Neļabojamus pašnāvniekus no cilpas atrunāt parasti ir veltīgs darbs, un viņus šinī gadījumā nav vērts arī pārāk nožēlot. Bet, kā redzams, ar viņu palīdzību piedzīvojušais tautu bende Nikita Chruščevs, izmantojot Padomju Savienības pašlaik izdevīgo stratēģisko un propagandistisko panākumu stāvokli, sagaidamajā galotņu konferencē ar miera solījumiem un citiem noziedznieka trikiem atkal mēģinās brīvajai cilvēcei uzmaukt kaklā labi ieziepētu cilpu.

V. Aks

Mūsu laikraksta pārstāvis ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871,
pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā arī abonementu pagarinājumus.

UZMANĪBU! **VISIEM NAMDAŖIEM** UZMANĪBU!
THE UNITED BROTHERHOOD OF CARPENTERS AND JOINERS OF AMERICA noturēs
ORGANIZĒŠANAS SANĀKSMI
1958. gada 16. augustā, no pl. 9 rītā līdz pu. 4,30 p. p., Carpenters' Building, 169 GERRARD ST., E., TORONTO.
Ir ļoti svarīgi visiem namdaŗiem, kas strādā pie māju būvēm, augšminēto sanāksmi apmeklēt, lai parādītu savu gribu būt organizētiem arodbiedrībā.
TĀDĒĻ NĀCIET UZ SANĀKSMI SESTDIEN, 16. AUGUSTĀ.
Ūnija vēlas jums palīdzēt, bet tai vajadzīga arī jūsu līdzdalība.
NAMDAŖU PADOME

IZĪRĒ TELPAS
VIESĪBĀM - KĀZĀM
u. c. gadījumos
DV NAMĀ, 123 Huron St.
Dienā EM 8-0792

ZIEMEĻBRIEDIS

Katram Kanadas 25 centu naudas gabalam mugurpusē ir iespiests ziemeļbrieža attēls.
Kā briežu sugas dzīvnieks, ziemeļbriedis uzturas Kanadas ziemeļos no Labradoras līdz Aļaskai, tādos apgabalos, kur citi brieži nedzīvo nepiemērotā klimata dēļ.
Kanadas eskimosi ziemeļbriežu ādas lieto ap- ģērba un telšu pagatavošanai, bet gaļu bar- gajos ziemas mēnešos izmanto uzturam.
Katru ziemu brieži baros pārvietojas no zie- meļiem uz dienvidiem un, pavasarim iestā- joties, dodas atkal atpakaļ uz ziemeļiem. T izdevīgi izmanto eskimosu mednieki.
Ziemeļbrieži ir labi pazīstami ziemeļapgaba lu dzīvnieki. Tie ir vēsturiski nozīmīgi, j dod Kanadas ziemeļu apgabalu iedzīvotā jiem — eskimosiem iespēju eksistēt.
The House of Seagra
Dzērienražotāji kopš 1857.

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dund Toronto,
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās.
Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: M
Visāda veida padomus un pakalpojumus ju jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ON

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVS
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKA
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE
viena tramvaja pietura rietumos no Lansd
Krājumā latviska un moderna keram
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda v
keramikas izstrādājumiem.

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅ
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUM
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJ
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,0
CHLO - RADIO RAIDĪ
VIĻŅA GARU
LONDON ST.

...ET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!
...GREENWOOD raj.: atsevišķa ...ķeļu māja, eļļas apkure, garā- ...,700,-, iemaksa $3.000,-.
...ARPNIECĪBAS UN BEZ GAL- ...ELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ.

...IEMEĻI

...atgriezties pa savām pēdām at-..., pakaļ uz fortu, bet tiem izbei-... dzās pārtikas krājumi. Tad viņi ... apēda savus suņus. Pēc vairā-... kiem mēnešiem atrada viņu lī-... ķus — divi bija tikai 25 jūdzes ... no forta.

Kā otro šis vasaras projektu ... valdība atvērs 130 jūdžu Kanolu ... ceļa, ko ASV inženieri būvēja caur Mekkenzija kalnāju, lai iz-... vilktu cauruļu līniju un lai ASV karaspēks varētu lietot Normanvelsas naftu un varētu apturēt japāņu invāziju Ziemeļamerikā. Šī projekta īstenošana dos pieeju pie daudzsološām cinka, alvas, vara un niķeļa atradnēm Rozes upes apgabalā.

Arī ziemeļrietumu territorijās izplānoti divi jauni ceļi. Viens ies no Vermiliona forta Albertas provinces ziemeļos ap 100 vai vairāk jūdzes līdz Territoriju Smisa fortam. Tādā veidā tas šķērsos Meža bifeļu nacionālo parku, reto meža bifeļu aizsargātu mītni. Meža bifelis ir mazāks par klajuma bifeli. Tur ir arī vasaras perēšanas vietas vienīgajām 30 švilpojošām dzērvēm, kas vēl atrodamas pasaulē. Šis ceļš pavērs jaunas koku bagātības.

Otrs lielceļš ies no Lielā Vergu ezera līdz Lielā Lāča ezeram, vai apmēram 550 jūdžu. Tas savienos ar „ārpasauli" bagātās zelta raktuves Jelovnaifā un Portradiuma Eldorado urāna raktuves, kas ir viens no galvenajiem Amerikas atomu un kodolu enerģijas stipruma avotiem.

Šis ceļu programmas īstenošana izmaksās ap $31.000.000. Bet tie, kas redzējuši, kā cēla Aļaskas un Kanola ceļus, kā milzu buldozeri nogrimst bez vēsts purvājos un kā veseli lielceļa gabali gar kalnu nogāzēm noslīd ielejās, brīdina: Esiet uzmanīgi, parakstot līgumus!

Vienīgais dzelzceļš, ko paredzēts būvēt dažu nākošo gadu laikā, ir 400 jūdžu Ziemeļalbertas dzelzceļa pagarinājums līdz Painpointam, kas atrodas uz Lielā Vergu ezera dienvidus krasta. Painpointa saimnieciskais pievilkšanas spēks ir milzīgie alvas un cinka rūdas depoziti.

Džeralds Vorings

...GU GATAVOJOT

... pakaramo."

Nelabojamus pašnāvniekus ... cilpas atrunāt parasti ir veltīgs darbs, un viņus šinī gadījumā nav vērts arī pārāk nožēlot. Bet, kā redzams, ar viņu palīdzību piedzīvojušais tautu bende Ņikita Chruščevs, izmantojot Padomju Savienības pašlaik izdevīgo stratēģisko un propagandistisko panākumu stāvokli, sagaidāmajā galotņu konferencē ar mieru solījumiem un citiem ... nieka trikiem atkal mēģinās ... valdīt uzmakt kaklā ... bi iezīepētu cilpu. V. Aks

...Mūsu laikraksta pārstāvis
ANGLIJĀ
G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,
London, N. 10. Tel. TUD 0871,
pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā arī abonementu pagarinājumus.

...AMDARIEM UZMANĪBU!
...RHOOD OF CARPENTERS ...F AMERICA noturēs ...NAS SANĀKSMI
... pl. 9 rītā līdz pl. 4.30 p. p., ...GERRARD ST., E., TORONTO. ... kas strādā pie māju bū... apmeklēt, lai parādītu savu grā... dība. ...KMI SESTDIEN, 16. AUGUSTĀ. ... tai vajadzīga arī jūsu līdzdalība. NAMDARU PADOME

...TELPAS
...M - KĀZĀM
...dījumos
...Ā, 123 Huron St.
...EM 8-0792

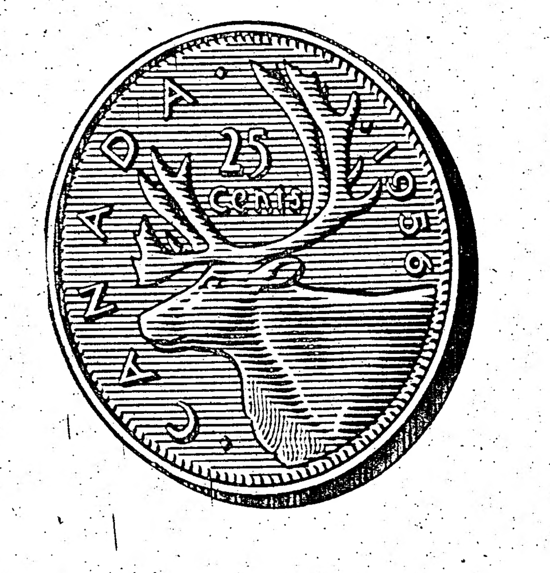

ZIEMEĻBRIEDIS

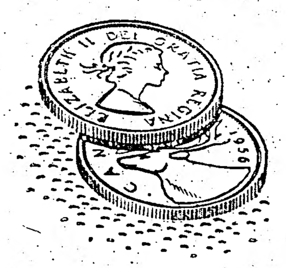

Katram Kanadas 25 centu naudas gabalam mugurpusē ir iespiests ziemeļbrieža attēls.

Kā briežu sugas dzīvnieks, ziemeļbriedis uzturas Kanadas ziemeļos no Labradoras līdz Aļaskai, tādos apgabalos, kur citi brieži nedzīvo nepiemērotā klimata dēļ.

Kanadas eskimosi ziemeļbriežu ādas lieto apģērba un telšu pagatavošanai, bet gaļu bargajos ziemas mēnešos izmanto uzturam.

Katru ziemu brieži baros pārvietojas no ziemeļiem uz dienvidiem un, pavasarim iestājoties, dodas atkal atpakaļ uz ziemeļiem. To izdevīgi izmanto eskimosu mednieki.

Ziemeļbrieži ir labi pazīstami ziemeļapgabalu dzīvnieki. Tie ir vēsturiski nozīmīgi, jo dod Kanadas ziemeļu apgabalu iedzīvotājiem — eskimosiem iespēju eksistēt.

The House of Seagram

Dzērienražotāji kopš 1857.

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468.
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika. Filmas. Sūtām medikamentus uz Latviju.

BIROJĀ: EM 6-5434 MĀJĀS: ME 3-5518
Visāda veida padomus un pakalpojumus juridiskos jautājumos sniedz
JOHN KUZMOCHKA, B. A.
Barrister, solicitor & notary
4 ALBERT ST (otrā. stāvā), TORONTO, ONTARIO

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDA JURŠEVSKA
KERAMIKAS DARBNĪCA - VEIKALS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6 - 8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowna.
Krājumā latviska un moderna keramika.
Pieņem arī pasūtinājumus dažāda veida keramikas izstrādājumiem.

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅAS
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.
CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ
VIĻŅA GARUMS 680
LONDON ST. THOMAS

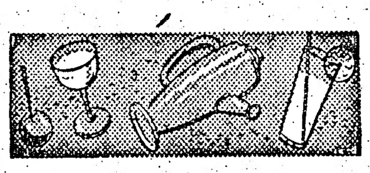

IECIENĪTĀS KANADIEŠU KOKTEIĻU RECEPTES

MINT JULEP

Eksperti saka, ka šis dzēriens esot viens no pasaulē iecienītākajiem aukstā veida dzērieniem. Tas radies Savienoto Valstu dienvidos un tagad guvis lielu atsaucību, kā dienās, tā vakaros.

Sasmalcināt pāris piparmētru lapu un sajaukt ar vienu tējkaroti cukura. Pēc tam ievietot 10 unču glāzē, pielejot 3 daļas ūdens un 3 unces Seagrams V.O., vai „83" Canadian Rye whisky. Pielikt ledu un jaukt, kamēr glāze apraso. Dekorācijai lietot piparmētru lapiņas.

Visātrāk — vislabāk — visērtāk
Naudu UZ Latviju-USSR
10 rubļi par $1.—
Nodeva $5.— līdz $50.—
EKSPRESS SŪT. 2 NEDĒĻAS
PILNĪGA GARANTIJA
PIESŪTA KVĪTES.
GRAMERCY
744 Broad St.,
Newark 2, New Jersey, USA.
Licensed by Dept. Banking and Bonded.

I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
LE 6-0143
Mājas, Veikali, Apbūves gabali.
Hipotēku un aizdevumu sagāde. Padomi māju pirkšanas un pārdošanas jautājumos katrā laikā.
93½ Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.

High Park rajonā
IZĪRĒJAMS DZĪVOKLIS
(2 istabas un virtuve) apakšējā stāvā. Uz vēlēšanos garāža.
LE 1-7884, Toronto.

Brock Ave. - Dufferin Plaza IZĪRĒJAMAS
ISTABAS ar vai bez mēbelēm. Garāža. Zvanīt vakaros.
LE 4-6171, Toronto.

MĒBELĒTA ISTABA ar virtuves lietošanu
IZĪRĒJAMA
Mt. PLEASANT - DAVISVILLE rajonā. Ļoti laba satiksme ar apakšzemes dz-ceļu. Lūdz zvanīt pēc 6 vak. HU 3-8750, Toronto.

Eglinton - Bayview raj.
IZĪRĒJAMA
NEMĒBELĒTA ISTABA ar VIRTUVI (elektriskā plīts, ledusskapis) precētam pārim vai vieniniekiem.
HU 3-6922, Toronto.

†

Krāsu meistars
VALDEMĀRS TONE
aizgājis aizsaulē š. g. 30. jūlijā, Londonā, Anglijā.
Viņu mīļā piemiņā paturēs
KANADAS LATVIEŠU MĀKSLINIEKU SAIME.

†

Mūžībā aizgājusi mūsu mīļā māsa un krustmāte
ALVĪNE LINIŅŠ
dzimusi 1907. g. 3. aprīlī, mirusi 1958. g. 1. augustā Austrālijā.

Kad mīlestībā klusi
Par Tevi asras birst;
Ko ar Tev' zaudējuši,
To sirds vairs neaizmirst.

Dziļās sērās:
māsas, brāļi, svainis, svaine, krustmeita, krustdēls Kanadā un dzimtenē.

High Park - Bloor rajonā
2. stāvā IZĪRĒJAMA
liela, saulaina, nemēbelēta istaba un virtuve. Uzvēlēšanos garāža. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā.
LE 2-0551, Toronto.

Abonentu ievērībai Zviedrijā
Turpmāk Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.
LA apgāds

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape, tel. HO 6-9911, Toronto.

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem. ☆ Bagātīgā izvēlē griezti ziedi. ☆ Podu puķes. ☆ Zaļumi un tropiskie stādi.
Sudraba un dzintara rotas lietas.
Tautiskie audumi. ☆ Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.
Mēs piegādājam mājās.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

ŅUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St. Brooklyn 15, N. Y.

Vasaras dievkalpojumi: Betlemes baznīcā katru svētdienu, sākums pl. 11.15

Svētdien, 10. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; māc. R. Zariņš.

Svētdien, 17. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; māc. R. Zariņš; vikārs.

Svētdien, 24. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; māc. R. Zariņš.

Svētdien, 31. augustā, pl. 11,15 dievkalpojums; V. Klive, M.A., B.D.

Grāmatu galds slēgts.

Bronksas Sv. Toma baznīcā svētdien, 10. augustā, pl. 9 rītā dievkalpojums; māc. R. Zariņš, pie ērģelēm Rita Pētersone.

Nometnē, draudzes lauku īpašuma pie Elka Parka, augustā brīvdabas dievkalpojumi katru svētdienu pl. 11.00.

Draudzes kanceleja draudzes namā atvērta otrdienās un piektdienās no pl. 11—1 un no pl. 6—8 vakarā. Draudzes locekļi savas vajadzības var kārtot svētdienās pēc dievkalpojumiem. Pārējās dienās sazināties pa Tel. SO 8-7721.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Svētdien, 10. augustā, pl. 9.30 dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Pēc dievkalpojuma draudzes izbraukums zaļumos Sillera parka 13. nod.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā luterāņu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvidā, Ill., tel. FI 2-2420.

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēnešā 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu seminārā baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzē mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakaros, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Māc. J. Lazda, 63 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 p.p.

Mineapoles Sv. Paula latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave. katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. P. Langins.

Svētdienas skola nodarbības no plkst. 9,30—12,30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto. Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 10. augustā, pl. 11 no rīta dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 17. augustā, pl. 11 no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel LE 6-2510.

10. augustā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

17. augustā dievkalpojums Saulainē.

24. augustā, plkst. 9 no rīta dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi Toronto sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Sestdien, 9. augustā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā.

Sestdien, 16. augustā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā.

Sestdien, 30. augustā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums sv. Barnaba baznīcā.

Bramptonā latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums 17. augustā, pl 1,30 p.p. Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē. Sv. Trīsvienības baznīcā 1f Victoria Ave., S. CE 2-2385.

Prāvests A. Skrodelis neatkarīgajā Hamiltonas - Toronto latviešu sv. Annas draudzē kristīja Jāni Vilku, Gustava un Rūtas, dz. Skrodeles dēlu; salaulājis Haraldu Mecu un Laimu Vilku.

Hamiltonas baptistu baznīcā, Stanley Ave. un Locke ielas stūrī, telefons NO 2-7975.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury. Ont. Tel. OS 3-3284.

Sadberijā svētdien, 10. augustā, pl. 13,30 Sv. Jāņa baznīcā (232 Pine St.), dievkalpojums.

Virdžinijtaunā svētdien, 17. augustā, pl. 13 anglikāņu baznīcā, dievkalpojums.

Norandā svētdien, 17. augustā, pl. 16 United baznīcā dievkalpojums.

Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - lut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLA

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

Montreālā 16. augustā, pl. 6,30 vak. svētvakara dievkalpojums Presbiteriāņu baznīcā (Hutchison un Viateur ielu stūrī).

30. augustā, pl. 6,30 vak. turpat svētvakara dievkalpojums.

Kornvallē, Ont., 6. sepembrī, pl. 6 vak. svētvakara dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

7. septembrī, pl. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.

Svētdien, 17. augustā, plkst. 9.00. Sprediķos R. Goba.

Svētdien, 31. augustā, plkst. 9.00. Sprediķis: Tieksme pēc labākā.

ST. KATARĪNES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnās latviešu ev.-lut. draudzei jaunajā Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave., svētdien, 17. augustā, pl. 15.00 dievkalpojums.

NIAGARĀ

Niagaras latviešu ev. - lut. draudzē Sv. Jāņa jaunajā baznīcā, 580 Portage Rd., 9. augustā, pl. 18, māc. J. Prauliņš.

Jaunatnes iesvētīšana Londonas latviešu ev. - lut. draudzē 31. augustā, pl. 14.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Park road misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 10,45 rītā garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350 Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

Saiņus uz LATVIJU, LIETUVU, IGAUNIJU un KRIEVIJAS zemēm sūtiet piederīgajiem un draugiem ar
SAKAS PARCEL SERVICE
kas tos nosūta caur Ukrainska Knyha,
755 Barton St., E., Hamilton, Ontario
Tel.: LI 4-7239

Jūsu saiņi ir APDROŠINĀTI, garantējam to piegādi. Varat sūtīt pārtiku, drēbes, medikamentus, apavus, svarā no 4 līdz 17 mārciņām. Muitas izdevumus nokārto UKRAINSKA KNYHA. Mūsu jaunajā, plašajā veikalā ir iespējams dabūt apavus, ādas jakas, lakatus un citas mantas. Lielā izvēlē uzvalku drānas, sākot ar $8,- vienam uzvalkam. Vilnas audumi kā vienkrāsaini, tā angļu svītrotie. Mums ir zīda, kokvilnas un flaneļa drānas, kā arī vajadzīgie piederumi. Ātra un laipna apkalpošana. Veikals atvērts no plkst. 10 rītā līdz 7 vakarā, no otrdienas līdz sestdienai.

Plašākā latviešu grāmatnīca Kanadā piedāvā
JAUNĀKOS IZDEVUMUS

ĢEN. R.BANGERSKA Mana mūža atmiņas, I d., gl. ies.	$4.80
F. ZAUERBRUCHA Mana dzīve	$4.50
I. GUBIŅAS Draugam nepiemērota sieva, stāsti	$2.80
K. LESIŅA Pēdējās mājas, romāns	$4.00
J. KLĪDZEJA CILVĒKA BĒRNS, romāns	$3.75
Grāmata par Akseli Munti	$3.60
DR. V. VELSA Hirošimas dienas grāmata	$2.80
V. KRODEŖA Smīnētāji, stāsti	$3.40
R. Blaumanis, XII sējums.	$3.90
L. BREIKŠA Maldugunis, romāns	$3.00
ED. VIRZAS Straumēni	$4.50
A. NIEDRAS Perles Majores draugs, romāns	$3.40
T. ZELTIŅA Rožu gaitenis, romāns	$3.40
J. BOJERA Lafotu zvejnieki, romāns	$2.80
A. GAILĪŠA Lēvijas kundzes grēku sūdze, romāns	$3.00
PERLA BAKA Māte, romāns	$3.00
L. SARMAS Negantnieki, romāns	$4.00
I. VĪKSNAS Es saku paldies, dzejas	$2.85
R. GALENIECES Atzīšanās, dzejas	$2.60
B. SENKĒVIČAS Ģimenes godi	$4.00

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada.
Pasūtinot vairākas grāmatas, pasta izdevumi nav jāmaksā.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss ....
Adrese: ....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....
.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

K. KĀRKLIŅŠ

pārstāvis pie UNO MANKIN Real Estate,

Member of Toronto Real Estate Board; Member of Ontario Association Real Estate Board

892 DANFORTH AVE.

Birojā HO 1-1114,
mājā HO 5-6384

ĪPAŠUMI TORONTO, MĀJAS, VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS un LAUKU APKĀRTNĒ.

YONGE - SNOWDEN: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, izbūvēta atpūtas telpa pagrabā. Iebraucamais ceļš un vieta garāžai. Māja labā stāvoklī. Kopīgā cena $15.900,-.

KINGSTON RD. — ezera rajonā: 6 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, privāts iebraucamais ceļš un piebūvēta garāža pie mājas. Skaists dārzs ar lieliem kokiem. Platība 37' x 140'. Māja labā stāvoklī. Iemaksa — $6.000,-, atlikums uz vienu 10 g. oblig.

Mājas pircējiem sagādājam naudu iemaksām par 3% gadā.

IZĪRĒJAMAS VASARNĪCAS VELLINGTONĀ

DAUGAVAS VANAGU DIENAS

KANADĀ-TORONTO

no 29. augusta līdz 1. septembrim

29. AUGUSTĀ, plkst. 8 vakarā 22 College St.,
AKTS UN KONCERTS
Koncertā piedalās: soprāni M. CAKARE, V. LANDMANE, vijole E. KREŅĢELIS
Ieejas maksa $1,-.
Bērniem, skolēniem, skautiem, gaidām, invalīdiem un veciem ļaudīm (kas vecāki par 65 g.) ieeja briva.

30. AUGUSTĀ plkst. 11 no rīta
ŠAUŠANAS SACĪKSTES
TLMMK īpašumā „BĒRZAINE"
Sacīkšu dalībniekiem pašiem jāgādā par nokļūšanu sacīkšu vietā.

30. AUGUSTĀ, plkst. 8 vakarā
PALACE PIER telpās
BALLE
Pirmklasīgs orķestris, ērtas telpas, galdiņi. Atspirdzinājumi.
Ieeja dāmām $1.50 kungiem $2.00

31. AUGUSTĀ plkst. 2 p. p.
LIETUVIEŠU ZĀLĒ 1021 College St. (pie Rusholme Rd.)
Anšlava Eglīša komēdija
„KAZANOVAS MĒTELIS"
F. LINTIŅA režijā.
Dekorātors V. VARIS.
Ieeja pēc programmām.

1. SEPTEMBRĪ
SPORTA SPĒLES
*
IZSTĀDES APSKATE

'TĒVU MĀJAS'

Lielā skautu un gaidu nometne Jaunanglijā no 23. augusta līdz 1. septembrim.

Moto:
Uzvilksim, brāļi, pasaku buras,
Līgosim lēni pa dziesmiņu straumi
Tur, uz seno Latvijas sētu.

Bostonas latviešu skautu un gaidu dzīve ir ritējusi strauji, un prieks ir bijis pašiem — vecākiem un visai latviešu sabiedrībai par jaunatni, kas izaugusi un aug Daugavas 8. skautu un Sauleskalna 7. gaidu vienības rindās. Visiem atmiņā Maija un Paija, Sprīdītis un citi teātra iestudējumi, kā arī valsts svētku atceres vakari un pārējie sarīkojumi. Vēl nesen visās Sav. Valstīs redzējām televīzijā Bostonas gaidas dejojam latviešu tautas dejas, un nebūs tādas skautu vienības no 700 vienībām Bostonā, kas nepazītu latviešu skautus un viņu sasniegumus, jo Daugavas skautu vienība ir Bostonas skautu konsula goda vienība.

Šogad pirmoreiz 8 darbības gadu laikā abas vienības kopīgi rīko pirmo lielo nometni Jaunanglijā un sagaida, ka latviešu sabiedrība atbalstīs šo nometni ar balvām un piedalīsies nometnes atklāšanas, slēgšanas un lielo ugunskuru vakaros.

Lielā nometne būs sadalīta skautu un gaidu nometnēs. Katrā nometnē būs apakšnometnes pa darbības pakāpēm. Gaidas savus apakšnometņu nosaukumus izvēlējušās no latviešu literātūrā pazīstamajiem māju vārdiem, bet skauti ņēmuši latviešu ievērojamu karavīru dzimtu māju vārdus. Guntiņas dzīvos „Sprīdīšos", gaidas „Silmačos" un lielgaidas „Straumēnos". Mazskauti „Peniķos", skauti „Maskatos", dižskauti „Liepsalās", un roveŗiem būs pašiem jāizlemj māju nosaukums, kuŗās tie vēlēsies dzīvot.

Nometnes atklāšana svētdien, 24. augustā, pl. 10,00 rītā, dievkalpojums notiks pl. 11,00. Vakarā būs lielais ugunskurs ar tematu „Pūt, vējiņi, dzen laiviņu, aizdzen mani Kurzemē". Un tā, sirdīs ieslēgsim Skalbes vārdus un „līgosim lēni pa dziesmiņu straumi uz seno Latvijas sētu.

Tā kā nometne būs kalnos un mežā, tad otram lielajam ugunskuram, kas notiks ceturtdien, 28. augusta vakarā, esam devuši nosaukumu „Trīcēj' kalni, skanēj' meži", bet pēdējam — nometnes slēgšanas ugunskuram svētdien, 31.augusta vakarā, tema būs ,Tēvu mājas".

Svētdien, 31. augustā, dievkalpojums pl. 11,00 rītā; nometnes slēgšana 5,00 p.p.

Nometnē dalību jau pieteikušas Ņujorkas skautu un gaidu vienības pilnos sastāvos. Ceram, ka arī no Kanadas un citām ASV vietām netrūks tuvu un tālu ciemiņu. Aicinām ikvienu kopā ar skautiem un gaidām iet ceļu atpakaļ uz mūsu TĒVU MĀJĀM.

Zemgales vilks.

ANNA ROBEŽNIEKS

dzimusi 1886. gada 20. maijā Latvijā,
mirusi 1958. gada 1. augustā Toronto.

TORONTO SV. JĀŅA EV. - LUT. LATVIEŠU DRAUDZES BĒRU KASE

DARVINISMA 100 GADI

(Pārnesums no 5. lpp.)

asins riņķošanu. Okens, Mekels un Šopenhauers mēģina šos attīstības principus attiecināt uz visa veida dzīvajām būtnēm (specijām) un, nebaidoties no konsekvencēm, runā par cilvēka pērtiķisko izcelsmi. Lemarks jau 1809. gadā, meklējot cēloņus visai attīstībai, mēģina izskaidrot žirafu gaŗos kaklus ar to, ka viņu priekštečiem vienmēr vajadzējis staipīt kaklus, lai sasniegtu barību augstos kokos. Šiem izskaidrojumiem nav sevišķa stipruma, bet teze, ka visa radība, vai pareizāki sakot, no viena radības veida varētu izcelties otrs radniecīgs veids, atzīstot, ka cilvēks nav nekāds izņēmums, tā laika pasaulē rada daudzus zibšņus, kuŗu gaismā dažs mēģina caur teiksmu tumsu saskatīt ko vairāk.

Šie Lemarka izraisītie zibšņi turpat 50 gadu vēlāk aizdedzina arī Čarļa Darvina domu. Darvins (1809.—1882.) ar plašā darbā savāktiem materiāliem metās debatēs un aizstāvēja uzskatu, ka katrai radībai, cīnoties par eksistenci, ir jāpiemērojas apstākļiem vai jāiet bojā. Šo patiesībā aiztapināto tezi viņš arī mēģina izveidot par izlases teoriju. 1858. gadā kādā Linnē zinātniskās sabiedrības priekšlasījumā viņš to aizstāv ar dzīvās radības evolūcijas principu palīdzību — dabisko izlasi.

Šie viņa ieskati rod atbalsi, kādēļ Darvins laiž klajā savu slavēto un pelto grāmatu: ,On the origin of species by means of natural selection." D. te aizstāv domu,ka visai dzīvajai radībai ir zināma kopīga radniecība; ka neaptveŗami ilga laika posmā no vienkāršākiem organismiem ir attīstījušies arvien komplicētāki. Lai gan Darvins pats ir uzsvēris, ka viņš negrib izteikties par cilvēka izcelsmi, tā laika sabiedrībā radās arvien lielāki asumi visādi slavenajā „pērtiķu jautājumā", kam par spīti — turpinās Darvina evolūcijas teorijas uzvaras gājiens. Darvins laikam sevi nekad nav atzinis par filozofu — pasaules uzskatu veidotāju, bet gribējis palikt tikai dabas zinātnisks, tāpēc daži aizrautīgi sekotāji sāk viņu dēvēt par bioloģijas Koperniku...

Visvairāk ar darvinismu savā laikā aizrāvušies vācu sociālisti (pietiek palasīt Augusta Bēbeļa grāmatu „Die Frau und der Sozialismus"), kad ap 19. g. s. beigām uz darvinisma pamatiem radās materiālistiskais pasaules uzskats. Tad sociāldemokratija darvinismu, kā visas pasaules radīšanas mīklas vienīgo izskaidrojumu, kā svarīgu pamatakmeni iebūvē sociālisma teorijās. Šī mācība, ko daļēji ir aizņēmis arī komūnistiskais krievu „mesiānisms", paša Darvina tēvzemē Anglijā nekad nav bijusi īsti slavena. Nav noliedzams, ka darvinisms savas pēdas atstājis arī dzejā un literātūrā, piemēram, Gerharda Hauptmaņa un Bruno Villes darbos, bet pēc 100gadiem daudz kas no darvinisma ir zaudējis savu aktuālitāti. Ja arī vēl daļa biologu ir pārliecināti par darvinisma izcelsmes teoriju daļējo pareizību, tad dabiskās izlases jautājumos darvinisms nevienam nav kaut cik apmierinošs izskaidrojums. Sevišķi tādēļ, ka darvinismā nav nekāda īsti pamatotā izskaidrojuma tam, kādēļ dabiskās izlases mērķtiecīgā piemērošanās ir notikusi vai notiek. Darvina evolūcijas teze pēdējos gadu desmitos ir jau pieredzējusi smagus satricinājumus, jo modernais diskontinuitātes jēdziens meklē un atrod teicamākus izskaidrojumus fizioloģiskajos un fizikālajos procesos. Darvins,kas ar saviem darbiem un īpaši ar netiešajām „pērtiķu teorijām" ir sacēlis pasaulē tik daudz putekļu, no mūža darba atpūšas Vestminsteras abtejā. Viņa lielākais nopelns varbūt ir tas, ka viņš bioloģiskajos jautājumos ir pamudinājis cilvēci domāt kritiski.

ODISEJA KĀDĀ MASKAVAS VEIKALĀ

MAZA INTERVIJA AR VĀCU ŽURNĀLISTU R. E., KAS MASKAVĀ NODARBOJIES AR KURPJU PAPĒŽU PĒTNIECĪBU.

Sastopot vācu kollēgu, kuŗam pāris gadu laikā jau otru reizi vajadzējis apmeklēt Padomju Savienību, dabiski rodas jautājums: Kas jauns, kādas pārmaiņas Maskavā? Kā tādās reizēs parasts, iznāk dzirdēt mums visiem jau zināmas, jaušamas un dzirdētas lietas, līdz nejauši rodas novirzīšanās uz dāmu modēm:

„Jā, pārmaiņas ir Sarkanajā laukumā — lielākajā Padomju Savienības veikalā GUM vesels skatlogs ir pilns ar augsto papēžu dāmu kurpēm. Katrs tagad var apbrīnot pieci līdz astoņi centimetri augstus un rietumnieciski slaidus dāmu kurpju papēžus. Un tomēr laikam gan tikai kādas divas vai trīs maskavietes no tūkstoša vēl uzdrošinās vai var atļauties balansēt uz šādiem „dekadences" papēžiem. Pie tādas atziņas jānonāk sistēmatiski novērojot maskavietes dienā, vakarā un sevišķos gadījumos. Maskavas centrā pusdienas laikā uz augstiem papēžiem izdevās redzēt vienu sievieti, tai pašā vietā vakara pastaigā — trīs un kādā teātra apmeklējumā — divas . . . Tas, protams, nenozīmē, ka maskavietes par augstajiem papēžiem nekā negribētu dzirdēt. Ar savu „viena vīra pētniecības institūtu" nostājoties pie GUM dāmu kurpju skatloga, bez grūtībām var atzīmēt spriedumu par Maskavai revolūcionārajiem jaunumiem:

Brīnišķīgi (teicēja un viņas draudzene vērtējamas par studentēm); neredzēti, vienreizēji (teicējas skolnieču gados); ak tu žē — kā ar tādām kurpēm var paiet (sarunas dalībnieces vērtējamas par intelligences pārstāvēm vidējos gados); paskaties — tas ir jaunākais brēciens (teicēja uniformā); tās nav mūsējās — tām jābūt importētām (tuvāk neievērotas balsis). Un ta piecas, sešas priecīgi atzinīgas balsis viena caur otru: Jā, jā — tām jābūt importētām . . . Tādas un līdzīgas variācijas pie GUM loga var klausīties stundām no vietas.

Ir grūti pateikt, vai šī žurnālista neuzkrītošā „tautas aptauja" ir ar pietiekami reprezentātīvu šķērsgriezumu, bet, pēc tās spriežot, vismaz pusei no maskavietēm vajadzētu graciozi šūpoties uz augstajiem papēžiem. Bet kādēļ viņas to nedara, ja, piemēram, lūpu zīmuļi un košāku krāsu vai modernāku griezumu sieviešu tērpi salīdzinājumā ar iepriekšējo Maskavas apmeklējumu ir jūtami pieauguši skaitā. Protams, pie tērpu „dumpja" savi nopelni varbūt ir kādai pirms gada Maskavā notikušai franču modes skatei, Vīnes ledus rēvijas meiteņu simtam vai iebraucējām no ārzemēm, vai arī Maskavā sastopamajām polietēm, baltietēm un čechietēm — īpaši tādēļ, ka Padomju Savienības valdīšana modernākus tērpus vairs laikam neieskata par kapitālistisku dekadenci. Arī GUM'ā ik nedēļas notiek modes skates, un kaut arī tur rādītie modelīši nav nekur Maskavā pērkami — tur vismaz tagad var dabūt pirkt šo rādīto tērpu piegrieztnes . . . Ar kurpēm, īpaši ar augsto papēžu kurpēm, lieta nav tik vienkārša, jo katrs taču nevar būt pats savs kurpnieks. Skatlogā izliktās kurpītes vispirms var aprīt ar acīm un tad mēģināt GUM'ā izboksēties līdz sieviešu kurpju nodaļai, kur vērojams nenoliedzams progress: pārdošanā ir nepilns ducis dažādu zemo papēžu kurpju modelīši un beidzot atrodams pat koka sols, kur apsēsties un apavus pirms pirkšanas pielaikot . . . . Kurpes ar augstajiem papēžiem tur tomēr nav atrodamas, kādēļ jāiet stāvu augstāk — moderno apavu nodaļā. Tur tāda pat drūzma, bet kurpes ar augstajiem papēžiem ir tikai divi vai trīs pāŗi, pie kam tie paši stikla vitrīnā.. Kad beidzot nokļūts pie letes, tad var klausīties apmēram šādus dialogus:

„Kādas augsto papēžu kurpes jums vajadzīgas?" pārdevēja sāk brīnīties.

„Nu, protams, tās, kas lejā ie liktas skatlogā."

„Ā" — viņa klusi atbild un noslēpumaini smaida. „Kurpes ar augstiem papēžiem var dabūt augšā — piemērīto kurpju nodaļā."

Un raugi, tiešām tāda pati sieviešu masa spiežas pa kāpnēm uz augšu un leju ,kā iepriekšējā stāvā, bet uz piemiņētās nodaļas durvīm ir glīts plakāts ar uzrakstu: slēgts!

Varbūt maldos, bet tā kā Maskavā cita skatloga ar augsto papēžu kurpēm nemanīju, tad jādomā, ka tieši tādēļ krievietēm papēžu līmenis vēl caurmērā ir tikpat zems kā senāk."

V. As.

ZVEJNIEKI, UZ PRIEKŠU!

Daugavas Vanagu apvienība Ročestrā rīko 16. augustā tradicionālās zvejošanas sacīkstes. Sacīkstēs varēs piedalīties visi tautieši bez vecuma ierobežojuma. Veiksmīgākie zvejnieki saņems vērtīgas godalgas. Pieaugušajiem paredzētas atsevišķas godalgas un jaunatnei atsevišķas. Sacīkšu dalībniekiem jāsapulcējas 16. augusta rītā precīzi plkst. 5 uz South Ave un Gregory Street krustojuma, no kurienes visi reizē izbrauks uz sacīkšu vietu. Par transportu jārūpējas sacīkšu dalībniekiem pašiem. Zvejošana notiks no krasta pēc pastāvošiem noteikumiem, jaukā ezerā, kuŗš bagāts dažādām zivīm.

Pēc sacīkstēm vakarā, plkst. 8,30 sekos balle pie labas deju mūzikas, 831 Joseph Ave. Uz vietas būs bufete ar uzkožamiem un atspirdzinājumiem. Ieejas maksa $1,75 no personas.

Tuvāka informācija par sacīkstēm saņemama pie K. Serdana 991 Exchange Street, tel. IDlewood 6-0376.

KAS NĀK NO SIRDS . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

tiešām bija jāapbrīno mūsu dejotāji, kas, par spīti visam, sekmīgi noveda līdz galam visu gaŗo programmu . . . ar smaidu uz lūpām.

Edinburgas deju festivāls vienmēr tiek rīkots diezgan neizdevīgā laikā (jūlija beigās un augusta sākumā) — mēnesi pirms lielā Edinburgas mākslas festivāla sākšanās, kad skolas ir aizvērušas savas durvis un līdz ar jaunatni ir izbraukuši „zaļumos" arī vecāki, lai atgrieztos atpakaļ tikai ap „lielā" festivāla laiku. Arī visās iestādēs lielākā daļa darbinieku ir atvaļinājumā. Ārzemju un citu Britanijas pilsētu viesu plūdi, kas ir saistīti ar lielo festivālu, vēl nav sākušies.

Festivāla rīkotāji bija arī ļoti maz sacensības reklāmējuši avīzēs: dienu pirms sacensībām Skotijas lielākā laikraksta baleta kritiķe, — liela dejas entuziaste un latviešiem visai labvēlīgi noskaņota, teica, ka viņai nekas neesot zināms par sacensību vietu un laiku, un redakcija nav viņai uzdevusi rakstīt kritiku par tām.

Kā arī būtu, mūsu „Kamoliņš" ir guvis pelnītu atzinību, un lai tā viņu spārnotu turpmākam darbam! . . . Austra Augenberga

Skauti Grand Rapidos

Sakarā ar pastāvošo bezdarbu Skrundas gaidu vecāku padome nolēmusi segt dalības maksu novada lielajā nometnē ikvienai Skrundas gaidu vienības dalībniecei, kam abi vecāki ilgāku laiku bez darba, vai kuŗai kādas grūtības dalības naudu samaksāt. Dalības maksa pa visu laiku paredzēta 2—3 dol. no personas. Nometnē svētbrīdi vadīs māc. Kr. Hermanis, lielais ugunskurs notiks 23. augustā, ugunskura stāstu apsolījis stāstīt gaidu vienības labvēlis agr. K. V. Liepiņš no Grand Hevenas. Nometnes vadītāja būs 2. novada priekšniece vad. Velta Mežule.

GLOBUS CO. 1646 Queen St., W., Toronto, Ont. Tel. LE 4-1722

DĀVANU SAIŅI UZ LATVIJU

Kādēļ pārmaksāt, ja varat ietaupīt 25—30%, sūtot saiņus ar mūsu firmas starpniecību. Salīdziniet mūsu cenas un paši par to pārliecināsities.
Mēs garantējam saiņu piegādi uz Baltijas valstīm. Mūsu cenās ietilpst preču izmaksa, muitas un citi izdevumi.
Saņēmējiem nekas nav jāmaksā.

MŪSU SPECIĀLSAINIS
1. 3⅓ jardi augstas kvalitātes angļu tīras vilnas uzvalku drānas;
2. 3 jardi tīras vilnas, ļoti labs materiāls vīriešu vai sieviešu mēteļdrānas;
3. Viens tīras vilnas svīters kungiem vai dāmām vai 8 kv. p. ļoti labas virsādas kurpēm vai zābakiem;
4. Viena vilnas šalle 56" x 56" ar ornamentiem vai 2 mārc. zoļādas diviem pāŗiem kurpju;
5. Viena vīriešu šalle;
6. Divi krāsaini kabatlakatiņi.

ŠĪ SAIŅA CENA, VISU IESKAITOT, ... $67.50

Labprāt pieņemam arī pasūtījumus no ASV.
Mēs sūtām pārtikas saiņus svarā līdz 44 mārciņām.
Pieprasiet mūsu cenrāžus.
Pieņemam nosūtīšanai arī jūsu pašu sagatavotus saiņus ar jaunām mantām sūtīšanai uz Baltijas valstīm. Saiņus varat piesūtīt pa pastu vai nodot personīgi. Mēs sniegsim jums sīkus paskaidrojumus par muitas u. c. izdevumiem.
PĀRSŪTĀM VISĀDA VEIDA MEDIKAMENTUS.
Pasūtinājumus pieņem arī „ORBIS" aģentūra
3650 St. Lawrence Blvd., Montreal, Que.

OSKARS PERRO

LAI PIE LABAS MĀJAS TIECI, ZVANI LENNOX PIECREIZ PIECI.

1597 BLOOR ST., W., TORONTO

BROADVIEW-DANFORTH rajonā: 12 lielu istabu dubultķieģeļu māja. Prasītā cena $18.900,- ar tikai $2.500,- iemaksu. Izdevīga īrēšanai — tuvu 3 tramvaju līnijām. Ūdens - eļļas apkure, 2 vannas istabas, 3 virtuves. Ērti obligāciju maksājumi. Mēneša ienākumi ap $250,-.

HIGH PAR tuvumā: 7 istabu dubultķieģeļu māja ar 2 saules istabām, modernu virtuvi, garāžu, eļļas apkuri u. c. Māja izmaksāta. Ļoti turīgais pārdevējs financē pirkumu ar 1. obligāciju uz 10 gadiem un atstāj pircējam ļoti vērtīgas grīdsegas, vairāku istabu iekārtas, spoguļus u. c.

TORONTO RIETUMU DAĻĀ: Viena no skaistākām ultra modernām mājām — labāko dubultķieģeļu 8 istabu bungalovs — ar milzu dārzu (54 x 280), kuŗā rūpīgi ieplānoti koki, rozes, puķes un krāšņuma krūmi, 22 x 14 atpūtas telpa ar bāra istabu, modernāko virtuvi un gaumīgu architekta dekorējumu; jaunākā tipa eļļas apkure, flīzēm izlikta vannas istaba ar dušu, privāts autoceļš un plaša garāža. Šis īpašums, ar kuŗu tiešām var lepoties, sagādās īpašniekam iespējamās luksa ērtības un prieku. Iemaksa $5.000,-, vai pēc vienošanās. Zvanīt Jānim Fogelim LE 5-5555 vai pēc pl. 9 vakarā WA 1-4208.